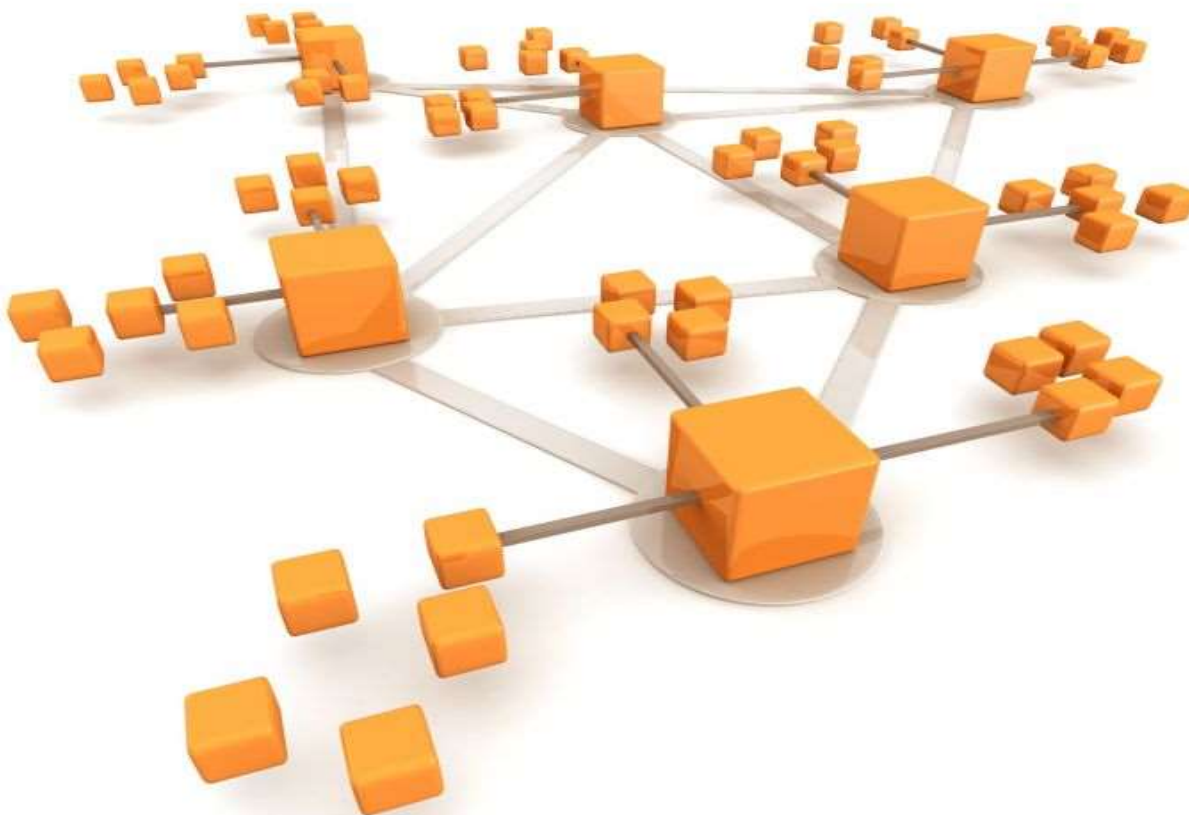

Municipiul
Mediaș

RomActiv
Business Consulting

Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Mediaș

Cuprins:

Partea I	5
Analiza situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială a Municipiului Mediaș	5
1. Profilul Municipiului Mediaș	6
1.1 Așezare geografică	6
1.2 Cadru natural	7
1.3 Structura demografică	8
2. Profilul economic	13
2.1 Privire de ansamblu	13
2.2 Industrie și servicii	17
2.3 Agricultură și Silvicultură	20
2.4 Turism	21
3. Infrastructură și echipare teritorială	28
3.1 Amenajarea teritorială	28
3.2 Mobilitate urbană	32
3.3 Parcuri și zone de agrement	35
3.4 Infrastructura tehnico – edilitară	36
4. Mediu și infrastructura de mediu	39
4.1 Factori și probleme de mediu	39
4.2 Sistemul actual de gestionare a deșeurilor	42
5. Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate	44
5.1 Forța de muncă, ocupare și șomaj	44
5.2 Educație și infrastructura educațională existentă	46
5.3 Infrastructura socială	52
5.4 Sănătate (infrastructură, resurse umane)	56
5.5 Cultură și culte	57
5.6 Infrastructura de agrement. Tineret și sport	58
6. Capacitate administrativă și mediul asociativ	60
6.1 Capacitate administrativă	60
6.2 Mediul asociativ	61
6.3 Asocieri regionale	63
6.4 Experiența locală privind proiectele cu finanțare nerambursabilă	64
7. Analiza SWOT	65
8. Concluziile analizei situației existente	67
Partea a II-a	69
Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Mediaș	69
9. Analiza de impact a măsurilor întreprinse în perioada de referință a Strategiei de dezvoltare durabilă Mediaș în 2020	70

10. Cadrul conceptual al dezvoltării durabile	73
9.1 Contextul european, național, regional și județean	73
9.2 Conceptul de dezvoltare strategică	77
11. Viziune strategică	78
12. Direcțiile și obiectivele de dezvoltare strategică	80
11.1 Direcțiile de dezvoltare strategică	80
11.2 Obiectivele strategice de dezvoltare	81
11.3 Structura grafică conceptuală a strategiei de dezvoltare durabilă la nivelul Municipiului Mediaș	84
13. Plan de acțiune și listă de intervenții	85
10.1 Lista de intervenții propuse (portofoliul de proiecte)	85
10.2 Plan de acțiune	100
10.3 Evaluarea și monitorizarea strategiei	106

Lista figurilor utilizate

Figură 1: Harta Municipiului Mediaș, prelucrare după Google Maps	6
Figură 2: Evoluția populației stabile a municipiului Mediaș, 1992 – 2019	9
Figură 3: Piramida vârstelor - Structura populației pe grupe de vârstă în municipiul Mediaș, 2019.....	9
Figură 4: Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul Municipiului Mediaș în anul 2019.....	10
Figură 5: Distribuția cifrei de afaceri și a numărului de angajați pe domenii de activitate, în municipiul Mediaș în anul 2018	13
Figură 6: Evoluția cifrei de afaceri înregistrată de societățile comerciale din municipiul Mediaș raportată la nivelul județului Sibiu, în perioada 2005 - 2018.....	14
Figură 7: Evoluția cifrei de afaceri înregistrată de societățile comerciale din municipiul Mediaș raportată la nivelul județului Sibiu, în perioada 2008 – 2018 (mil lei)	15
Figură 8: Evoluția comparativă a numărului de întreprinderi la nivelul municipiului Mediaș față de județul Sibiu, în perioada 2008 – 2018 (nr. întreprinderi)	15
Figură 9: Principalele activități ale industriei prelucrătoare din Municipiul Mediaș, în anul 2018.....	17
Figură 10: Principalele tipuri de activități de comerț din Municipiul Mediaș, în anul 2018	19
Figură 11: Evoluția locurilor de cazare în municipiul Mediaș – perioada: 2010-2019	26
Figură 12: Evoluția sosirilor în municipiul Mediaș – perioada: 2009-2018	27
Figură 13: Evoluția numărului de locuințe din Municipiul Mediaș, în ultimii 10 ani, pe tipuri de proprietate.....	31
Figură 14: Evoluția numărului mediu al salariaților din Mediaș, în perioada 2009-2018	44
Figură 15: Ponderea salariaților pe domenii de activitate în Mediaș, în perioada 2009-2018	45
Figura 16. Distribuția populației școlare, pe niveluri de educație în Mediaș, în anul 2018.....	49
Figură 17: Evoluția numărului persoanelor cu handicap din Municipiul Mediaș, adulți și copii, în perioada 2015 – 2019	55
Figură 18: Domenii de intervenție și obiective strategice stabilite pentru perioada 2014 – 2020.....	70
Figură 19: Cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030.....	73
Figură 20: Obiectivele de dezvoltare durabilă.....	75
Figură 21: Schema demersului operațional de elaborare a conceptului de dezvoltare	77
Figură 22: Structura conceptuală a dezvoltării strategice la nivelul Municipiului Mediaș.....	84
Figură 23: Planul de acțiuni în vederea implementării strategiei	101

Lista tabelelor utilizate

Tabel 1 Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul Municipiului Mediaș și la nivelul județului Sibiu - 2019	10
Tabel 2: Mișcarea naturală a populației - date absolute 2014 – 2018	11
Tabel 3: Migrația populației, date absolute, 2018 – 2014	11
Tabel 4: Distribuția populației Municipiului Mediaș după etnie – 2011	12
Tabel 5: Distribuția populației Municipiului Mediaș după religie – 2011	12
Tabel 6: Tipologie întreprinderilor și structura mediului de afaceri din Mediaș după nr. întreprinderi, cifra de afaceri generată și nr. angajați – 2018	13
Tabel 7: Topul societăților comerciale din Municipiul Mediaș, după cifra de afaceri din 2018.....	16
Tabel 8: Situația fondului funciar al localității Mediaș după modul de folosință	20
Tabel 9: Situația fondului funciar al Municipiului Mediaș, după modul de folosință	21
Tabel 10: Situația unităților de cazare în perioada 2010-2019 în municipiul Mediaș.....	25
Tabel 11. Evoluția populației din Mediaș după domiciliu, la 1 ianuarie, pe sexe, în perioada 2010-2019, ...	44
Tabel 12. Evoluția populației din Mediaș după domiciliu, la 1 ianuarie, pe grupe de vârstă, în perioada 2010-2019.....	44
Tabel 13. Rata ocupării în Mediaș, în perioada 2009-2018.....	45
Tabel 14. Evoluția șomerilor înregistrați la nivelul localității Mediaș, pe sexe, în perioada 2010-2019.....	46
Tabel 15. Infrastructura de învățământ, pe niveluri de educație, din Mediaș – anul 2018	48
Tabel 16. Evoluția populației școlare, pe niveluri de educație în Mediaș	48
Tabel 17. Nr. elevi înscriși la început de an școlar 2018 – 2019 în Mediaș, pe niveluri de educație	49
Tabel 18. Evoluția absolvenților pe niveluri de educație, în Mediaș, în perioada 2010 – 2017	50
Tabel 19. Preferințele elevilor din Sibiu care optează pentru continuarea studiilor într-un liceu, cu privire la domeniile de specializare, an școlar 2018 - 2019	50
Tabel 20. Evoluția personalului didactic pe niveluri de educație, în Mediaș	52
Tabel 21. Situația prestațiilor sociale aflate în plată la nivelul Municipiului Mediaș în anul 2019	52
Tabel 22. Tipurile de servicii sociale acreditate în baza legii 197/2012 la nivelul Municipiului Mediaș.....	53
Tabel 23. Capacitatea centrelor care furnizează servicii sociale la nivelul Municipiului Mediaș și gradul de ocupare al acestora	54
Tabel 24. Evoluția unităților sanitare, pe categorii de unități în localitatea Mediaș	56
Tabel 25: Gradul de implementare al proiectelor propuse per obiective specifice propuse pentru perioada 2014 – 2020	71
Tabel 26: Structuri responsabile de implementarea obiectivelor strategice în perioada 2021 – 2027	102

Partea I

Analiza situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială a Municipiului Mediaș

1. Profilul Municipiului Mediaș

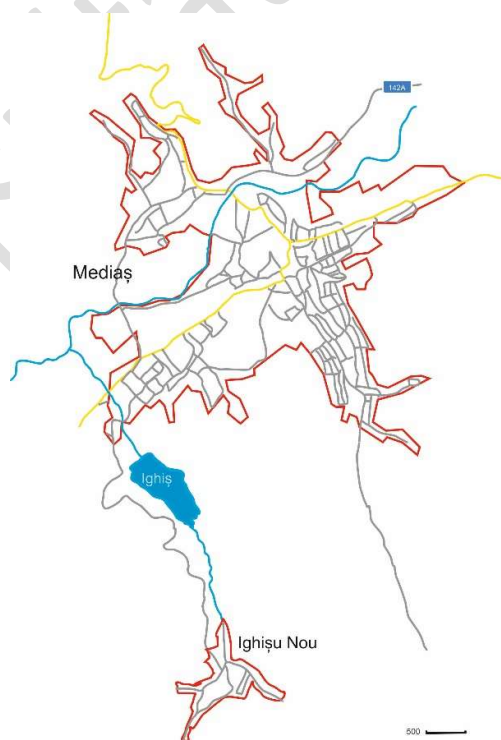
1.1 Așezare geografică

Situat în centrul teritoriului țării, în nordul județului Sibiu, Municipiul Mediaș face parte din regiunea istorică a Transilvaniei, având în componență orașul Mediaș și satul Ighișul Nou. Conform Planului de amenajare a Teritoriului Național (PATN) Secțiunea a IV-a (NUTS 3 la nivel european), Mediaș este o **localitate de rang II** – municipiu de importanță județeană și zonală la nivel de județ, **pol județean secundar**, cu rol de echilibru în rețeaua de localități. Este al doilea oraș ca mărime și importanță din județul Sibiu, fiind parte a Regiunii de Dezvoltare Centru.

În ceea ce privește cele 5 categorii de poli de dezvoltare proiectați în *Rețeaua policentrică națională*, Mediaș este considerat a fi în categoria **polilor intraregionali de dezvoltare** – așezări urbane ce au beneficiat de o serie de favorabilități care au contribuit la creșterea capacității lor de polarizare, comparabile cu nivelul de polarizare anterior¹. În cazul Municipiului Mediaș, acesta a avut o bază industrială solidă, competitivă, înainte de 1989.

Municipiul este amplasat în bazinul mijlociu al râului Târnava Mare, la altitudinea medie de 320,5m. Coordonatele geografice ale municipiului sunt longitudine 24°22' lat.E și latitudine 46°09' lat. N. Suprafața municipiului Mediaș este de 6.260,06 ha², suprafața intravilană fiind de 2.119 ha³.

Municipiul Mediaș se învecinează la sud cu comunele Valea Viilor și Moșna, la est cu comuna Moșna, comuna Brateiu și comuna Dârlos, la nord cu comuna Dârlos, comuna Blăjel și comuna Bazna, iar la vest cu comuna Bazna, comuna Târnava și Copșa Mică și comuna Valea Viilor.

Figură 1: Harta Municipiului Mediaș, prelucrare după Google Maps

Municipiul Mediaș este situat în imediata apropiere a orașului Sibiu, respectiv la 54 km față de municipiul reședință de județ. În raport cu localitățile cele mai apropiate, se regăsește la 24 km de

¹ Sursa: MDRAP - *Studiu de fundamentare în vederea actualizării PATN*, etapa II, vol 1, 2013

² Sursa: Reactualizare Plan Urbanistic General, 2011

³ Sursa: INS – Fisa localității, 2018

municipiul Târnăveni, 39 km de municipiul Sighișoara și 41 km de municipiul Blaj. Distanța față de București este de 338 km, față de Cluj Napoca de 112 km iar față de Tg. Mureș de 68 km.

1.2 Cadru natural

Mediașul este amplasat în regiunea de podiș și în culoarul Târnavei Mari, înscriindu-se în climatul continental moderat, cu o temperatură medie anuală de peste 8°Celsius, care favorizează cultura leguminoaselor, a plantelor tehnice, a cerealelor pentru boabe, a viței de vie sau a pomilor fructiferi.

Rețeaua hidrografică

Zona în care este amplasat municipiul Mediaș face parte din bazinul hidrografic Mureș. Rețeaua hidrografică de suprafață este formată din râul Târnavă Mare, care străbate orașul de la est la vest pe o lungime de 7,5 km.

Pe pârâul Ighiș, afluent de stânga al râului Târnavă Mare, este amplasat barajul Ighiș, la cca 2 km amonte de confluența cu râul Târnavă Mare, în apropierea localității Mediaș. Bazinul se află în administrarea Direcției Apelor Târgu Mureș iar suprafața bazinului hidrografic controlat de baraj este de 20 km².

Vegetație, faună

Condițiile fizico-geografice caracteristice au determinat structurarea întregii regiuni pe zone și etaje de vegetație, respectiv pe etajul pădurilor de foioase (păduri de fag și cele de gorun) și zona vegetației de luncă (domeniul pajiștilor de luncă și domeniul zăvoaielor).

Pădurile de foioase ocupă versanții și culmile dealurilor din întreaga zonă (la 300 – 500 m) și sunt formate în principal din stejar brumăriu, stejar pufos și carpen, alături de care apar mai rar și gorunul, fagul, ulmul, frasinul, paltinul, jugastrul, alunul, salcia și altele.

Pajiștile au caracter secundar, fiind situate mai ales în zonele joase ale dealurilor (la 290 – 350 m), fiind alcătuite în special din păiuș roșu și iarba vântului.

Zăvoaiul de luncă al Târnavei Mari are vegetația specifică luncii; se întâlnesc aici culturi agricole și pajiști secundare stepizate tipice. Lunca are aspect tipic de stepă cu plante cu spini – caracteristice regiunilor mereu însorite, uscate și expuse la radiație, aici apărând și tufe scunde rămuroase și țepoase.

Vegetația naturală a fost puternic modificată ca urmare a activităților umane, terenurile fiind în prezent utilizate pentru creșterea animalelor, cultura plantelor, exploatarea forestieră și activități meșteșugărești și industriale și spații de locuit.

Soluri

Lunca majoră a Târnavei Mari reprezintă zona cea mai extinsă a perimetrului orașului, destinată în prezent culturilor agricole, având o structură litologică formată aproape exclusiv din

material aluvial, o slabă stabilitate litologică și o expunere permanentă la inundații, acestea impunând ca zona în cauză să fie evitată în luarea deciziilor privind extinderea construcțiilor și a locuințelor.

Terasele de pe ambele maluri ale Târnavei Mari formează domeniul cel mai antropizat oferind posibilități pentru agricultură și habitat. Terasele sunt mai extinse pe malul drept al Târnavei, terasa a-III-a (identică pe ambele maluri) fiind cea mai extinsă, mai fertilă și mai urbanizată, oferind cele mai importante surse de apă freatică, loc de amplasament edilitar, lejeritate și siguranță în locuire.

Relieful major este reprezentat de dealuri. În nordul orașului dealurile au înălțimi de 386 – 471 m, sunt teșite, au pante accentuate și declivități mari. Înălțimile lor se termină prin suprafețe monoclinale cu mare deschidere (Dealul Furnicilor) cu aspect de poduri naturale (Dealul Piscului și Dealul Mierlei) sau cu succesiuni de înșeuări (Spinarea Câinelui și Dealul Cucului).

În sudul orașului dealurile sunt domoale, majoritatea având versanții terasați în agroterase. Această parte a orașului formează zona cu cel mai extins teren agricol, dar și zona cel mai bine împădurită și cea mai bine conservată.

Alături de aceste forme majore de relief, pe teritoriul orașului, pe ambele părți ale Târnavei Mari apare și o varietate de microforme de relief, cum ar fi: văile derazive, înșeuările în structuri argiloase, terasările antropice, văile scurte, orașele.

Resurse naturale

Actualul context în care problemele de mediu au devenit din ce în ce mai des ținta preocupărilor omenirii în general, aduce în prim plan riscul epuizării resursele naturale, astfel încât este esențială utilizarea rațională a acestora.

Și la nivelul municipiului Mediaș putem vorbi de o serie de resurse naturale neregenerabile (gaze naturale, minerale, combustibil fosili) sau regenerabile (apă, aer, sol, floră, faună sălbatică etc). Cele două zăcăminte de gaze naturale de la Mediaș au atins un grad avansat de epuizare, ceea ce va implica reorientarea consumatorilor către alte forme de combiustibili, având și acestea alte efecte secundare nedorite asupra mediului.

În apropierea Mediașului există localitatea Bazna în care regăsim factori naturali de cură sub forma apelor minerale sărate iodurate, folosite sub formă de băi, cu efect complex datorită acțiunii concomitente a celor trei factori: termic, mecanic și chimic. Alți doi factori importanți de cură sunt nămolul și sarea de Bazna, cu toate acestea, localitatea nu este omologată ca stațiune.

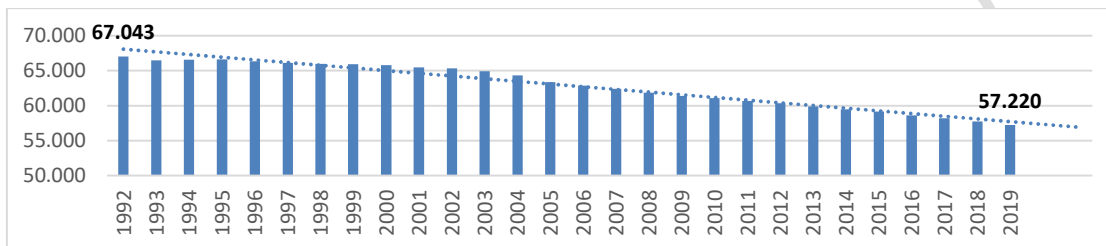
1.3 Structura demografică

Municipiul Mediaș avea, la 1 ianuarie 2019, o populație stabilă de **57.220 locuitori**, după domiciliu, în scădere cu -6,28% față de efectivul înregistrat la 1 ianuarie 2010 (61.054 locuitori) și cu -14,65% față de populația din 1992.

Se observă o scădere continuă a populației cu domiciliul în Mediaș în ultimii 30 de ani; în anul 1992, populația stabilă la nivelul municipiului era de 67.043 locuitori. Având în vedere această tendință de scădere, o previziune pe baza extrapolării liniare a acestor date, conduce la o estimare probabilă a populației medieșene de 53.968 locuitori în 2027.

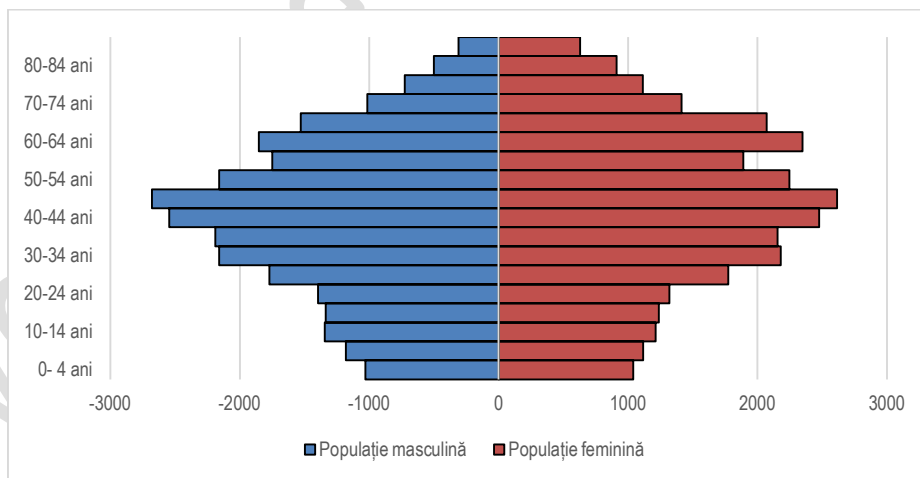
Figură 2: Evoluția populației stabile a municipiului Mediaș, 1992 – 2019

Sursa: date furnizate de INS pentru perioada 1992 – 2019, interogare ianuarie 2020

Structura pe grupe de vârstă și evoluția acesteia în ultimii ani confirmă un ușor proces de îmbătrânire a populației. Cauzele scăderii populației sunt multiple, dintre acestea cele mai importante fiind îmbătrânirea populației, creșterea migrației interne și internaționale și sporul natural negativ. Piramida vârstelor pentru Municipiul Mediaș evidențiază acest proces de îmbătrânire demografică, caracterizată de baza îngustă, ce reprezintă generațiile tinere care vor intra pe piața muncii în următorii 10-15 ani, cât și de vârful relativ lat, reprezentând generațiile vârstnice.

Figură 3: Piramida vârstelor - Structura populației pe grupe de vârstă în municipiul Mediaș, 2019

Sursa: prelucrare proprie pe baza datelor INS (POP107D – populația după domiciliu), interogare februarie 2020

Dacă scăderea populației nu reprezintă o problemă majoră în sine, evoluția structurii pe vârste este îngrijorătoare, mai ales din perspectiva utilizării capitalului uman pe piața muncii. În acest context,

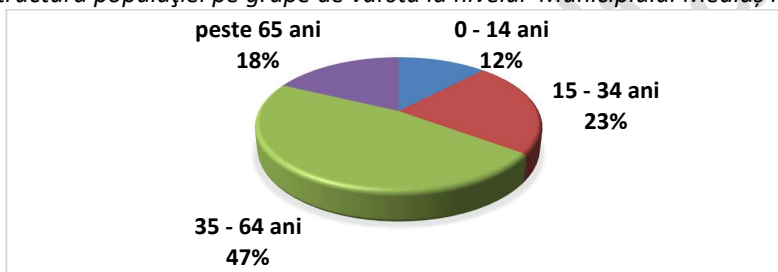
scăderea de -6,28% înregistrată între 2010 - 2019 devine mai problematică dacă se analizează structura populației pe grupe de vârstă.

Astfel, din cauza numărului mare de persoane născute în perioada de început a „baby-boomului”, în anii 1967-1968, ajunse în 2020 la vârsta de 52-53 de ani, populația adultă, în vârstă de muncă, este și ea îmbătrânită.

Structura populației pe grupe de vârstă

Din analiza datelor furnizate de INS, se observă faptul că ponderea copiilor sub 15 ani (12,10%) este apropiată de aceea a vârstnicilor (17,86%), ceea ce confirmă procesul de îmbătrânire demografică. Numărul copiilor sub 15 ani este relativ redus, indicând un grad de natalitate în scădere.

Figură 4: Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul Municipiului Mediaș în anul 2019

Sursa: Prelucrare date INS (POP107D – populația după domiciliu), interogare februarie 2020

În cazul Municipiului Mediaș, ponderea de 23,03% a tinerilor (15-34 ani) este aproximativ egală cu cea înregistrată la nivel de județ (24,86%). Aceeași situație o regăsim și la nivelul populației infantile, unde avem un procent de 15,64% la nivel de județ și 12,10% la nivelul municipiului.

Tabel 1 Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul Municipiului Mediaș și la nivelul județului Sibiu - 2019

Grupe de vârstă	Nr. persoane (județ Sibiu)	%	Nr. persoane (mun. Mediaș)	%
0 - 14 ani	73.202	15,64%	6.922	12,10%
15 - 34 ani	116.369	24,86%	13.174	23,02%
35 - 64 ani	205.753	43,96%	26.904	47,02%
peste 65 ani	72.755	15,54%	10.220	17,86%
TOTAL	468.079		57.220	

Sursa: Prelucrare date INS (POP107D – populația după domiciliu), interogare februarie 2020

Dinamica populației este determinată de rezultatul conjugat a două importante fenomene demografice: sporul natural al populației și migrația.

Mișcarea naturală a populației

În ultimii 5 ani (2014 – 2018), la nivelul Municipiului Mediaș se observă scăderea numărului de nașteri și cea a sporului natural (*diferența între numărul născuților vii și cel al decedaților într-un an*). Aceste scăderi sunt frecvente în țările în curs de dezvoltare (și în România), în perioada de tranziție după anul 1990. Apar și datorită fenomenului de tranziție demografică, în plină desfășurare în România. Evoluția nașterilor, deceselor și a sporului natural ale populației la nivelul Municipiului Mediaș, este următoarea:

Tabel 2: Mișcarea naturală a populației - date absolute 2014 – 2018

An	Născuți vii (nr.)	Decese (nr.)	Spor natural	Căsătorii	Divorțuri
2014	457	602	-145	324	57
2015	384	630	-246	361	112
2016	424	590	-166	327	93
2017	418	585	-167	293	92
2018	359	615	-256	288	111

Sursa: Prelucrare date INS (POP201D, POP206D, POP210D, POP212B), interogare februarie 2020

În perioada 2014 – 2018 la nivelul Municipiului Mediaș, sporul natural a fost negativ, însemnând că rata mortalității o depășește pe cea a natalității, populația micșorându-se de la un an la altul. Sporul natural negativ survine pe fondul scăderii numărului nașterilor. O explicație a acestui proces poate fi legată de situația nesigură socio – economică care determină decizia de a amâna nașterea unui copil pentru vremuri mai bune.

Migrația populației

A doua componentă a dinamicii populației este reprezentată de mișcarea migratorie cu cele două componente ale sale: migrația internă și cea externă.

În ultimii ani, în Municipiul Mediaș există un flux destul de mare al plecărilor și stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația externă), soldul schimbărilor de domiciliu fiind negativ:

Tabel 3: Migrația populației, date absolute, 2018 – 2014

An	Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Sporul migrației
2014	510	750	-240
2015	496	800	-304
2016	543	833	-290
2017	538	814	-276
2018	548	850	-302

Sursa: Prelucrare date INS (POP307A, POP308A), interogare februarie 2020

Dacă înainte de 1989, fluxurile de populație s-au derulat dinspre spațiul rural spre cel urban, în ultimii ani s-a constatat tendința de inversare a acestor fluxuri, atât din cauza problemelor

economice și sociale generate de procesele de restructurare industrială cât și ca urmare a dezvoltării infrastructurii edilitare a unor comune. De asemenea, odată cu deschiderea granițelor, un segment important al populației a ales să emigreze în căutarea unui loc de muncă mai bine plătit.

Caracteristicile demografice – etnie și religie

Conform datelor de la ultimul recensământ al populației (2011), majoritatea locuitorilor din Municipiul Mediaș sunt români (76,75%). Principalele minorități sunt cea maghiară (9,64%) și cea a romilor (4,05%). Pentru 7,91% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Tabel 4: Distribuția populației Municipiului Mediaș după etnie – 2011

Etnia	Număr locuitori	Pondere (%)
Români	36.222	76,75%
Maghiari	4.548	9,64%
Romi	1910	4,05%
Germani	700	1,48%
Greci	11	0,02%
Rusi - lipoveni	19	0,04%
Informație nedisponibilă	3.731	7,91%
Altele	56	0,12%
Total	47.197	100%

Sursa: Prelucrare date înregistrate la RPL 2011 (Tab. 8 Populația stabilă după etnie)

Structura populației după religie relevă faptul că predomină credincioșii ortodocși, în pondere de 71,55%. Alte religii declarate la Recensământul Populației și al Locuințelor 2011 sunt: reformată (5%), greco-catolică (3,98%), romano – catolică (3,43%), penticostală (1,60%), baptistă (1,06%), unitariană (1%), fiind prezente însă și alte religii precum și atei sau persoane care nu și-au declarat religia.

Tabel 5: Distribuția populației Municipiului Mediaș după religie – 2011

Religia	Număr locuitori	Pondere (%)
Ortodoxă	33.775	71,55%
Reformată	2.361	5,00%
Greco-catolică	1881	3,98%
Romano-catolică	1.619	3,43%
Penticostală	753	1,60%
Baptistă	502	1,06%
Unitariană	474	1,00%
Creștină după evanghelie	425	0,90%
Evanghelică lutherană	314	0,67%
Martorii lui Iehova	312	0,66%
Evanghelică	229	0,49%

Alții	301	0,64%
Atei	73	0,15%
Fără religie	89	0,19%
Adventistă de ziua a șaptea	273	0,58%
Religie nedeclarată	3.823	8,10%
Total	47.204	100%

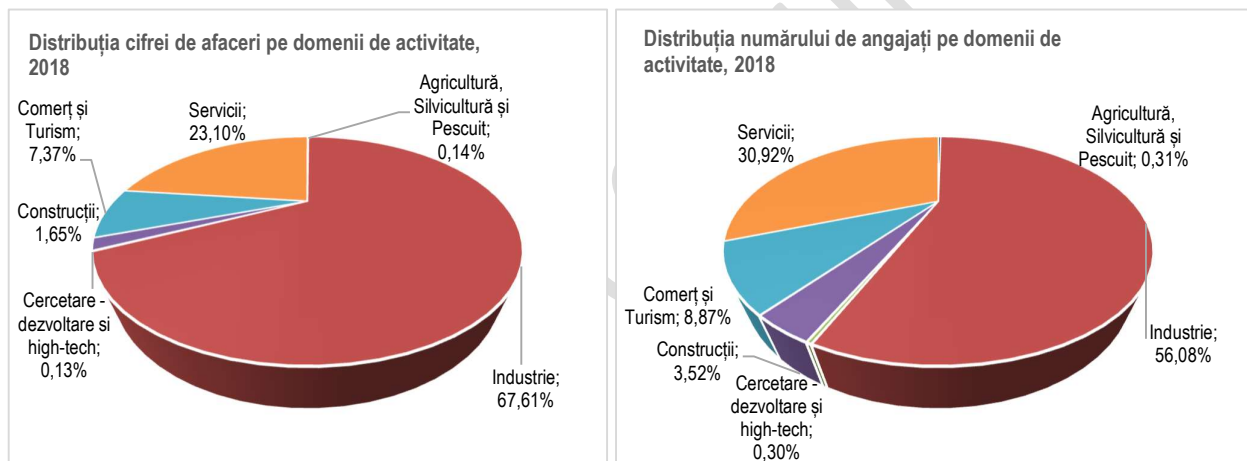
Sursa: Prelucrare date înregistrate la RPL 2011 (Tab. 13 Populația stabilă după religie)

2. Profilul economic

2.1 Privire de ansamblu

Principalele domenii economice din municipiul Mediaș sunt reprezentate de: Industria extractivă (B - **54%**), Transport și depozitare (H – **21%**), Industria prelucrătoare (C – **12%**), Comerț (G – **7%**).

Figură 5: Distribuția cifrei de afaceri și a numărului de angajați pe domenii de activitate, în municipiul Mediaș în anul 2018

Sursa: Prelucrarea datelor furnizate de ORC Sibiu, adresa nr. 53994 / 06.02.2020

Ca tipologie a întreprinderilor, mediul de afaceri din Mediaș prezintă următoarele caracteristici:

- 86% din societățile comerciale active sunt microîntreprinderi care generează 6% din cifra de afaceri pe plan local;
- 15% din cifra de afaceri locală este generată de întreprinderile mici și mijlocii, care generează 26% din locurile de muncă și reprezintă 13% din mediul de afaceri;
- 0,72% din mediul de afaceri (întreprinderile mari) generează 79% din cifra de afaceri și concentrează 66% din locurile de muncă

Tabel 6: Tipologie întreprinderilor și structura mediul de afaceri din Mediaș după nr. întreprinderi, cifra de afaceri generată și nr. angajați – 2018

Nr. crt.	Grupe de întreprinderi	% nr. firme	% cifra de afaceri	% nr angajați
1	0 angajați	24,84%	1%	0%
2	1 - 9 angajați	61,57%	5%	8%
3	10 - 49 angajați	10,08%	6%	10%
4	50-249 angajați	2,79%	9%	16%
5	250-999 angajați	0,45%	3%	12%
6	peste 1000	0,27%	76%	54%

Sursa: Prelucrarea datelor furnizate de ORC Sibiu, adresa nr. 53994 / 06.02.2020

Impactul atât de scăzut în economia locală a microîntreprinderilor prezente în proporție de 86% în mediul de afaceri local, denotă o pregătire insuficientă în ceea ce privește antreprenoriatul pe plan local.

Dinamica antreprenorială

Ca și dinamică a volumului de afaceri, în municipiul Mediaș activitatea economică a fost în continuă creștere în ultimii 10 ani, cu o ușoară scădere în perioada 2011 – 2012, respectiv 2014 – 2016, sub efectele crizei economice. În ceea ce privește dinamica numărului de angajați, se înregistrează o ușoară scădere în ultimii 3 ani.

Figură 6: Evoluția cifrei de afaceri înregistrată de societățile comerciale din municipiul Mediaș raportată la nivelul județului Sibiu, în perioada 2005 - 2018

Sursa: www.listafirme.ro, interogare februarie 2020

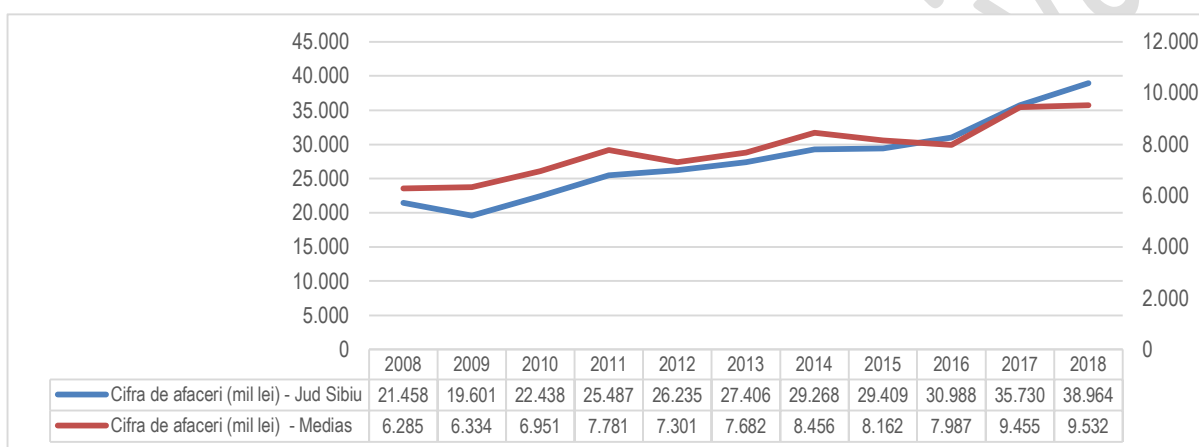
Dinamica cifrei de afaceri urmează evoluția înregistrată și la nivelul județului Sibiu, în condițiile în care municipiul Mediaș generează aproximativ 25% din cifra de afaceri de la nivelul județului. În

Mediaș regăsim 10% din societățile comerciale active la nivelul județului Sibiu și 20% din numărul de angajați la nivel de județ.

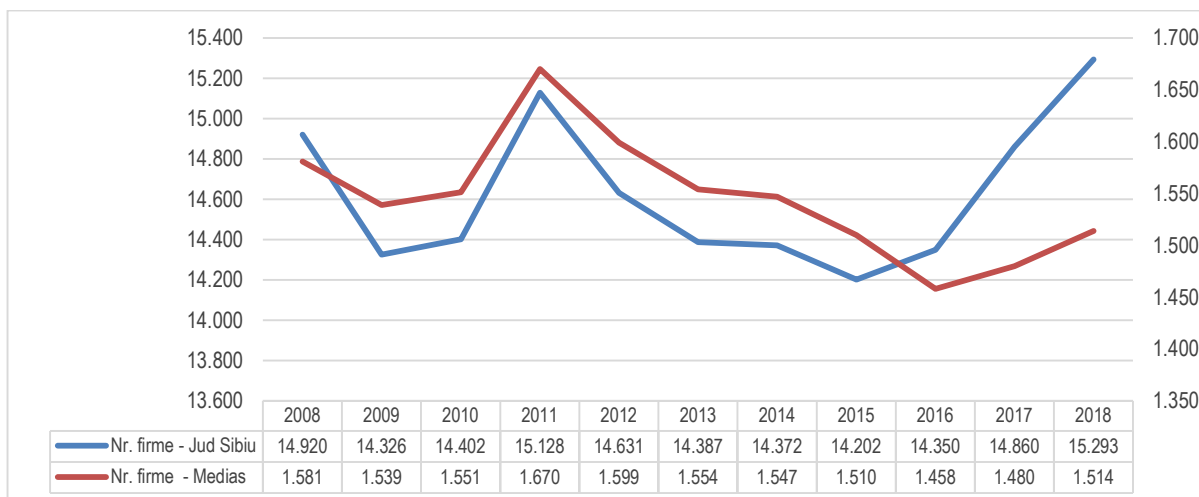
Figură 7: Evoluția cifrei de afaceri înregistrată de societățile comerciale din municipiul Mediaș raportată la nivelul județului Sibiu, în perioada 2008 – 2018 (mil lei)

Sursa: www.listafirme.ro, interogare februarie 2020

În ceea ce privește evoluția comparativă a numărului firmelor prezente în mediul de afaceri, se observă o ușoară creștere a numărului de întreprinderi la nivelul județului Sibiu (+2,5% în 2018 față de 2008) și o ușoară scădere a numărului de întreprinderi din Mediaș (-4,24% în 2018 față de 2008).

Figură 8: Evoluția comparativă a numărului de întreprinderi la nivelul municipiului Mediaș față de județul Sibiu, în perioada 2008 – 2018 (nr. întreprinderi)

Sursa: www.listafirme.ro, interogare februarie 2020

În **topul societăților comerciale** în raport cu cifra de afaceri sunt prezente firme de renume care își desfășoară activitatea în Mediaș, activând în industria extractivă, industria prelucrătoare, transport sau comerț.

Tabel 7: Topul societăților comerciale din Municipiul Mediaș, după cifra de afaceri din 2018

Nr. crt.	Denumire firmă	CAEN	Cifra de afaceri (lei)	Profit (lei)	Numar mediu de angajati
1	Societatea Nationala de Gaze Naturale Romgaz S.A.	0620 Extractia gazelor naturale	4.964.733.263	1.360.546.709	5.604
2	Societatea Nationala de Transport Gaze Naturale Transgaz S.A.	4950 Transporturi prin conducte	1.741.929.416	495.675.108	4.284
3	Kromberg & Schubert Romania ME SRL	2931 Fabricarea de echipamente electrice si electronice pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule	360.718.489	6.304.202	2.261
4	Konsta Splendid SRL	4639 Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun	171.363.637	3.294.310	198
5	Dafora SA	0910 Activitati de servicii anexe extractiei petrolului brut si gazelor naturale	112.924.064	-6.293.954	316
6	Remat Ardeal Ro SRL	3832 Recuperarea materialelor reciclabile sortate	111.790.969	1.971.646	8
7	JLG Manufacturing Central Europe SRL	2920 Productia de caroserii pentru autovehicule, fabricarea de remorci si semiremorci	104.523.910	11.032.983	577
8	Emailul SA	2599 Fabricarea altor articole din metal n.c.a.	97.715.811	3.394.409	849
9	Bachmann Romania SRL	2712 Fabricarea aparatelor de control si distributie a electricitatii	91.228.843	7.443.531	220
10	H.Z. Logistic RO SRL	4941 Transporturi rutiere de marfuri	75.162.422	-1.611.084	213

Sursa: prelucrare proprie a datelor furnizate de www.topfirme.com, interogare februarie 2020

2.2 Industrie și servicii

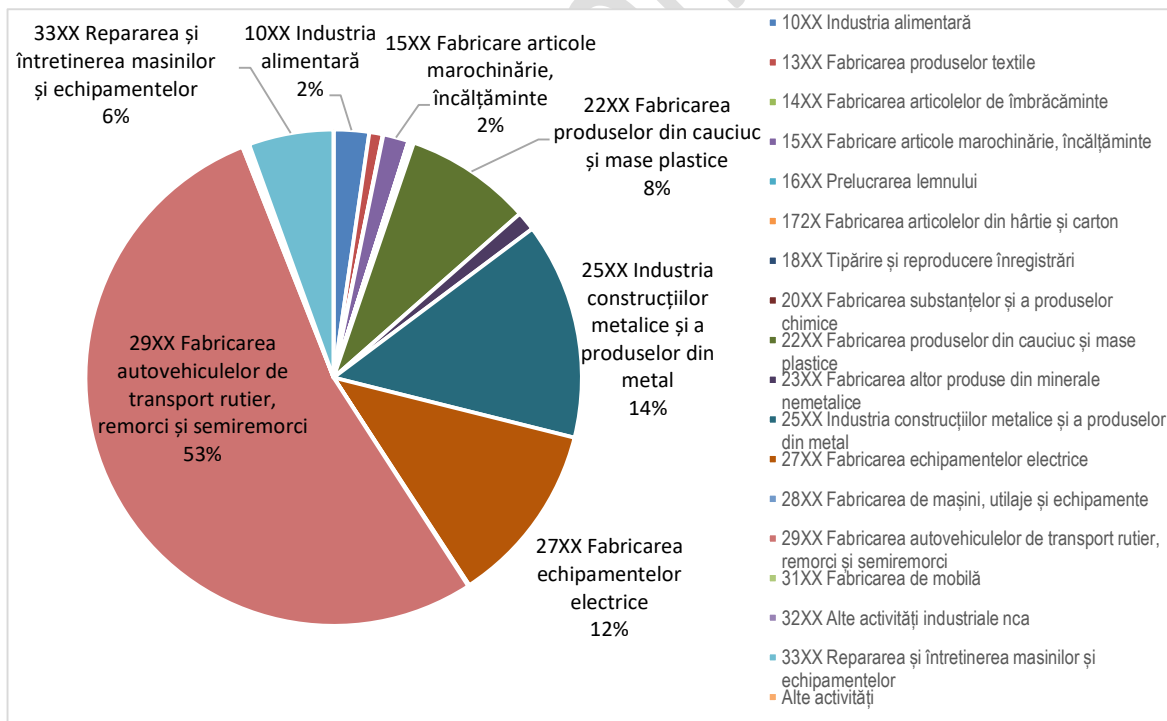
“**Industria extractivă**” generează 54% din cifra de afaceri pe plan local și concentrează 26% din totalul locurilor de muncă, Mediașul fiind un centru important de exploatare a gazului metan.

În sectorul *extracției gazelor naturale*, întâlnim cel mai mare producător și principal furnizor de gaze naturale din România, respectiv **Societatea Națională de Gaze Naturale Romgaz S.A.**. Societatea are ca principal acționar Statul Român. Compania are o experiență vastă în domeniul explorării și producerii de gaze naturale, istoria sa începând acum mai bine de 100 de ani în 1909, când a fost descoperit primul zăcămint de gaze naturale în Bazinul Transilvaniei la Sărmășel. Având 5.604 salariați, societatea reprezintă principalul angajator din Mediaș.

În sectorul *serviciilor anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale*, se remarcă **Dafora SA** cu 316 angajați în 2018 și **Daflog SRL** cu un număr de 164 angajați.

“**Industria prelucrătoare**” generează 12% din cifra de afaceri pe plan local și concentrează 28% din totalul locurilor de muncă și 10% din numărul societăților comerciale din municipiu.

Figură 9: Principalele activități ale industriei prelucrătoare din Municipiul Mediaș, în anul 2018

Sursa: Prelucrarea datelor furnizate de ORC Sibiu, adresa nr. 53994 / 06.02.2020

În ordinea volumului de activitate generat, se remarcă 3 domenii de activitate care generează aproape 9,76% din totalul cifrei de afaceri pe plan local și concentrează 23,13% din numărul locurilor de muncă. Din punct de vedere al numărului lor, aceste firme reprezintă 2% din numărul societăților comerciale din Mediaș:

1. **Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, remorci și semiremorci (CAEN 29XX)**, cu activitate pe două subdomenii:
  - Fabricarea de remorci și semiremorci (**CAEN 2920**), pe care întâlnim 4 agenți economici care au generat în 2018 un număr de 772 locuri de muncă; se remarcă **JLG Manufacturing Central Europe SRL** (577 angajați), cu capital integral olandez;
  - Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule (**CAEN 2931**); domeniu în care activează un singur agent economic – **Kromberg & Schubert România ME SRL**, cu capital integral austriac și un număr de 2.261 angajați în 2018.
2. **Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (CAEN 25XX)**, sector în care se remarcă în special activitatea de producere și comercializare vase emailate și a celor cu interior de teflon derulată de **Emailul SA (CAEN 2599)**, fabrică cu tradiție care activează din anul 1921.
3. **Fabricarea echipamentelor electrice (CAEN 27XX)**, sector în care se remarcă specializarea pe mai multe domenii:
  - **CAEN 2711** - Fabricarea motoarelor, generatoarelor și transformatoarelor electrice, prin **Romanelec SRL** (265 angajați), **Ardeal Bobinaj SRL** (78 angajați);
  - **CAEN 2712** - Fabricarea aparatelor de distribuție și control a electricității prin **Bachmann Romania SRL** (220 angajați), **Relee S.A.** (248 angajați);
  - **CAEN 2733** - Fabricarea dispozitivelor de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice, prin **Ariontec SRL** (182 angajați)

"Transport și depozitare" este sectorul care generează 23% din locurile de muncă din Mediaș și 21% din cifra de afaceri pe plan local.

Activitatea cu cel mai mare impact economic în acest sector este în domeniul **transportului prin conducte (CAEN 4950)** unde singurul agent economic care derulează această activitate este **Societatea Națională de Transport Gaze Naturale Transgaz S.A.** "TRANSGAZ" S.A. (4.284 angajați, 1,7 miliarde lei cifra de afaceri) este operatorul tehnic al sistemului național de transport și răspunde de funcționarea acestuia în condiții de calitate, siguranță, eficiența economică și protecție a mediului înconjurător.

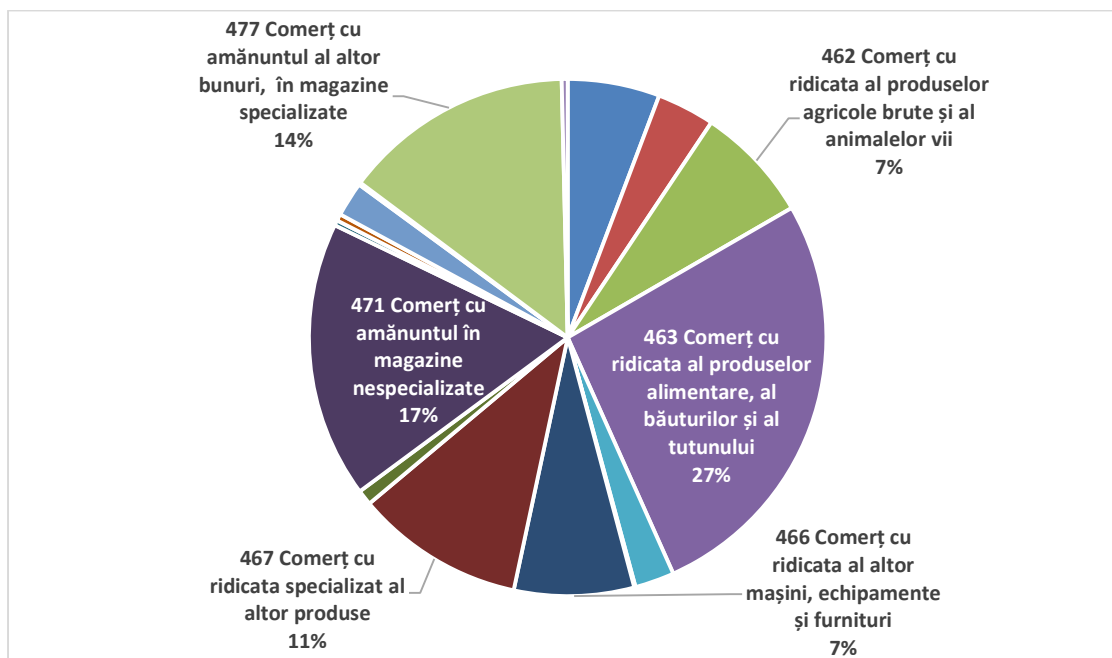
Un al doilea domeniu de activitate cu activitate semnificativă este cel al **transporturilor rutiere de mărfuri (CAEN 4941)**, cu 710 angajați, unde se remarcă prezența H.Z. Logistics (213 angajați), specializată în transportul în regim de grupaj pentru mărfuri cu control de temperatură în România și Bulgaria, Ungaria, Slovacia și Republica Cehă. Compania are sediul central în Olanda, iar la nivel internațional este prezentă prin filialele din Polonia, Marea Britanie, România și Austria.

Sectorul de activitate în care se remarcă prezența celor mai mulți agenți economici (28% din total la nivelul municipiului) este sectorul "**Comerț**", care generează 7% din cifra de afaceri la nivel de municipiu.

Numărul cel mai mare de agenți economici care activează în acest sector sunt în zona **comerțului cu amănuntul**, deși ca și pondere a cifrei de afaceri cel mai puternic reprezentat sector este cel al **comerțului cu ridicata**, în special al produselor nealimentare (**CAEN 463X**).

În acest domeniu, se remarcă activitatea **Konsta Splendid SRL** (198 angajați) care desfășoară activitate de comerț cu ridicata de produse alimentare, băuturi și tutun, în regim en-gros, retail și distribuție.

Figură 10: Principalele tipuri de activități de comerț din Municipiul Mediaș, în anul 2018

Sursa: Prelucrarea datelor furnizate de ORC Sibiu, adresa nr. 53994 / 06.02.2020

"Turismul" este un sector de activitate mai puțin vizibil din punctul de vedere al rezultatelor obținute, deși potențial de dezvoltare există. Sectorul concentrează 7% din agenții economici prezenți la nivelul municipiului și 2% din numărul angajaților, activitatea predominantă fiind în domeniul Restaurante (CAEN 5610).

2.3 Agricultură și Silvicultură

Situația fondului funciar

Fondul funciar de la nivelul localității Mediaș este constituit din terenurile de orice fel, indiferent de destinație, de titlul pe baza căruia sunt deținute sau de domeniul (public, privat, cooperatist, obștesc etc.) din care fac parte.

Din punctul de vedere al activității agricole/ neagricole, conform datelor INS, dintr-un total de 6.265 ha suprafață a fondului funciar de la nivelul municipiului, 42,84% avea destinație agricolă (2.684 hectare).

- ❖ Din totalul suprafeței agricole, principalele destinații sunt: 1.558 ha teren arabil, 679 ha pășuni, 349 ha fânețe.
- ❖ Din totalul de 3.581 ha ocupate de terenuri neagricole, 1.725 ha erau ocupate de pășuni și altă vegetație forestieră, 1.368 ha ocupate cu construcții.

Tabel 8: Situația fondului funciar al localității Mediaș după modul de folosință

Total (ha)	Arabila (ha)	Pasuni (ha)	Finete (ha)	Vii si pepiniere viticole (ha)	Livezi si pepiniere pomicole (ha)	Paduri si alta vegetatie forestiera (ha)	Ocupata cu ape, balti (ha)	Ocupata cu constructii (ha)	Cai de comunicatii si cai ferate (ha)	Terenuri degradate si neproductive (ha)
6.265	1.558	679	349	69	29	1.725	131	1.368	240	117
<i>din care, proprietate privată:</i>										
3.397	1.428	651	313	69	29	10	1	775	20	101

Sursa: date INS (AGR101B - Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități)

Fondul funciar aflat în proprietatea municipiului Mediaș, în suprafață de 2.066,033 hectare, se află în proporție de 29% în domeniul privat și 71% în domeniul public al municipiului.

Tabel 9: Situația fondului funciar al Municipiului Mediaș, după modul de folosință

	Total (ha)	Arabila (ha)	Pasuni (ha)	Finete (ha)	Taluz (ha)	Construcții (ha)	Drum (ha)	Neproductiv (ha)	Tuf (ha)	Vie (ha)	Păduri (ha)
domeniu privat	599,433	56,270	427,923	54,290	0,930	1,800	6,780	5,390	36,740	9,310	0,000
domeniu public	1.466,600										1.466,600

Sursa: prelucrarea datelor furnizate de Direcția Patrimoniu, Municipiul Mediaș (nota internă nr. 1053/30.01.2020)

Agricultură, Silvicultură și Pescuit

Sectorul agricultură, pescuit și piscicultură nu este unul dezvoltat la nivelul municipiului fiind reprezentat de un număr nesemnificativ de agenți economici (0,06% din totalul societăților de la nivelul municipiului Mediaș), dar care totuși concentrează aprox. 5% din totalul de angajați.

Domeniile de activitate care se remarcă în acest sector de activitate sunt creșterea păsărilor (38,09% din cifra de afaceri generată la nivel de sector) și cultivarea fructelor arbuștilor fructiferi, căpșunilor, nuciferilor și a altor pomi fructiferi (56,94% din numărul de angajați la nivelul sectorului).

Domeniile de activitate privind exploatarea forestieră și pescuitul în ape dulci au rezultate nesemnificative la nivelul municipiului.

Pădurile sunt administrate de RNP – Romsilva – Direcția Silvică Sibiu, prin 8 ocoalele silvice, prin și care Ocolul Silvic Mediaș.

2.4 Turism

Municipiul Mediaș deține un potențial turistic deosebit, păstrând din atmosfera unui oraș mediaval și promovând imaginea unui burg transilvănean de poveste, cu un farmec aparte dat de prezența râului Târnava Mare care traversează orașul de la est la vest, dar și de patrimoniul construit al Mediașului, inclus în lista construcțiilor fortificate din Transilvania: foste cetăți fortificate medieval, cetatea medievală, castelul de 4 turnuri de apărare, muzee, biserici, monumente, care constituie patrimoniul cultural de mare valoare și importanță națională.

Turismul a reprezentat și până în prezent un element central al politicii de dezvoltare durabilă a municipiului, însă potențialul turistic al zonei rămâne în continuare un element care poate fi valorificat.

Potențialul turistic al municipiului se reflectă în condițiile deosebit de favorabile oferite pentru practicarea unei game variate de forme: *turismul cultural, turism activ, turism gastronomic, turism de evenimente, de agrement și recreere, istoric, ecumenic, de afaceri și de tranzit, sportiv, etc.*

Infrastructura și serviciile turistice sunt însă insuficient valorificate, respectiv dezvoltate, pentru a susține o ofertă care să oată, pe de o parte, valorifica potențialul municipiului și pe de altă parte să genereze venituri și activitate economică din turism. Posibile cauze ar putea fi pregătirea insuficientă în domeniul antreprenoriatului și managementului turistic, lipsa personalului calificat, grad scăzut de instruire în turism.

Resurse turistice

Conform Planului de amenajare a teritoriului național, Municipiul Mediaș este încadrat între UAT-urile din România cu *concentrare foarte mare de resurse antropice*, fără probleme deosebite în ceea ce privește infrastructura turistică (resurse materiale care își datorează existența activității turistice și care sunt destinate exclusiv turiștilor) sau infrastructura tehnică (infrastructura edilitară a localității).

Patrimoniul construit al municipiului Mediaș este unul bogat, cuprinzând cetăți, castele, muzee, biserci, monumente, la acesta adăugându-se elementele de patrimoniu imaterial (tradiții, obiceiuri, gastronomie, etc.).

Civitas Mediensis și-a conservat trecutul istoric în 17 turnuri și bastioane, ziduri multisekulare înalte de peste 7 metri, 3 porți principale și 4 secundare de acces în vechea cetate. Centrul istoric al orașului apare ca un muzeu în aer liber. Monumentele medievale din Piața Castelului sunt unice în Transilvania.

Municipiul Mediaș adăpostește o serie de **obiecte de patrimoniu arhitectural, monumente și ansambluri**, încadrate ca monumente istorice de valoare națională și universală (clasă A) sau ca monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local (clasă B)⁴:

Monumente de arhitectură, de interes național:

1. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate, SB-II-a-A-12403, Ighișu Nou, 110
  - Biserica evanghelică fortificată, SB-II-a-A-12403.01
  - Incintă fortificată, cu turn de poartă, bastion, turnul semicircular și zwingler, SB-II-a-A-12403.02
2. Ansamblul urban "Centrul istoric al municipiului", SB-II-a-A-12418, Mediaș
3. Ansamblul bisericii evanghelice fortificate ("Castelul"), SB-II-a-A-12424
4. Ansamblul urban "Piața George Enescu", SB-II-a-A-12421, Piața Enescu George 4-9

⁴ Sursa: <https://patrimoniu.ro/monumente-istorice/lista-monumentelor-istorice>

5. Casă, SB-II-m-A-12440, Piața Regele Ferdinand 1
6. Casa Schuster, SB-II-m-A-12442, Piața Regele Ferdinand 14
7. Casa Rosenauer, SB-II-m-A-12448, Piața Regele Ferdinand 22
8. Casa Theil, SB-II-m-A-12449, Piața Regele Ferdinand 24 1531,
9. Casa Schuller, azi sediu al FDGR, SB-II-m-A-12450, Piața Regele Ferdinand 25
10. Casă, SB-II-m-A-12454, Str. Turnului 2

Monumente arheologice, de interes local:

1. Fortificație de pământ, SB-I-s-B-11963, "Pe Cetate", la NV de oraș
2. Situl arheologic de la Mediaș, punct "Teba", SB-I-s-B-11964, "Teba", la extremitatea V a orașului pe terenul fabricii Vitrometan
  - Urme de locuire, SB-I-m-B-11964.01, "Teba
  - Necropolă, SB-I-m-B-11964.02 N, "Teba
  - Așezare, SB-I-m-B-11964.03, "Teba
3. Necropolă de incinerare, SB-I-s-B-11965, "Poderei"
4. Situl arheologic de la Mediaș, punct "Baia de Nisip", SB-I-s-B-11966, "Baia de Nisip"
  - Așezare, SB-I-s-B-11966.01, "Baia de Nisip"
  - Necropolă, SB-I-s-B-11966.02, "Baia de Nisip"
  - Așezare, SB-I-s-B-11966.03, "Baia de Nisip"
  - Așezare, SB-I-s-B-11966.04, "Baia de Nisip"
  - Necropolă, SB-I-s-B-11966.05, "Baia de Nisip"
5. Situl arheologic de la Mediaș, punct "Gura Câmpului", SB-I-s-B-11967, "Gura Câmpului"
  - Așezare, SB-I-m-B-11967.01
  - Așezare, SB-I-m-B-11967.02
6. Necropolă de incinerare, SB-I-s-B-11968, "Dealul Furcilor", la N de râul Târnava Mare și intersecția dintre șoseaua spre Târnăveni și cea spre Dârlos

Monumente de arhitectură, de interes local:

1. Biserica „Buna Vestire”, SB-II-m-B-12404, Igișu Nou, str. Principală 46
2. Casa parohială evanghelică, SB-II-m-B-12405, Igișu Nou, str. Școlii 39
3. Ansamblul fortificațiilor orașului medieval, SB-II-a-B-12417
4. Fosta armurărie, SB-II-m-B-12422
5. Casă, SB-II-m-B-12423, Mediaș
6. Casă, SB-II-m-B-12425, Mediaș, str. Gheorghe Doja nr. 10
7. Casă, SB-II-m-B-12426, Mediaș, str. Gheorghe Doja nr. 16
8. Casă, SB-II-m-B-12427, Mediaș, str. Gheorghe Doja nr. 17
9. Casă, SB-II-m-B-12428, Mediaș, str. Gheorghe Doja nr. 20
10. Casă, SB-II-m-B-12429, Mediaș, str. Gheorghe Doja nr. 34
11. Casă, SB-II-m-B-12430, Mediaș, Piața George Enescu 8-9
12. Ansamblul urban "Str. Johannes Honterus", SB-II-a-B-12419, Str. Honterus Johannes
13. Casă, SB-II-m-B-12431, Str. Honterus Johannes 7
14. Casă, SB-II-m-B-12432, Str. Honterus Johannes 8
15. Casă, SB-II-m-B-12433, Str. Honterus Johannes 19
16. Casă, SB-II-m-B-12434, Str. Honterus Johannes 38
17. Casa Zoppelt, SB-II-m-B-12435, Str. Iorga Nicolae 17 ,

18. Fost post vamal, SB-II-m-B-12436, Str. Mihai Viteazul 3B sec. XVIII
19. Biserica „Înălțarea Domnului”, SB-II-m-B-12437, Str. Mihai Viteazul 7
20. Fosta mănăstire franciscană, SB-II-a-A-12438, Str. Mihai Viteazul 44-46 sec. XV – XVIII
21. Fostul cămin „Sf. Anton” (fostul spital al calfelor), SB-II-m-B-12439, Fundătura Policlinicii 5
22. Ansamblul urban "Piața Regele Ferdinand I", SB-II-a-A-12420, Piața Regele Ferdinand I
23. Fosta Școală a Piariștilor, SB-II-m-B-12441, Piața Regele Ferdinand 13
24. Hanul "La Strugurele de Aur", azi locuință, SB-II-m-A-12443, Piața Regele Ferdinand 16
25. Casă, SB-II-m-B-12444, Piața Regele Ferdinand 17
26. Casă, SB-II-m-B-12445, Piața Regele Ferdinand 18-19
27. Casă, SB-II-m-B-12446, Piața Regele Ferdinand 20
28. Casă, SB-II-m-B-12447, Piața Regele Ferdinand 21
29. Casa Haner-Karres, SB-II-m-B-12451, Piața Regele Ferdinand 29
30. Casă, SB-II-m-B-12452, Piața Regele Ferdinand 30
31. Fosta Cazarmă a Husarilor, SB-II-m-B-12453, Str. Șaguna Andrei 12
32. Casă, SB-II-m-B-12455, Str. Turnului 4
33. Casă, SB-II-m-B-12456, Str. Turnului 6

Monumente de for public, de interes local

1. Bustul lui Stefan Ludwig Roth, SB-III-m-B-12601, Piața Enescu George, în fața Liceului Stefan Ludwig Roth
2. Bustul lui Axente Sever, SB-III-m-B-12602, Str. Moșnei, în fața liceului „Axente Sever”

Monumente memoriale și funerare, de interes local

1. Casa Stefan Ludwig Roth, SB-IV-m-B-12626, Str. Honterus Johannes 10
2. Monumentul funerar al lui Stefan Ludwig Roth, SB-IV-m-B-12627, Str. Oberth Hermann, în cimitirul evanghelic al orașului.

Principalele atracții turistice

Resursele antropice oferă oportunitatea de a valorifica o diversitate de atracții ce pot fi dezvoltate ca produse turistice și pot poziționa Municipiul Mediaș ca destinație turistică pentru zona de centru a României. Astfel, dintre resursele antropice prezente în Mediaș, principalele edificii, monumente arhitecturale remarcabile, elementele de identitate locală sunt considerate a fi următoarele⁵:

- **Cetatea medievală** - Lucrările fortificațiilor cetății medievale din Mediaș sunt datate în jurul anului 1490 și s-a emis ipoteza terminării acestei construcții în perioada precedentă anului 1534. Construcția cetății a prevăzut 2.400 metri de ziduri de apărare, care, la începutul secolului al XVIII-lea cuprindea trei porți principale, patru porți secundare și șaptesprezece turnuri și bastioane din care au rămas în picioare aproximativ 1845 metri, împreună cu două porți principale, una secundară, șase turnuri și bastioane, un bastion păstrându-se fragmentar.

⁵ Strategia de dezvoltare durabilă Mediaș în Europa 2020

- **Castelul sau „Cetățuia”** - este un ansamblu arhitectonic ce datează din secolul al XV-lea situat în centrul orașului, în jurul Bisericii Evanghelice Sf. Margareta, pe o colină ce domină Piața Regele Ferdinand, fiind alcătuit, inițial, din două rânduri de ziduri și cinci turnuri de apărare. În același ansamblu arhitectonic mai sunt plasate: clădirea Primăriei vechi, Casa parohială și Scara acoperită.
- **Muzeul municipal** - este amplasat în clădirea unei foste mănăstiri franciscane datând din sec. XV are trei secții de bază: istorie, etnografie-artă și științele naturii. Patrimoniul Muzeului Municipal Mediaș este constituit din peste 15.000 piese, unele dintre ele fiind considerate ca având valoare de patrimoniu național.
- **Biserica „Sf. Margareta”** - datează din 1447, construcția fiind finalizată în anul 1482. A fost trecută, în anul 1545, din proprietatea călugărilor benedictini în aceea a comunității evanghelice luterane, în jurul ei gravitând viața spirituală a comunității săsești locale.
- **Biserica Franciscană** - este o construcție ce datează din perioada secolului al XV-lea. Există dovezi conform cărora în anul 1444 biserica se afla în posesia călugărilor franciscani.
- **Biserica greco-catolică** - este un monument realizat în stil clasic, ce datează de la începutul secolului al XIX-lea.
- **Casa memorială Stephan Ludwig Roth** – se afla în administrarea Muzeului Municipal și adăpostește, alături de expoziții de fotografie, documente ilustrând activitatea educativă, publicistică și revoluționară dar și o seamă de alte piese valoroase.

Centrul vechi al municipiului Mediaș este locul în jurul căruia sunt așezate majoritatea obiectivelor. Centrul vechi a fost punctul de întâlnire al micilor producători de cereale, sticlă, al olarilor, textiliștilor - care veneau aici pentru a-și vinde marfa. Centrul vechi a mai fost folosit ca piață pentru locuitorii Mediașului.

Parohia evanghelică reprezintă cel mai vizitat obiectiv turistic al Mediașului (circa 13.500 vizitatori pe an). Sunt necesare investiții pentru a asigura accesul la infrastructura turistică, în special în ceea ce privește asigurarea locurilor de parcare, atât pentru autoturisme cât și pentru autocare.

Structuri de primire turistică

Conform datelor furnizate de INS, Mediașul dispunea în anul 2018 de 7 unități de primire turistică, din care 5 hoteluri, 1 vilă turistică și 1 pensiune turistică. Din datele furnizate de Ministerul Economiei, Energiei și Comerțului, în registrul structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare clasificate, figurau în plus și 2 pensiuni turistice, 1 motel, 3 apartamente și 5 camere de închiriat, în total 18 structuri de cazare autorizate, având 308 spații de cazare și 615 locuri.

Tabel 10: Situația unităților de cazare în perioada 2010-2019 în municipiul Mediaș

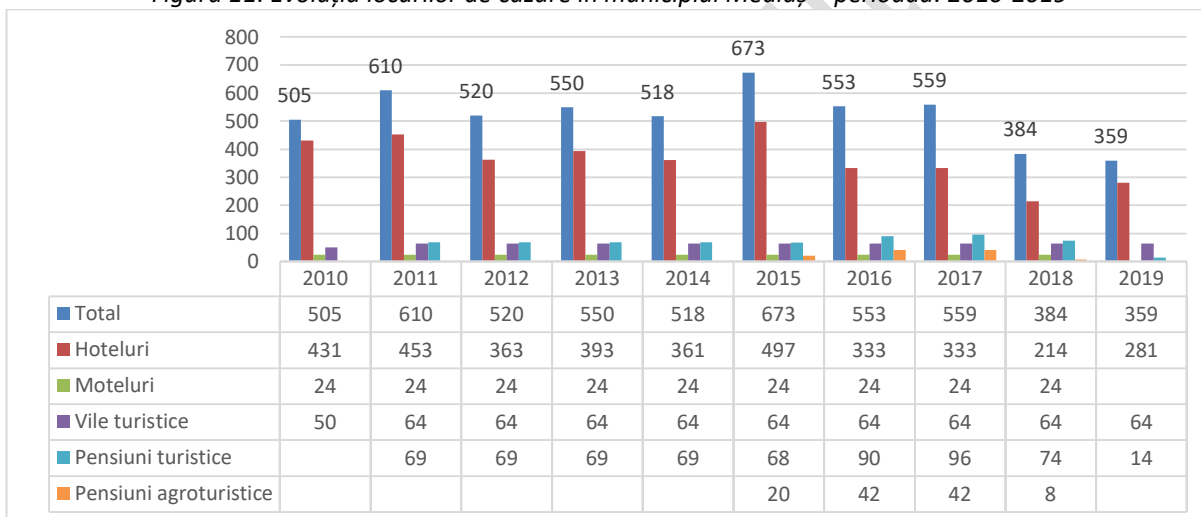

Tipuri de structuri de primire turistica	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	8	9	7	8	9	14	14	14	9	7
Hoteluri	6	5	3	4	5	8	7	7	4	5
Moteluri	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Vile turistice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pensiuni turistice	:	2	2	2	2	2	3	3	2	1
Pensiuni agroturistice						2	2	2	1	

Sursa: date INS (TUR101C - Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică) – interogare februarie 2020

Capacitatea de cazare existentă în Mediaș în anul 2019 a fost de 359 locuri, având o evoluție variabilă în perioada 2010-2019, numărul locurilor de cazare înregistrând o scădere cu 46% față de maximum înregistrat în această perioadă, în anul 2015. Față de același moment și numărul structurilor de primire turistică din Mediaș s-a redus la jumătate.

Figură 11: Evoluția locurilor de cazare în municipiul Mediaș – perioada: 2010-2019

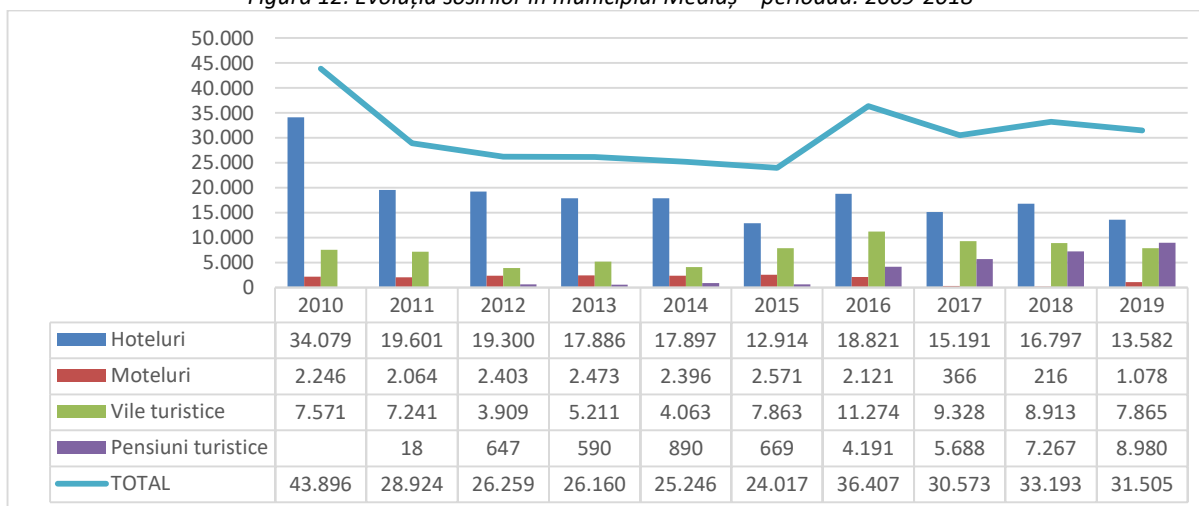

Sursa: date INS (TUR102C - Capacitatea de cazare turistică existentă) – interogare februarie 2020

Sosirile turistice înregistrate de unitățile de cazare turistică din orașul Mediaș în anul 2018 au ajuns la 31.505, iar numărul înnopțărilor la 51.805, ceea ce înseamnă că durata medie de ședere a unui turist a fost de 1,6 zile. Această durată poate caracteriza Mediașul ca destinație de turism de tranzit, de afaceri sau de weekend.

Figură 12: Evoluția sosirilor în municipiul Mediaș – perioada: 2009-2018

Sursa: date INS (TUR104E - Sosiri ale turistilor in structuri de primire turistica) – interogare februarie 2020

Se remarcă necesitatea unor investiții pentru valorificarea turismului; patrimoniul natural și construit al Mediașului reprezintă atu-uri extrem de valoroase care pot constitui fundamentul pentru dezvoltarea economică a acestui sector.

Deși este recunoscut potențialul turistic al municipiului, nu sunt percepute încă beneficiile aduse economiei locale, spre exemplu gastronomia locală ca suport pentru promovarea turismului este insuficient valorificată, în special în zona centrală a orașului. Lipsa locurilor de parcare în apropierea obiectivelor turistice descurajează vizitarea acestora de către turiștii ocazionali. Turnurile reprezintă un punct de atracție, însă necesită lucrări de fortificare.

3. Infrastructură și echipare teritorială

3.1 Amenajarea teritorială

Strategiile, politicile și programele de dezvoltare durabilă în profil teritorial, se fundamentează pe *Strategia de dezvoltare teritorială a României (SDTR)*, așa cum este prevăzut în Legea 350/2001 cu completările ulterioare. Purtând subtitlul **România policentrică 2035**, SDTR reprezintă exercițiul de planificare a dezvoltării teritoriului național, pentru orizontul de timp 2035⁶.

Proprietățile municipiului sunt întabulate iar proprietățile private sunt în curs de întabulare prin proiectul ANCPI. O serie de imobile din patrimoniul Primăriei urmează să fie valorificate prin proiecte cu finanțare nerambursabilă și există terenuri în intravilan care urmează să fie transformate în spații verzi. Prin actualizarea Planului Urbanistic General în 2019, o mare parte din suprafețele intravilane au fost introduse.

Dezvoltare teritorială

Conform SDTR, Mediașul este încadrat în categoria centrelor urbane care formează adevărate grupări industriale, care în prezent au suferit restructurări economice sau se află în declin industrial.

O serie de măsuri propuse în cadrul SDTR vizează și Municipiul Mediaș, respectiv:

- 4.3.1.2 Măsură – Extinderea și dezvoltarea infrastructurii de utilități publice în vederea conectării și asigurării accesului populației din zonele urbane și zonele urbane funcționale la servicii de calitate
  - Acțiune 15. Reabilitarea structurală și creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, inclusiv promovarea utilizării resurselor regenerabile de energie pentru alimentarea acestora, cu precădere în orașele cu peste 50% din locuințe situate în blocuri;
- 4.3.1.3 Măsură – Reabilitarea patrimoniului urban construit și punerea în valoare a identității arhitecturale
  - Acțiune 1. Realizarea de planuri urbanistice zonale (PUZ) zone protejate pentru centrele istorice din mediul urban, cu prioritate în orașele care dețin ansambluri urbane, conform Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate;
  - Acțiune 8. Realizarea operațiunilor de restaurare și reabilitare a patrimoniului urban construit (monumente și ansambluri de arhitectură, arheologice, etc.), cu precădere la nivelul orașelor care dețin obiective UNESCO și al celor cu o concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național, conform Legii nr. 5/2000;
- 4.3.1.4 Măsură - Asigurarea accesului populației urbane la servicii de interes general

⁶ Sursa: <https://www.mdrap.ro/dezvoltare-teritoriala/-2979>

- Acțiune 1. Reabilitarea, modernizarea și dotarea spitalelor publice din mediul urban, inclusiv a unităților de primire a urgențelor, cu precădere a celor din orașele cu mai puțin de 50.000 de locuitori;
- Acțiune 12. Construcția, extinderea și reabilitarea campusurilor școlare din mediul urban, cu precădere la nivelul unităților de învățământ liceal cu peste 1.000 de elevi;
- 4.3.1.5 Măsură – Realizarea unei politici în domeniul locuirii
  - Acțiune 4. Reabilitarea și reconversia siturilor industriale total sau parțial abandonate (brownfield), inclusiv a căilor ferate uzinale, și a fostelor unități militare din mediul urban în zone rezidențiale sau în spații publice, cu precădere în orașele cu suprafețe extinse de acest tip;
- 4.3.1.8 Măsură – Protejarea orașelor împotriva vulnerabilităților naturale și diminuarea riscurilor generate de schimbările climatice
  - Acțiune 2. Reabilitarea, modernizarea și dotarea spațiilor verzi și de agrement din mediul urban, cu precădere de la nivelul orașelor cu mai puțin de 30 mp/locuitor;
  - Acțiune 4. Consolidarea versanților, taluzurilor și a terenurilor care sunt expuse riscului de alunecări de teren din mediul urban.

Zone urbane marginalizate

Conform Atlasului zonelor marginalizate din România elaborat de Banca Mondială, Municipiul Mediaș nu are zone care concentrează populație aflată sub pragul sărăciei sau persoane marginalizate. Prin Strategia de Dezvoltare Locală⁷ plasată sub responsabilitatea comunității, au fost identificate **5 zone marginalizate** identificate (ZUM) pe baza unităților teritoriale de referință (UTR), respectiv:

1. **ZUM 1 - Vitrometan:** populație de 240 de locuitori dintre care 49 de etnie romă se situează în nord-vestul orașului Mediaș, fiind, încadrată de zone de locuit și de zone industriale.
2. **ZUM 2 – Luncii - Gării** este situată la marginea orașului Mediaș în partea vestică a acestuia. Fiind marginită la vest și la nord vest de limita urbană a orașului iar în partea de est de zone de locuit și zone industriale. Zona are înglobate un număr de 13 străzi și un număr de 138 de locuințe aflate în diferite grade de necesitate socială. Zona urbană marginalizată are o populație de 1301 locuitori dintre care 372 s-au declarat de etnie romă. Majoritatea sunt fără loc de muncă, trăind doar din munci ocazionale sau prestații sociale, iar o parte sunt pensionari. Din cei intervievați 28,8 % sunt fără ocupație, 1,2 % sunt elevi, 43,8 % pensionari și 26,2% au loc de muncă.
3. **ZUM 3 - Tineretului** este situată la Nord – Est față de ZUM 2 în partea centrală a Municipiului Mediaș și cuprinde locuințe de pe strada Tineretului (numai blocuri). Zona marginalizată începe din strada I.C. Parhon, este o stradă închisă în apropierea părții centrale a orașului,

⁷ Sursa: Strategia de Dezvoltare Locală “Asociația Grupul de Acțiune Locală Z.U.M. Mediaș”

este formată numai din blocuri de locuințe, este morginită în partea estică de râul Târnava Mare. Zonă urbană marginalizată are o populație de 326 locuitori dintre care 132 s-au declarat de etnie romă.

4. **ZUM 4 – Centru:** are o populație de 569 de persoane dintre care 237 de etnie romă. Persoanele din această zonă locuiesc câte 2, 3, 5 sau mai multe într-o locuință, spațiul pentru locuit fiind între 2,7 și 27,5 mp de persoană. Dintre persoanele intervievate 59,9 % sunt fără ocupație, 51,48 % beneficiind de ajutor social, 29,7 % sunt pensionari și doar 18,82% au locuri de muncă.
5. **ZUM 5 - Ighișu Nou** situată în partea sud vestică a orașului Mediaș, respectiv în satul Ighișu Nou. Zona marginalizată este situată la aproximativ 8 km de municipiul Mediaș, iar accesul se face pe un drum asfaltat cu mijloace transport în comun. În cadrul acestui ZUM sunt 239 de persoane dintre care 126 de etnie romă

Populația din cele 5 zone marginalizate este estimată la 2.675 persoane. Comunitatea marginalizată din ZUM, are următoarele caracteristici: suprapopularea locuințelor, nivel scăzut de educație, nivelul de ocupare al locuitorilor scăzut față de nivelul de ocupare al populației generale, nivelul veniturilor este insuficient pentru a asigura un trai zilnic decent, nivel scăzut de educație și acces greoi la servicii.

Prin implementarea strategiei de dezvoltare a GAL Mediaș, se urmărește reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în cele zonele urbane marginalizate. Sprijinul din programele de finanțare POCU-POR pentru aceste zone este direcționat pe mai multe sectoare relevante precum:

- Infrastructură și spații publice urbane – prin obiectivul specific 1 - Dezvoltarea și completarea infrastructurii edilitare precum și crearea / reabilitarea / modernizarea spațiilor publice urbane din zonele marginalizate în folosul unei comunități responsabile;
- Locuire – prin obiectivul specific 2 - Îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială
- Ocupare prin obiectivul specific 3 - Sprijinirea accesului și menținerii populației din zona analizată pe piața muncii, inclusiv prin dezvoltarea antreprenoriatului în cadrul comunității din zona analizată;
- Educație prin obiectivul specific 4 - Creșterea accesului populației din comunitățile marginalizate la un învățământ de calitate
- Acces la servicii prin obiectivul specific 5 - Dezvoltarea și furnizarea serviciilor medico-sociale și juridice la nivelul comunității marginalizate din zona analizată
- Comunitate și imagine publică prin obiectivul specific 6 - Promovarea multiculturalismului, a înțelegerii reciproce precum și prevenirea și combaterea discriminării.

Pentru implementarea strategiei aprobate, Asociația Grupul de Acțiune Locală Z.U.M. Mediaș a lansat deja apeluri de fișe de proiecte⁸.

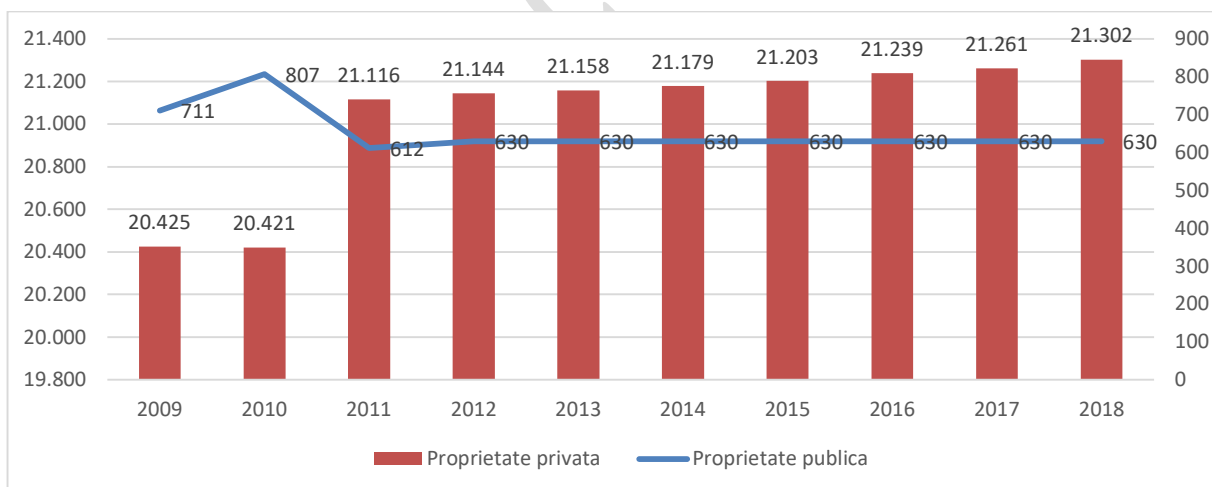
Fondul de locuințe

Conform rezultatelor preliminare ale Recensământului General al Populației și Locuințelor din anul 2011, în municipiul Mediaș au fost înregistrate 7.371 clădiri cu locuințe, în care se aflau 21.144 locuințe convenționale, respectiv 17.556 de gospodării ale populației⁹.

Numărul locuințelor convenționale a crescut cu 3,23% față de anul 2002, în contextul construcției de noi locuințe private. Numărul locuințelor aflate în proprietate publică a scăzut însă cu 29,61%, având în vedere reducerea surselor de finanțare alocate pentru construcția de locuințe sociale și pentru tineri. Din totalul locuințelor convenționale din județ, 81,97% au alimentare cu apă în locuință, 79,74% au instalație de canalizare și 53,05% au încălzire centrală. În municipiul Mediaș, 94,15% din locuințe sunt dotate cu bucătărie în interiorul locuinței și 90,75% dispun de baie¹⁰.

În Municipiul Mediaș, numărul de locuințe a continuat traiectoria crescătoare înregistrată în ultimii 10 ani, existând o creștere în anul 2018 cu aprox. 3,7% față de anul 2009. În această perioadă de timp, numărul locuințelor în proprietate publică a scăzut la 630 iar numărul celor aflate în proprietate privată a crescut la 21.302. Suprafața medie locuibilă este de 49,97 mp pentru locuințele aflate în proprietate privată și de 29,34 mp pentru cele aflate în proprietate publică.

Figură 13: Evoluția numărului de locuințe din Municipiul Mediaș, în ultimii 10 ani, pe tipuri de proprietate

Sursa: Date INS (LOC101B - Locuințe existente), interogare februarie 2020

⁸ Sursa: <https://galmedias.ro/finantare-proiecte/apeluri-active/ghid-por/>; <https://galmedias.ro/finantare-proiecte/apeluri-active/ghid-pocu/>

⁹ INS - Recensământul populației, gospodăriilor și locuințelor, 2011

¹⁰ Sursa: INS - Recensământul populației, gospodăriilor și locuințelor, 2002 și 2011

3.2 Mobilitate urbană

Pentru Municipiul Mediaș a fost elaborat *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD)*, actualizat în 2017, necesar pentru fundamentarea accesării finanțărilor nerambursabile prin POR în perioada 2014 – 2023, ca primă cerință pentru crearea unui mediu urban durabil și bine conectat dar și ca documentație complementară *Strategiei de dezvoltare teritorială urbană* și a *Planului Urbanistic General (PUG)*¹¹. Îmbunătățirea conectivității la nivelul teritoriului național este o măsură cuprinsă în SDTR, urmărită și prin implementarea PMUD, în prezent Mediaș având în derulare *proiecte de modernizare a transportului public* implementate cu finanțări nerambursabile.

Infrastructura rutieră

Municipiul Mediaș este conectat la rețeaua TEN-T secundară prin intermediul coridorului Sibiu – Sighișoara, coridor multimodal (rutier și feroviar). Municipiul Mediaș nu beneficiază de conectivitate primară la cele două coridoare TEN-T prioritare (coridorul 5 – Orient-East Md, coridorul 8 – Rhin-Dunăre).

Drumurile care străbat Municipiul Mediaș sunt¹²:

- **DN14** – conectează aglomerările urbane Sighișoara, Mediaș, Sibiu – lungimea de traversare a municipiului este de 6,5 km (străzile Brateiului, Aurel Vlaicu, Closca, Hermann Oberth, Sos. Sibiului);
- **DN14A** – conectează Mediaș cu Târnaveni și Iernut, lungimea de traversare a municipiului este de 2,85 km (străzile Mihai Viteazu, Nicolae Titulescu, A.I. Moraru, Baznei);
- **DN14B** – conectează Mediaș cu Alba Iulia;
- **DJ141** – conectează Mediaș cu Agnita, lungime 2,34 km, formată din strada Avram Iancu, cu prelungire Strada Moșnei.

În cadrul municipiului Mediaș, lungimea străzilor orășenești este de 138 km, cuprinzând lungimea străzilor amenajate în cuprinsul localității care asigură circulația între diverse părți ale acesteia, indiferent dacă au sau nu îmbrăcămînți, inclusiv căile carosabile din ansamblurile noi de locuit, dacă au denumire¹³. Lungimea străzilor orășenești a crescut în ultimii 5 ani cu 9,52%.

Dintre acestea, lungimea străzilor modernizate este de 132 km, în creștere cu 32% față de situația din 2009. În acest indicator se includ străzile cu îmbrăcămînți din piatră fasonată (respectiv îmbrăcămînțile de piatră cubică, paralelipedică sau de alte forme regulate), asfalt sau beton¹⁴.

¹¹ Conform legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, republicată

¹² Sursa: Planul de Mobilitate Urbană Mediaș, actualizare 2017, pag. 59

¹³ Sursa: INS - GOS104A - Lungimea strazilor orasenesti pe judete si localitati, 2018

¹⁴ Sursa: GOS105A - Lungimea strazilor orasenesti modernizate, pe judete si localitati, 2018

În ceea ce privește **sistemul de supraveghere pentru siguranța populației**, a fost realizat Studiul de fezabilitate pentru proiectul *”Instalarea unui sistem video wireless de supraveghere a domeniului public în zonele aglomerate și cu trafic intens”*. În parcuri au fost implementate sisteme de monitorizare video cu finanțare din bugetul local.

Este necesară în continuare implementarea unui sistem de monitorizare a traficului pentru creșterea siguranței populației, având în vedere că numărul de accidente a crescut.

UAT Mediaș implementează în prezent proiectul *”Modernizarea, reabilitarea și extinderea traseelor de transport public electric”* finanțat prin POR 2014 – 2020, O.S. 3.2 Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazată pe planurile de mobilitate urbană durabilă. Proiectul vizează promovarea mobilității urbane durabile prin modernizarea, reabilitarea și extinderea traseelor de transport public electric și implementarea unui sistem integrat de management al traficului, bazat pe soluții inovative de eficientizare a transportului public în vederea creșterii atractivității acestuia în detrimentul autoturismelor personale, fapt ce va conduce implicit la reducerea poluării în Municipiul Mediaș¹⁵. Termenul estimat pentru finalizarea acestui proiect este 31.05.2022.

În 2017, Primăria Municipiului Mediaș a elaborat *”Studiul de trafic pe zona circulației de tranzit în Municipiul Mediaș”*, document strategic, menit să asigure corelarea dezvoltării teritoriale a Municipiului Mediaș cu nevoile de mobilitate și transport al persoanelor, bunurilor și mărfurilor, dar și fundamentarea investițiilor legate de transportul urban și infrastructura aferentă acestuia.

În ceea ce privește parcarile, numărul acestora este insuficient la nivelul municipiului. Se intenționează implementarea unei politici de parcare la nivelul municipiului și de creare a locurilor de parcare noi. De asemenea, sunt necesare viaducte peste cele două treceri de la intrarea și ieșirea din oraș. Lucrări de infrastructură au fost demarate și în localitatea Ighișul Nou.

Infrastructura feroviară

Din punct de vedere al transportului feroviar, Mediașul se află la următoarele distanțe față de cele mai apropiate noduri feroviare: Copșa Mică: 11 km, Sibiu: 56 km; Teiuș: 62 km; Podu Olt: 78 km; Războieni: 96 km, Cluj-Napoca: 164 km.

În ceea ce privește infrastructura feroviară, Master Planul General de Transport prevede, de asemenea, investiții cu impact indirect asupra zonei funcționale a municipiului Mediaș, cum ar fi modernizarea coridoarelor feroviare Coșlariu – Câmpia Turzii sau Sibiu-Vințu de Jos, ambele cu orizontul de implementare anul 2025¹⁶.

Transportul public de călători

¹⁵ Sursa: <http://regio-adrcentru.ro/wp-content/uploads/2019/09/ADR-Centru-Fisa-proiect-Medias.pdf>

¹⁶ Sursa: Sinteza Strategiei Master Planului General de Transport, MT

Serviciile de transport public de călători sunt furnizate de SC Meditur S.A., societate înființată în 1997, având ca unic acționar Consiliul Local Mediaș¹⁷. În prezent, acest operator operează pe 12 trasee principale și pe 5 trasee secundare, respectiv pe următoarele linii urbane de călători, pe raza municipiului Mediaș și a satului aparținător Ighișul Nou:

Trasee principale:

1. T1 - Cartier G.Câmpului (Str. 1 Decembrie) - Automecanica (Fabrica de Oxigen)
2. T2/1 - Cartier Vitrometan (Str. Milcov) - G.Câmpului (Str. 1 Decembrie)
3. T2/2 - Market Kaufland (Parcare Market Kaufland) - G.Câmpului (Str. 1 Decembrie)
4. T2/3 - Cartier Vitrometan (Str. Vidraru-stație acoperită) - G.Câmpului (Str. 1 Decembrie)
5. T2/4 - Cartier Vitrometan (Str. Vidraru-stație acoperită) - G.Câmpului (Str. 1 Decembrie)
6. T2/5 - Market Kaufland (Parcare Market Kaufland) - G.Câmpului (Str. 1 Decembrie)
7. T2/6 - Cartier Vitrometan (Str. Vidraru-stație acoperită) - G.Câmpului (Str. 1 Decembrie)
8. T3 - Cartier Vitrometan (Str.Milcov) - Automecanica (Fabrica de Oxigen)
9. L9 - Cartier Vitrometan (Str.Milcov) - Automecanica (Fabrica de Oxigen) (T3 Rapid)
10. L10 - G.Câmpului (Str. 1 Decembrie) - Automecanica (Fabrica de Oxigen) (T1 Rapid)
11. L5 - Cartier Gura Câmpului (Str.1Decembrie) - Pod Moșnei (Str. Angărul de Sus)
12. L7 - Piata Agroalimentara - Sat Ighișul Nou (Centru)

Trasee secundare:

1. L12 - Strada Gravorilor (Str.Liliacului) - Greweln
2. L12/2 - Strada Bucegi (Str. Tampa) - Biserica Valea Lunga
3. L13 - Strada Vidraru (Statie acoperita) - Str. Codrului (Dealul Cucului)
4. L14 - Cartier Gura Câmpului (Str.1Decembrie) - Pod Mosnei (Biserica G.Catolica)
5. L15 - Str. Moșnei (Angărul de Sus) - Automecanic (Fabrica de Oxigen)

Meditur S.A. s-a implicat într-o serie de proiecte sociale, menite să consolideze comunitatea și să promoveze transportul eco. Dintre acestea, pot fi menționate: turul Mediașului pe bicicletă – ECO TUR, Ziua Porților deschise la Meditur (21 septembrie 2013), autobuzele Meditur îmbrăcate de copii în haine de sărbătoare cu ocazia sărbătorii Paștelui, Moș Crăciun Meditur prezent în mijloacele de transport local.

În inventarul unității administrativ teritoriale se regăsesc 51 vehicule (8 autoutilitare, 11 troleibuze, 1 troleibuz tehnic, 5 microbuze, 21 autobuze scurte, 5 autobuze articulate) pentru transportul public

¹⁷ Sursa: www.meditur.ro

local de pasageri¹⁸. Se are în vedere asigurarea unui transport public ecologic, care nu poluează fonic și chimic, astfel încât vor fi achiziționate pe viitor troleibuze pentru dezvoltarea transportului electric pentru reducerea poluării.

În municipiul Mediaș este introdus sistemul de ticketing, alcătuit din automate de eliberare bilete și încărcate carduri, amplasate în 10 locații din municipiu, validatoare de bilete și carduri montate în toate mijloacele de transport, puncte de vânzare și încărcare electronică a cardurilor, precum și PDA-uri (scannere de control) utilizate de controlori pentru verificarea validării).

Transportul public este gratuit pentru elevi și pensionari. Pentru asigurarea mobilității educaționale a copiilor, nu există transport special. Sunt necesare măsuri de eficientizare a transportului public, pentru a asigura mobilitatea salariaților la locul de muncă, în prezent, această problemă fiind gestionată mai mult de către angajatori.

Viziunea pentru Mediaș a operatorului de transport public este: *"Un transport civilizată, curat și care să respecte orarul de transport, mediul precum și necesitatea de deplasare zilnică!"*

În municipiul Mediaș sunt înregistrate 78 societăți comerciale cu activitate principală în domeniul CAEN 4932 Transporturi cu taxiuri, în total având 129 angajați în anul 2018 și generând o cifră de afaceri de 10.117.856 lei cu o marjă a profitului net de 13,50%¹⁹.

Prin obiectivele Planului de Mobilitate Urbană Durabilă Mediaș, se înscrie și asigurarea mobilității populației, în legătură cu localitățile adiacente, atât prin mijloace motorizate cât și nemotorizate, urmărindu-se, în orizontul de timp 2021 – 2023, construcția unei variante ocolitoare Mediaș, cu finanțare prin POIM.

În contextul inițiativei de înființare a unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară pentru transport în nordul județului Sibiu, Primăria Municipiului Mediaș a achiziționat Autogara Mediaș.

3.3 Parcuri și zone de agrement

Standardele referitoare la suprafața aferentă spațiilor verzi prevăd obligația autorităților publice locale de a asigura o suprafață de minim *26 m² spații verzi / locuitor*²⁰. În categoria spațiilor verzi se încadrează atât spațiile verzi publice cu acces delimitat (parcuri, grădini, scuaruri, fâșii plantate) cât și spații verzi publice de folosință specializată (ex. grădini botanice și zoologice, muzee în aer liber etc), spații verzi pentru agrement, pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă, păduri de agrement, pepiniere și sere.

¹⁸ Sursa: INS - GOS112B - Vehicule în inventar pentru transport public local de pasageri, pe tipuri de vehicule, pe județe și localități, 2018, Raport activitate Meditur S.A. pentru anul 2019

¹⁹ Sursa: Prelucrare date furnizate de ORC Sibiu

²⁰ Conform OUG 114/2007 pentru modificarea și completarea OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului

În Municipiul Mediaș, spațiile verzi ocupă suprafața de 102 ha²¹, ceea ce înseamnă o suprafață de 17,82 m² spații verzi / locuitor, mai puțin decât standardele privind protecția mediului. Totuși, *Raportul anual privind starea mediului în județul Sibiu* indică o suprafață a spațiilor verzi de 216,17 hectare, ceea ce înseamnă o valoare corespunzătoare a acestui indicator, respectiv de 48,94mp/cap locuitor²².

Principalele spații verzi publice, cu acces nelimitat, amenajate de la nivelul municipiului sunt:

1. Parcuri publice: Piața Regele Ferdinand I, parcurile situate pe strazile Baznei, Barajului, M. Miles, M. Viteazul, Șt. O. Iosif însumând 2,41 ha
2. Scuaruri în cartierele rezidențiale (ce totalizează un număr de 94 cu o suprafață de 41,6 ha) în zonele cartier Gura Câmpului, Vitrometan, După Zid, Moșnei și zona centrală
3. Zone de agrement: Greweln (3,6 ha), Baraj Igișul Nou (16,1 ha), Eleșteu (6,5 ha) și Binder-Bubi (15,3 ha)

Alături de zonele de agrement menționate mai sus, municipiul Mediaș beneficiază și de zone destinate plimbărilor, în spații particulare din Parcul Trei Stejari, zona Binder-Bubi (11 ha), proprietatea unui investitor particular, dar și zonele de liziera a padurilor situate în extravilanul municipiului.

În ceea ce privește zonele de agrement, se remarcă în continuare o nevoie de dezvoltare a unor zone de recreere, de activități sportive și de agrement pentru locuitorii municipiului și pentru atragerea turiștilor.

3.4 Infrastructura tehnico – edilitară

Infrastructura de bază a municipiului cuprinde rețele de apă, canalizare, energie electrică și gaze naturale.

Rețeaua de distribuție a apei potabile are o lungime de 159,3 km²³, cu o capacitate de 16.286 m³/zi²⁴. Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în ultimii 5 ani a rămas în jurul valorii de 1.860 mii m³, din care 77,26% a fost livrată populației, pentru uz casnic²⁵. Deși lungimea rețelei de distribuție a apei potabile a crescut în ultimii 10 ani cu 46,15%, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor a scăzut cu 12,20%, pe fondul restrângerii activității industriale din oraș, dar și a contorizării consumului și a reducerii pierderilor din rețea.

Rețeaua de distribuție apă potabilă a municipiului Mediaș a fost reabilitată și extinsă în cadrul investițiilor efectuate la nivelul Proiectului „*Extinderea și reabilitarea sistemelor de apă și apă uzată*”

²¹ Sursa: INS – Fișa localității, 2018

²² Sursa: APM Sibiu - Raportul anual privind starea mediului în județul Sibiu, 2018

²³ Sursa: INS - GOS106B - Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile, pe județe și localități, 2018

²⁴ Sursa: INS - GOS107A - Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile pe județe și localități, 2018

²⁵ Sursa: INS - GOS108A - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe județe și localități, 2018

în regiunile Mediaș, Agnita, Dumbrăveni, județul Sibiu”, finanțat prin POS Mediu și derulat în perioada 2015 – 2018.

Rețeaua de canalizare cuprinde o lungime totală simplă a conductelor de 191,7 km, cu 122,91% mai mult decât în urmă cu 10 ani²⁶. Operatorul regional de apă și canal este S.C. Apa Târnavei Mari S.A.

O problemă la nivelul municipiului o reprezintă colectarea și exploatarea rețelelor de apă pluvială, pentru care nu au fost identificate surse de finanțare nerambursabilă europene. Se intenționează implementarea unui proiect cu finanțare PNDL sau de la bugetul local pentru cartierul Moșnei.

În municipiul Mediaș producerea de **energie termică** se realizează local, având drept combustibil gazele naturale, distribuitorul de gaze naturale pentru municipiul Mediaș fiind E.ON Gaz Distribuție S.A Târgu Mureș. Municipiului Mediaș îi este furnizat gaz natural prin trei stații de predare din sistemul de conducte Copșa – Mediaș, Bazna – Mediaș și Copșa – Bratei. Rețeaua de distribuție acoperă integral Municipiul MEDIAȘ, 100% dintre străzi având acces la ea²⁷.

Între 2008 și 2012 E.ON Gaz Distribuție S.A. a investit substanțial în modernizarea rețelei. Și în viitor continuarea acestor investiții în sistemul de distribuție a gazelor naturale vor îmbunătăți siguranța în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor și vor contribui la atingerea standardelor europene privind siguranța și nivelul calității serviciilor.

Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor (respectiv totalitatea conductelor din rețea și direct din conductele magistrale de transport, prin care se distribuie gaze la consumatorii dintr-o localitate) din municipiul Mediaș este de 181 km, în scădere cu 1,47% față de anul 2014²⁸. Volumul total de gaze naturale livrate consumatorilor prin rețelele de distribuție a fost de 45.864 mii m³ în 2018, din care 37,4% livrate pentru uz casnic²⁹, în scădere cu -64,85% față de anul 2014, pe fondul restrângerii activității industriale din oraș.

Rețeaua de distribuție a energiei electrice din municipiu deservește întreaga suprafață a localității, fiind operată de compania privată SC Filiala de Furnizare a Energiei Electrice ”Electrica Furnizare Transilvania Sud” SA prin Sucursala de Distribuție a Energiei Electrice Sibiu (SDEE Sibiu).

S.D.E.E. Sibiu răspunde de funcționarea instalațiilor energetice proprii în condiții de calitate, siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului înconjurător. Instalațiile energetice din patrimoniul S.D.E.E. Sibiu sunt linii electrice aeriene sau subterane cu tensiuni de funcționare de 110 kV, 20 kV, 6 kV și 0,4 kV, precum și stații de transformare 110 kV /MT, posturi de transformare MT/0,4 kV și grupuri de măsură a energiei electrice.

Energia electrică distribuită este necesar să satisfacă cerințele codului tehnic atât din punct de vedere al continuității cât și al parametrilor (frecvență, tensiune, curbe de tensiune). Aceste cerințe

²⁶ Sursa: INS - GOS110A - Lungimea totala simpla a conductelor de canalizare, pe judete si localitati, 2018

²⁷ Sursa: Municipiul Mediaș - Actualizarea Programului de Eficiență energetică al municipiului Mediaș, 2014

²⁸ Sursa: INS - GOS116A - Lungimea totala a conductelor de distributie a gazelor, pe judete si localitati, 2018

²⁹ Sursa: INS - GOS118A - Gaze naturale distribuite, dupa destinatie, pe judete si localitati, 2018

sunt dependente de instalațiile care concură la distribuirea ei. Teritoriul municipiului Mediaș este străbătut de una din magistralele de transport a energiei electrice, respectiv: LEA 110 kV Sibiu – Copșa Mică – Mediaș – Aurel Vlaicu - Dumbrăveni – Daneș.

Pentru **iluminatul public** au fost realizate investiții, fiind și în prezent planificate lucrări de extindere a iluminatului public în zona străzilor Liviu Rebreanu, legătura între Cristalului și Caraiman, Viilor, Greweln, Hula Veche, pasaj de legătură Râșvon cu Bârsei și Geologiei. Sistemul de iluminat a fost modernizat în 2013, în prezent serviciul este concesionat până în 2022, posibilitatea de a face noi investiții fiind limitată.

Ca indicator al **siguranței și ordinii publice**, statisticile la nivelul anului 2018 indică pentru Municipiul Mediaș un număr de 62 persoane condamnate/sanționate definitiv aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative), număr aflat în scădere față de anii anteriori³⁰.

Rețelele edilitare (electricitate, apă canal) necesită modernizări, dar și lucrări de extindere în zonele care se dezvoltă la marginea orașului.

Sistemul de alarmare publică existent în municipiul Mediaș este format dintr-o centrală electronică de alarmare prin care se pot acționa 20 de sirene electrice sau electronice. Momentan sistemul de alarmare dispune de 8 sirene electronice de alarmare a populației și 4 sirene electrice cu motor. Sirenele electrice pot fi acționate de la cofretele de comanda locale sau conectate prin circuite telefonice de cupru în centrale analogice fabricate acum 40-50 de ani³¹.

Infrastructura de telecomunicații nu beneficiază încă de trasee prin subteran, însă în perspectivă acest tip de investiție poate fi realizat datorită faptului că trotuarele au fost amenajate cu pavele pentru a se putea executa lucrările de introducere a cablurilor în subteran.

³⁰ Sursa: INS – Fișa localității Mediaș

³¹ Sursa: Compartimentul Situații de Urgență, Securitatea Muncii și Protecția Mediului - Strategia în domeniul situațiilor de urgență

4. Mediu și infrastructura de mediu

4.1 Factori și probleme de mediu

Parte integrantă a factorilor schimbărilor climatice, orașele au o contribuție proprie la consumul de energie din întreaga lume, motiv pentru care devin și o parte esențială pentru soluționarea acestei probleme. Pentru a prezenta starea mediului, sunt analizați în continuare factorii de mediu, precum: apă, aer, sol și alți factori.

Aer

Monitorizarea calității aerului la nivelul județului Sibiu se realizează prin intermediul sistemului de monitorizare continuă în cele 4 stații automate amplasate în zone reprezentative ale județului Sibiu, una dintre ele fiind amplasată în Mediaș. Calitatea apei potabile din Mediaș corespunde tuturor normelor. Parametrii meteorologici măsurați sunt direcție vânt, viteză vânt, temperatură, presiune atmosferică, umiditate relativă, radiație solară, precipitații.

Principalii poluanți generați de activitățile de gestionare a deșeurilor sunt: dioxidul de carbon, dioxidul de sulf, metanul, amoniacul și substanțe organice mirositoare rezultate în urma procesului de compostare sau tratare mecano-biologică, arderile necontrolate de deșeuri. Activitățile de gestionare a deșeurilor precum colectarea, transportul, tratarea sau eliminarea pot avea efecte negative asupra mediului și pot produce efecte nedorite asupra populației (prin mirosurile neplăcute antrenate de vânt) și ecosistemelor din zonele învecinate³².

Zona Mediaș este o zonă industrială, afectată de emisiile provenite de la agenții economici de pe platforma industrială a municipiului Mediaș. În cursul anului 2018³³, au fost înregistrate depășiri ale valorilor pulberilor în suspensie PM 10, situate, totuși, sub valoarea limită anuală și cu un nivel aflat în scădere față de anul anterior. Depășirile valorilor limită pot fi explicate prin resuspensia particulelor de pe sol datorită acțiunii vântului și traficului rutier, dar și prin folosirea sistemelor de încălzire cu combustibil solid (ex. lemn) ale populației în lunile reci și împrăștierea materialului antiderapant (nisip) pe șosele.

Este de menționat faptul că, potrivit Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), poluarea atmosferică constituie cel mai mare risc legat de mediu pentru sănătatea umană în Uniunea Europeană (UE). În fiecare an, în UE, acest tip de poluare cauzează în jur de 400.000 de decese premature, iar costurile sale externe legate de sănătate se ridică la sute de miliarde de euro. Persoanele din zonele urbane sunt deosebit de expuse la acest risc. Particulele în suspensie, dioxidul de azot și ozonul de la nivelul solului constituie poluanții atmosferici considerați răspunzători pentru cea mai mare parte dintre aceste decese premature³⁴.

³² Sursa: CJ Sibiu – Raportul de mediu pentru Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor 2019 – 2025, județul Sibiu

³³ Sursa: APM Sibiu – Raport anuala privind starea mediului, județul Sibiu

³⁴ Sursa: Curtea de Conturi Europeană - Sinteză Raport Poluarea atmosferică: sănătatea noastră nu este încă protejată în mod suficient <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/air-quality-23-2018/ro/>

Apă

Apa este un element indispensabil pentru viață și societate, fiind materie primă pentru activități productive, sursă de energie și cale de transport, factor determinant în menținerea echilibrului ecologic. Astfel, protecția, punerea în valoare și dezvoltarea durabilă a resurselor de apă sunt acțiuni de interes general. Resursele naturale de apă ale teritoriului sunt formate din rezervele de apă de suprafață și din cele subterane care pot fi folosite pentru diverse scopuri.

Operatorul regional de apă potabilă care operează la nivelul municipiului Mediaș este S.C. Apa Târnavei Mari S.A., operator care, prin activitatea desfășurată, urmărește îmbunătățirea permanentă a calității serviciilor și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin creșterea progresivă a ariei de acoperire a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare. Laboratorul SC Apa Târnavei Mari realizează și monitorizarea de control a apei produse și distribuite în localitatea Mediaș. Gradul de conformitate a apei potabile în anul 2018 a fost de 98,61%.

Sol

Solul este cel mai complex factor de mediu datorită compoziției chimice și fizice. Acesta reprezintă o resursă importantă în susținerea civilizației umane, contribuind major la creșterea vegetației, la reglarea curgerii apelor și reducerea poluării aerului, funcționând în același timp și ca reciclator al materiei organice moarte și a unor poluanți.

Investigarea și evaluarea poluării solului și subsolului reprezintă obligația și responsabilitatea operatorului economic sau deținătorului de teren care a desfășurat ori desfășoară activități poluatoare sau potențial poluatoare pentru mediul geologic.

Starea de calitate a solurilor este influențată de consumul de îngrășăminte și se remarcă la nivelul județului Sibiu în 2018 o creștere a suprafeței fertilizate cu îngrășăminte chimice³⁵. Cantitățile de îngrășăminte pe bază de azot utilizate au crescut în anul 2018 comparativ cu cantitățile utilizate în anul 2017, iar cele pe bază de fosfor și potasiu utilizate au scăzut în anul 2018.

Alți factori cu impact asupra mediului:

Poluarea fonică

Poluarea fonică este monitorizată în intersecții și pe arterele cu trafic intens în Municipiul Mediaș, cu valori aflate în limitele prevăzute de standardele aplicabile în domeniu.

Schimbările climatice

Schimbările climatice de tipul scăderii precipitațiilor, creșterii temperaturilor, vânturi frecvente, zăpadă excesivă, incendii provocate de temperaturi înalte afectează habitatele de pădure și speciile dependente în diverse moduri.

Schimbările climatice din ultimi ani au avut și pot avea în continuare un impact negativ asupra Municipiului Mediaș, acestea amplificând riscurile naturale induse de secetă, inundații și furtuni.

³⁵ Sursa: APM Sibiu - Raport anual privind starea mediului în județul Sibiu, anul 2018

În ce privesc riscurile naturale, zona Mediaș se confruntă cu procese geomorfologice pe suprafețe destul de mari, în special eroziunea de suprafață și alunecări de teren precum și furtuni sau inundații din ploii torențiale locale.

Evenimente extreme produse de debitele cursurilor de apă sunt monitorizate. În martie 2018, a fost înregistrată o depășire a cotei de inundații pe râul Târnavă, fără depășirea cotei de pericol.

Energie și eficiență energetică, resurse naturale, mediul înconjurător

Actuala agendă politică este determinată de politica integrată și cuprinzătoare privind clima și energia, adoptată de către Consiliul European la 24 octombrie 2014, revizuită în decembrie 2018, al cărei obiectiv este de a realiza, până în 2030, următoarele:

- reducerea cu cel puțin 40 % a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile din 1990;
- creșterea cu 32 % a ponderii energiilor regenerabile în consumul de energie;
- îmbunătățirea cu 32,5% a eficienței energetice;
- interconectarea a cel puțin 15 % din sistemele de energie electrică ale UE

În cadrul țintelor naționale Europa 2020 asumate de România privind Energia și schimbările climatice, creșterea eficienței energetice este una din cele trei priorități naționale, alături de reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea ponderii energiei produse din surse regenerabile în consumul final brut de energie.

Resursele naturale care pot fi valorificate în scopul eficientizării energetice în Municipiul Mediaș sunt:

- **energia solară (potențial mediu)** - Pe teritoriul Mediașului, pe o suprafață orizontală de 1m², este posibilă captarea unei cantități anuale de energie cuprinsă între 950 și 1050 kWh, cu variații în funcție de anotimp; astfel, sistemele solare termice moderne pot fi integrate cu ușurință în instalațiile din cadrul construcțiilor iar panourile solare și componentele de sistem moderne pot utiliza sursa de energie solară într-o gamă variată de aplicații: prepararea apei calde de consum, încălzirea apei din piscină, încălzirea clădirilor, căldură pentru procesele tehnologice etc;
- **biomasă (potențial mediu)** – care poate fi transformată în combustibil (alcool, gaz metan, etc.), putându-se folosi ca biomasă deșeuri de lemn, trestie de zahăr, deșeuri de cereale etc.
- **energia eoliană (potențial scăzut)** – Mediașul se află în zona V de potențial energetic, cu o viteză a vântului de 3,5 m/s și potențial energetic redus, de 50 W/m²;
- **energia geotermală (potențial minim)** – prin utilizarea pompelor de căldură ca alternativă la centralele termice pe hidrocarburi, având o eficiență cu 50-75% mai mare și cheltuieli de exploatare de 2-3 ori mai reduse.

Inițiative de eficientizare energetică a clădirilor publice au fost realizate, inclusiv Primăria și o serie de locuințe sociale fiind reabilitate printr-un astfel de proiect. Este imperios necesară continuarea investițiilor de creștere a eficienței energetice a imobilelor. Există în continuare solicitări din partea asociațiilor de locatari cu privire la anveloparea blocurilor, o parte dintre acestea au fost reabilitate.

În contextul adoptării la nivelul Uniunii Europene a Directivei (UE) 904/2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului, ADR Centru are în vedere sprijinirea tuturor inițiativelor și proiectelor ce vizează aplicarea conceptului de economie circulară. Un prim demers în acest sens l-a constituit organizarea unei întâlniri de descoperire antreprenorială ce a avut ca scop generarea de idei de proiecte inovatoare care să contribuie la consolidarea avantajelor competitive ale economiei circulare, precum și evidențierea sectoarelor economice de la nivel regional ce pot contribui la dezvoltarea economiei circulare în Regiunea Centru.

4.2 Sistemul actual de gestionare a deșeurilor

Gestionarea deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor, inclusiv monitorizarea acestor operații și monitorizarea depozitelor de deșeurii după închiderea lor. Deșeurile reprezintă ultima etapă din ciclul de viață al unui produs (intervalul de timp între data de fabricație a produsului și data când acesta devine deșeu).

Managementul deșeurilor în municipiul Mediaș este asigurat de către operatorul de servicii publice SC Eco-Sal SA, unul din cei 6 operatori de salubritate de la nivelul județului, care acoperă inclusiv UAT-urile: Dumbrăveni, Copșa Mică, Alma, Ațel, Blăjel, Brateiu, Laslea, Moșna, Șeica Mare, Mihăileni, Dârlos, Micăsasa, Șeica Mică, Valea Viilor, Axente Sever, Hoghilag, Biertan, Bazna, Târnavă.

Stația de sortare și de transfer din Mediaș, cu o capacitate proiectată de 22.000 t/an, a fost realizată prin programul Phare CES 2005, fiind integrată în SMID..

Instalația de sortare este amplasată pe o suprafață de 1.750 m². Stația funcționează 8 h/zi, 5 zile pe săptămână, metoda de separare fiind manuală. Deșeurile rămase după sortare sunt încărcate în containere de 30-40 m³ în vederea valorificării, respectiv eliminării, destinația deșeurilor colectate fiind DEDMI Cristian, instalație de tratare aflată la 70 km de stația de transfer.

Pentru dezvoltarea sistemului actual de gestionare a deșeurilor, o investiție necesară ar putea fi reprezentată de achiziția unor containere suplimentare și a unei prese de balotat cu capacitate mai mare³⁶.

La nivelul municipiului, este pusă în aplicare o măsură de colectare separată a fluxurilor speciale din deșeurile municipale, în cadrul stației de sortare operată de SC ECO-SAL SA, respectiv un centru de colectare prin aport voluntar a deșeurilor de deșeurii de hârtie și carton, sticlă, metal, materiale

³⁶ Sursa: CJ Sibiu – Raportul de mediu pentru Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor 2019 – 2025, județul Sibiu

plastice, lemn, textile, ambalaje, deșeuri de baterii și acumulatori și deșeuri voluminoase, inclusiv saltele și mobilă. În acest domeniu însă, în continuare este nevoie de conștientizarea, educarea cetățenilor, implicarea acestora în acest moment în realizarea colectării selective fiind relativ scăzută. Se înregistrează, în continuare, cazuri de vandalism asupra tomberoanelor, aspect insalubru al spațiilor dintre blocuri unde sunt depozitate gunoaie.

Pentru colectarea DEEE, în Mediaș sunt autorizați operatorii: SC Eco-Sal S.A., SC Phoenix Reciclyng SRL, SC Rematinvest SRL. În ceea ce privește colectarea și tratarea vehiculelor scoase din uz, operatorul autorizat SC Rematinvest SRL din Cluj are punct de lucru în Mediaș.

În anul 2011, a fost inaugurată în municipiul Mediaș o stație pentru prelucrarea și stocarea temporară a deșeurilor periculoase, în cadrul obiectivului “Gestionarea deșeurilor periculoase din deșeuri menajere în municipiul Mediaș”, parte a proiectului „Parteneriat pentru un mediu curat, reducerea deșeurilor și dezvoltare durabilă în Regiunea 7 Centru” – finanțat prin Programul Norvegian de Cooperare pentru Creștere Economică și Dezvoltare Durabilă. Tot în cadrul acestui proiect, a fost realizată o stație de concasare și sortare a deșeurilor din construcții și demolări, ca proiect pilot – o instalație de tip mecanic, cu o capacitate de 11.000 to/an.

În ceea ce privește singurul depozit neconform de deșeuri municipale clasa b din județ rămas neînchis - Șomârd-Mediaș, nu se cunoaște data estimată pentru finalizarea lucrărilor de închidere a depozitului care are activitatea sistată din iulie 2010 și în prezent este acoperit cu un strat gros de material de compostare rezultat din stația de compostare Târnavă.

Nămolurile rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești sunt colectate la stația de epurare SEAU Mediaș, care deservește 30.118 locuitori.

5. Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate

5.1 Forța de muncă, ocupare și șomaj

La nivelul municipiului Mediaș, în anul 2019 erau 57.220 persoane conform informațiilor oferite de INS. Populația a scăzut în ultimii 10 ani cu 3.834 persoane (0,06%). Ponderea populației de sex feminin era în 2019 de aprox. 52%.

Tabel 11. Evoluția populației din Mediaș după domiciliu, la 1 ianuarie, pe sexe, în perioada 2010-2019,

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	61.054	60.659	60.323	59.886	59.454	59.153	58.623	58.179	57.753	57.220
Masculin	29.666	29.449	29.270	29.021	28.765	28.593	28.301	28.036	27.779	27.475
Feminin	31.388	31.210	31.053	30.865	30.689	30.560	30.322	30.143	29.974	29.745

Sursa: INS: POP107D - POPULATIA DUPA DOMICILIUL la 1 ianuarie pe grupe de varsta si varste, sexe, judete si localitati

Forța de muncă și structura ocupării în Municipiul Mediaș

Din total, 40.078 persoane aveau vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani, număr care constituie populația activă a localității.

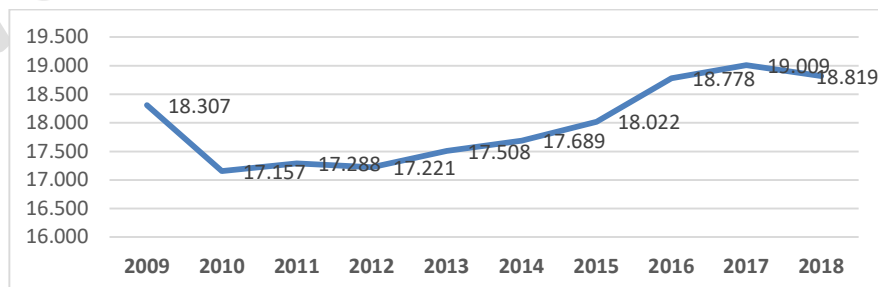
Tabel 12. Evoluția populației din Mediaș după domiciliu, la 1 ianuarie, pe grupe de vârstă, în perioada 2010-2019

Varste si grupe de varsta	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
sub 15 ani	8.230	8.121	8.014	7.840	7.659	7.525	7.318	7.172	7.082	6.922
15-19 ani	3.520	3.259	3.012	2.845	2.755	2.682	2.677	2.679	2.637	2.572
20-24 ani	4.794	4.586	4.347	4.057	3.744	3.426	3.162	2.923	2.779	2.714
25-29 ani	4.622	4.482	4.484	4.586	4.635	4.588	4.367	4.144	3.855	3.548
30-34 ani	5.156	5.116	4.964	4.694	4.489	4.408	4.255	4.225	4.313	4.340
35-39 ani	5.445	5.301	5.296	5.208	5.159	5.018	4.994	4.835	4.573	4.342
40-44 ani	5.183	5.565	5.896	5.721	5.474	5.298	5.204	5.165	5.052	5.022
45-49 ani	3.910	3.821	3.745	4.137	4.561	5.037	5.397	5.730	5.552	5.294
50-54 ani	4.642	4.378	4.109	3.946	3.825	3.786	3.703	3.610	3.983	4.404
55-59 ani	4.305	4.344	4.480	4.567	4.510	4.384	4.146	3.904	3.750	3.639
60-64 ani	3.233	3.527	3.666	3.760	3.910	4.011	4.065	4.201	4.276	4.203
peste 64 ani	8.014	8.159	8.310	8.525	8.733	8.990	9.335	9.591	9.901	10.220
TOTAL	61.054	60.659	60.323	59.886	59.454	59.153	58.623	58.179	57.753	57.220

Sursa: INS - POP107D - POPULATIA DUPA DOMICILIUL la 1 ianuarie pe grupe de varsta si varste, sexe, judete si localitati

În ceea ce privește numărul mediu de salariați la nivelul localității Mediaș, acesta a înregistrat o evoluție crescătoare în perioada 2010 – 2017, urmată de o ușoară scădere în 2018, an în care numărul mediu de salariați a fost cu 3% mai mare față de nivelul înregistrat acum 10 ani, în 2009.

Figură 14: Evoluția numărului mediu al salariaților din Mediaș, în perioada 2009-2018

Sursa: INS - FOM104D - Numarul mediu al salariaților pe județe și localități

Analizând comparativ populația municipiului Mediaș pe grupe de vârstă și numărul mediu de salariați, se observă aceeași tendință, în pofida scăderii cu aprox. 11% a populației apte de muncă, cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani.

Tabel 13. Rata ocupării în Mediaș, în perioada 2009-2018

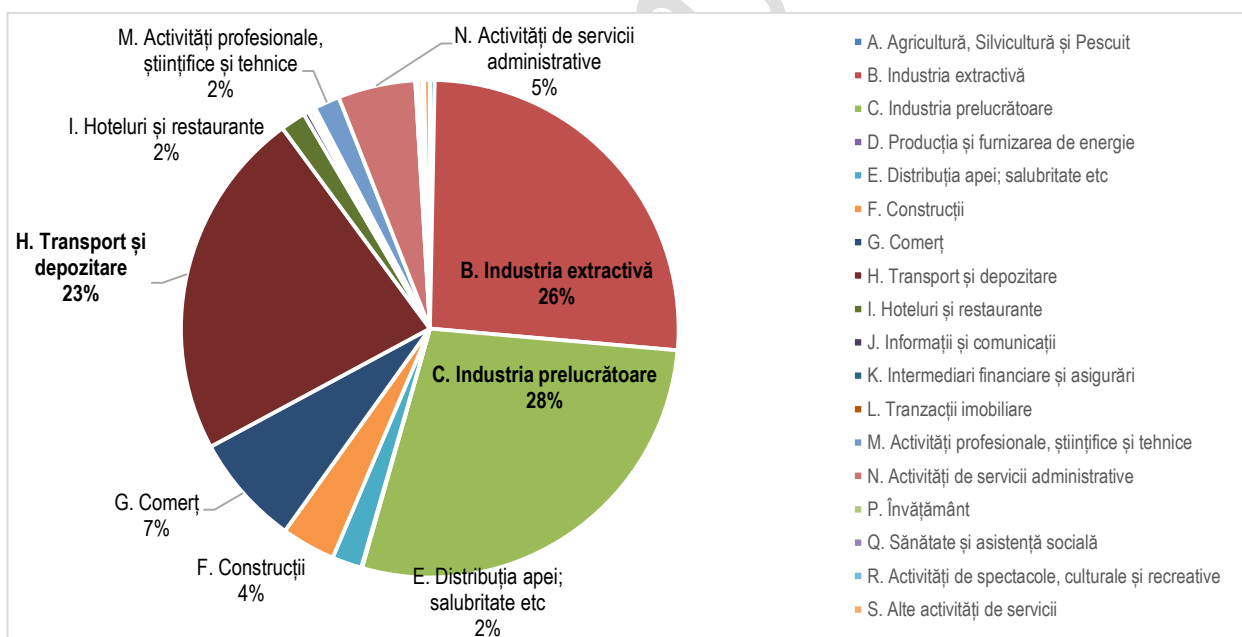
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Numarul mediu al salariaților	18.307	17.157	17.288	17.221	17.508	17.689	18.022	18.778	19.009	18.819
15 - 64 ani	44.810	44.379	43.999	43.521	43.062	42.638	41.970	41.416	40.770	40.078
Rata de ocupare	40,85%	38,66%	39,29%	39,57%	40,66%	41,49%	42,94%	45,34%	46,62%	46,96%

Sursa: INS - FOM104D - Numarul mediu al salariaților pe județe și localități

Din punctul de vedere al structurii ocupării, se observă că 3 dintre sectoarele de activitate predominante din municipiul Mediaș concentrează aproximativ 75% din salariați. Astfel, cei mai mulți salariați se regăsesc în industria prelucrătoare (28%), urmată de industria extractivă (26%) și de sectorul transporturi și depozitare (23%).

În percepția angajatorilor, sunt domeniile în care calitatea muncii lasă de dorit, deși nivelul salarial este similar celui practicat în Sibiu. Companiile rezolvă problema transportului angajaților pe cont propriu.

Figură 15: Ponderea salariaților pe domenii de activitate în Mediaș, în perioada 2009-2018

Sursa: www.listafirme.ro

Șomajul pe plan local

Din datele furnizate de AJOFM și INS, în anul 2019 se înregistrează o scădere cu aprox. 60% față de anul 2015 a numărului de șomeri înregistrați și o creștere cu 12% față de anul 2018 (singura creștere

înregistrată în perioada analizată), numărul șomerilor atingând valoarea de 250 persoane în Municipiul Mediaș.

Tabel 14. Evoluția șomerilor înregistrați la nivelul localității Mediaș, pe sexe, în perioada 2010-2019

	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	1.196	877	917	847	644	610	426	301	223	250
Masculin	631	397	465	437	368	336	231	160	105	127
Feminin	565	480	452	410	276	274	195	141	118	123

Sursa: Institutul Național de Statistică și date AJFOM Sibiu

Se observă faptul că populația masculină a fost ușor mai afectată (cu excepția anului 2018), reprezentând 49,20% din totalul șomerilor. Numărul șomerilor este în scădere în ultimii 10 ani, cu o ușoară creștere în anii 2012 și 2019 față de numărul înregistrat în perioada anterioară.

Din datele furnizate de AJOFM Sibiu³⁷, ponderea șomerilor în total populație stabilă și activă de la nivelul municipiului Mediaș este de 0,65% pentru luna decembrie 2019.

Analizând la nivel național, județul Sibiu se află pe locul 16 cu cei mai puțini șomeri înregistrați în anul 2018, respectiv 3.539 persoane, din care 45,10% femei. La sfârșitul lunii decembrie, rata șomajului în județul Sibiu a fost de 1,75%³⁸. La nivelul întregii țări, rata șomajului înregistrat, calculată de ANOFM, a fost la sfârșitul lunii decembrie 2018 de 3,31%, atingând un minim istoric al ultimilor 25 ani³⁹.

Dinamica pieții muncii pe plan local determină conturarea unor programe de formare profesională ținând cont de cererile înregistrate de persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă. Astfel, în perioada 2015 – 2019, AJOFM Mediaș a organizat, în municipiul Mediaș, **cursuri de formare profesională în următoarele ocupații: inspector / referent de resurse umane, lucrător în comerț, administrator pensiune turistică, bucătar, sudor, contabil, pentru un număr de 213 cursanți, din care 152 femei – 71,36%**⁴⁰.

5.2 Educație și infrastructura educațională existentă

Infrastructura educațională existentă

Rețeaua sistemului educațional din orașul Mediaș în anul 2019 acoperă inclusiv nivelul de învățământ liceal și postliceal și cuprinde în componența sa următoarele:

- **2 unități de educație timpurie antepreșcolare**, aflate în subordinea DASC Mediaș: Creșa nr. 1 (Str. Sondorilor nr. 18), Creșa nr. 2 (Str. 1 Decembrie nr. 34);
- **11 unități de educație preșcolară:**
  1. Grădinița cu program prelungit „Micul Prinț“

³⁷ Sursa: Adresa AJOFM Sibiu nr. 1275 / 03.02.2020

³⁸ Sursa: Comunicat de presă AJOFM Sibiu

³⁹ Sursa: Raportul de activitate al ANFOM pentru anul 2018

⁴⁰ Sursa: Date furnizate de AJOFM Sibiu prin adresa nr. 1275 / 03.02.2020

2. Grădinița cu program normal nr. 7
  3. Grădinița cu program prelungit „Dumbrava Minunată“
  4. Grădinița cu program prelungit „Pinocchio“
  5. Grădinița cu program normal nr. 5
  6. Grădinița cu program prelungit nr. 12
  7. Grădinița cu program normal nr. 1
  8. Grădinița cu program prelungit „Piticot“
  9. Grădinița cu program prelungit „Rază de Soare“
  10. Grădinița cu program normal nr. 14
  11. Grădinița cu program prelungit „Bucuria Copiilor“
- **10 unități de educație primară și gimnazială:**
    1. Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Mediaș
    2. Școala Gimnazială "George Popa" Mediaș
    3. Școala Gimnazială "Cireșarii" Mediaș
    4. Școala Gimnazială Nr.4 Mediaș
    5. Școala Gimnazială Nr.7 Mediaș
    6. Școala Gimnazială "Constantin Ioan Motaș" Mediaș
    7. Școala Gimnazială "Hermann Oberth" Mediaș
    8. Școala Gimnazială "St. Bathory" Mediaș
    9. Școala Gimnazială "Ighișul Nou"
    10. Centru Școlar de Educație Incluzivă Mediaș
  - **5 unități liceale:**
    1. Liceu Teoretic "St. L. Roth" Mediaș
    2. Liceu Teoretic "Axente Sever" Mediaș
    3. Liceu Tehnic "Școala Națională de Gaz" Mediaș, include învățământ profesional
    4. Colegiul Tehnic "Mediensis" Mediaș, include învățământ profesional, învățământ postliceal
    5. Liceul Tehnologic Automecanica Mediaș, include învățământ profesional, frecvență redusă și seral, învățământ special, învățământ postliceal
  - 1 colegiu universitar: Colegiul Universitar "Lucian Blaga" din Mediaș, din cadrul Universității "Lucian Blaga" din Sibiu.

Centru Școlar de Educație Incluzivă Mediaș, subordonat Consiliului Județean Sibiu, este o școală specială cu internat pentru copii cu deficiențe mintale și de auz. Centrul cuprinde cabinet de kinetoterapie, cabinet logopedic, cabinet psihologic, cabinet medical și cabinet e–Learning (AeL).

Unitățile de învățământ au o bază materială (săli de clasă, biblioteci, laboratoare), respectiv umană (cadre didactice) care asigură în bune condiții desfășurarea actului educațional, dar necesită diferite investiții atât în privința infrastructurii, cât și în ceea ce privește pregătirea continuă a cadrelor didactice în vederea adaptării la cerințele pieței, inclusiv la nivel local, prin specializările prevăzute în oferta educațională.

Tabel 15. Infrastructura de învățământ, pe niveluri de educație, din Mediaș – anul 2018

	Sali de clasa (cabinețe școlare/ amfiteatre)	Laboratoare școlare	Sali de gimnastica	Ateliere școlare	Terenuri de sport	PC- uri
Învățământ anteprescolar	3					1
Învățământ prescolar	69					67
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	192	25	8	3	6	308
Învățământ primar și gimnazial	182	16	7	3	5	279
Învățământ special primar și gimnazial	10	9	1		1	29
Învățământ liceal	138	37	5	22	6	580
Învățământ postliceal și de maistri	9	6		1		48
Total	411	68	13	26	12	1.004

Sursa: prelucrare date furnizate de INS, consultare februarie 2020

Se poate observa faptul că cele mai multe dotări materiale, precum și cea mai diversificată gamă se află în unitățile primare și gimnaziale și în cele liceale. Infrastructura educațională este importantă și în perspectiva creșterii calității vieții pentru locuitori, în special pentru motivarea tinerilor de a rămâne în localitate sau de a reveni după finalizarea studiilor. În acest sens, Primăria depune eforturi pentru a crea facilități tinerilor care doresc să rămână în oraș, prin construirea de blocuri tip ANL.

În privința internatelor, deși liceele tehnologice au cerere pentru acest tip de infrastructură, internatele existente nu sunt funcționale și necesită reabilitări.

Infrastructura educațională trebuie modernizată, în special în ceea ce privește anveloparea termică a clădirilor, reabilitarea campusurilor, dotarea cu tehnică modernă atât în domeniul TIC (ex. smart table) cât și în ceea ce privește dotarea laboratoarelor.

Grădinițele din Mediaș sunt dotate corespunzător; în privința creșelor se remarcă necesitatea înființării unor noi, în special în cartierul Vitrometan.

Situația școlarizării

Populația școlară înregistrează o tendință de scădere în ultimii 10 ani, numărul de elevi din 2018 fiind cu 18% mai mic decât în anul 2009, ceea ce reprezintă o scădere cu 1.737 persoane.

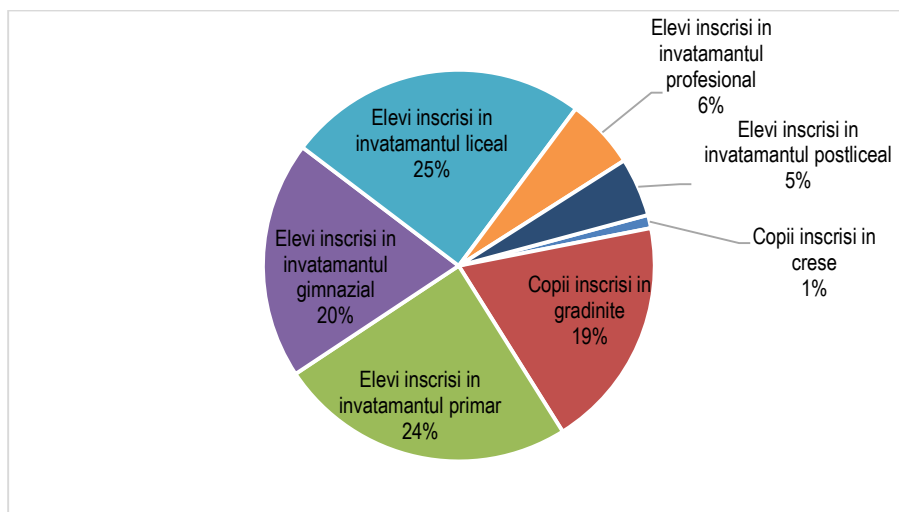
Tabel 16. Evoluția populației școlare, pe niveluri de educație în Mediaș

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Copii înscriși în creșe						66	64	39	58	88
Copii înscriși în grădinite	1.646	1.750	1.784	1.636	1.645	1.655	1.570	1.535	1.550	1.532
Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)	2.058	1.998	1.959	2.183	2.189	2.137	2.093	2.010	2.063	1.965
Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special)	2.192	2.134	2.000	1.988	1.945	1.858	1.792	1.724	1.599	1.569
Elevi înscriși în învățământul liceal	3.031	3.133	3.265	3.025	2.759	2.345	2.101	2.068	2.005	1.990
Elevi înscriși în învățământul profesional	535	228	52	130	203	394	465	459	443	463
Elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special)	161	188	178	151	133	221	267	283	354	387
	9.623	9.431	9.238	9.113	8.874	8.676	8.352	8.118	8.072	7.994

Sursa: prelucrare date INS (SCL103D), consultare februarie 2020

Figura 16. Distribuția populației școlare, pe niveluri de educație în Mediaș, în anul 2018

Sursa: Prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate de Institutul Național de Statistică și Fișa localității Mediaș

Din datele furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Sibiu, populația școlară la început de an școlar 2018 – 2019 este formată din 5.194 elevi înscriși în învățământul primar, gimnazial, liceal și postliceal.

Tabel 17. Nr. elevi înscriși la început de an școlar 2018 – 2019 în Mediaș, pe niveluri de educație

Populația școlară pe niveluri de educație, în Mediaș	Nr. elevi înscriși la început de an școlar 2018 - 2019
Elevi înscriși în învățământul primar	1.937
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	965
Elevi înscriși în învățământul liceal	1.734
Elevi înscriși în învățământul profesional, inclusiv învățământul special)	463
Elevi înscriși în învățământul postliceal	95
TOTAL	5.194

Sursa: Prelucrarea datelor furnizate de ISJ Sibiu, informare din 27.01.2020

Rata de abandon înregistrată în ultimul an este scăzută (0,85%) și este întâlnită în special în cazul învățământului profesional și învățământul liceal zi, ciclul inferior și în foarte puține cazuri în învățământul gimnazial.

Rata de promovabilitate de examenul de bacalaureat din sesiunea iunie – iulie 2019 a fost de 83,96%.

La nivelul anului 2017 (ultimul an pentru care sunt disponibile date INS), în Mediaș, s-au înregistrat 1.044 de absolvenți ai unităților școlare din localitate, din care 10,06% sunt absolvenți de liceu. Se remarcă numărul în creștere al absolvenților de învățământ gimnazial special.

Tabel 18. Evoluția absolvenților pe niveluri de educație, în Mediaș, în perioada 2010 – 2017

Niveluri de instruire	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	546	430	434	445	420	431	393	387
Gimnazial			423	426	406	414	382	365
Gimnazial special			11	19	14	17	11	22
Liceal	736	584	667	542	603	452	480	437
Profesional	187	47	18	89	92	93	113	105
Postliceal (inclusiv învățământul special)	47	44	59	37	38	49	75	115
Tehnic de maistri	70	39	28					
Total	1.586	1.144	1.206	1.113	1.191	1.025	1.061	1.044

Sursa: Institutul Național de Statistică (SCL109D)

Oferta educațională

Proiectul de cercetare privind orientarea școlară și profesională a elevilor de clasa a VII-a I anivelul județului Sibiu indică faptul că 81,2% dintre elevii participanți la cercetare vor să urmeze liceul la zi și 12% dintre elevi ar dori să urmeze o școală profesională. Opțiunile elevilor participanți la studiu în ceea ce privește liceul pe care doresc să îl urmeze și viitoarea lor profesie/meserie indică preferința pentru următoarele specializări/ domenii⁴¹:

Tabel 19. Preferințele elevilor din Sibiu care optează pentru continuarea studiilor într-un liceu, cu privire la domeniile de specializare, an școlar 2018 - 2019

Filieră	Opțiuni	Concluzii
Filiera teoretică (66,5%)	<ul style="list-style-type: none"> Științele naturii (34,4%) Matematica și informatică (30,1%) Filologie (25,9%) Științe sociale (9,6%) 	În cadrul unui liceu teoretic, 64,5% dintre elevi optează spre filiera reală, în detrimentul celei umane, în acord cu tendințele internaționale de promovare a STEM (Science, Technology, Engineering, Math)
Filiera tehnologică (16,2%)	<ul style="list-style-type: none"> Servicii (61,1%) – în special domeniile economic și turism Tehnic (25,6%) – în special domeniile mecanic și electric Resurse naturale și protecția mediului (13,3%) – în special agricultură 	În ceea ce privește serviciile, viitorii absolvenți par mai interesați de specializările din domeniul economic și din turism și alimentație, în timp ce comerțul și estetica și igiena corpului omenesc prezintă un grad mai scăzut de atractivitate. Tot mai puțini elevi sunt interesați de specializări tehnice precum: chimie industrială, industria textilă și pielărie, producție media, fabricarea produselor din lemn., în timp

⁴¹ Sursa: CJRAE Sibiu – Studiu privind opțiunile școlare și profesionale ale elevilor din clasa a VIII-a. An școlar 2018-2019

Filieră	Opțiuni	Concluzii
		ce interesul mai ridicat este pentru specializările mecanic și electric.
Filieră vocațională (17,3%)	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogic (31,1%) • Artistic – (30,7%) • Sportiv (25,5%) • Militar (11,5%) • Teologic (1,2%)	

Sursa: CJRAE Sibiu – Studiu privind opțiunile școlare și profesionale ale elevilor din clasa aVIII-a. An școlar 2018-2019

În ceea ce privește continuarea studiilor în cadrul unei școli profesionale, interesul este mai scăzut (12%), ceea ce indică nevoia unui alt tip de abordare a domeniului formării profesionale. În rândul celor care optează pentru acest tip de studii, se remarcă interesul crescut este pentru domeniul mecanic (78,8% dintre elevii care intenționează să urmeze o școală profesională), în special pentru calificarea mecanic auto, domeniu urmat de turismul și alimentația (26,8% dintre elevii care au optat pentru școala profesională), cât și calificarea în domeniul esteticii și igienei corpului omenesc (16,7%).

Conform studiului realizat de CJRAE Sibiu, în municipiul Mediaș, Liceul Teoretic „A. Sever” Mediaș ocupă primul loc în preferințele elevilor, urmat de Liceul Tehnologic „SNG” Mediaș. Mai puțin atractiv pentru elevi este Liceul Tehnologic Automecanica Mediaș.

În ceea ce privește **oferta educațională**, în Mediaș întâlnim următoarele domenii de specializare în cadrul învățământului liceal tehnologic:

- Mecanică: sudor, tinichigiu auto, construcții și lucrări publice, electrician de joasă tensiune, electromecanic
- Servicii: Frizer – coafor/manichiurist/pedichiurist, cosmetician
- Turism și restaurante: tehnician în gastronomie, tehnician în turism, ospătar –chelner-bucătar, lucrător în domeniul hotelier
- Economic: tehnician în activități economice, comerciant-vânzător
- Tehnician operator tehnică de calcul

Studiul CJRAE remarcă și existență unor calificări ale școlilor profesionale care prezintă un interes foarte scăzut pentru elevi, ca de exemplu: lăcătuș construcții metalice și utilaj tehnologic, sculer matrițer, instalator rețele de distribuție și magistrale de gaze, instalator instalații de încălzire centrală, preparator produse din carne și pește, confecționar îmbrăcăminte după comandă. Deși există calificări unice în țară în domeniul gazelor naturale, cererea pentru aceste specializări este scăzută.

În privința studiilor universitare, în Mediaș există următoarele specializări:

- Exploatarea și Valorificarea Gazelor Naturale

- Tehnologii în Industrie Extractivă, autorizație provizorie
- Transportul, depozitarea și distribuția hidrocarburilor, autorizație provizorie
- Inginerie Economică
- Administrație Publică
- Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori.

Din 2009 până în prezent, numărul personalului didactic a scăzut cu 18%, respectiv cu aceeași rată de scădere ca cea înregistrată în ceea ce privește numărul de elevi înscriși în învățământ.

Tabel 20. Evoluția personalului didactic pe niveluri de educație, în Mediaș

Niveluri de instruire	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
Total	649	651	635	602	639	549	574	569	576	602
Invatamant anteprescolar	:	:	:	:	:	:	:	:	3	3
Invatamant prescolar	90	85	85	81	90	83	84	85	87	83
Invatamant primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	262	287	273	299	288	239	272	271	278	305
Invatamant primar (inclusiv invatamantul special)	70	78	73	93	91	91	99	98	99	103
Invatamant gimnazial (inclusiv invatamantul special)	192	209	200	206	197	148	173	173	179	202
Invatamant primar si gimnazial	:	:	:	:	237	188	221	220	227	254
Invatamant primar	:	:	:	:	73	73	81	80	81	85
Invatamant gimnazial	:	:	:	:	164	115	140	140	146	169
Invatamant special primar si gimnazial	:	:	:	:	51	51	51	51	51	51
Invatamant special primar	:	:	:	:	18	18	18	18	18	18
Invatamant special gimnazial	:	:	:	:	33	33	33	33	33	33
Invatamant liceal	234	252	249	198	239	207	200	198	193	196
Invatamant profesional	33	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Invatamant superior	30	27	28	24	22	20	18	15	15	15
Invatamant superior privat	30	27	28	24	22	20	18	15	15	15

Sursa: Institutul Național de Statistică și Fișa localității Mediaș

5.3 Infrastructura socială

Aplicarea politicilor sociale la nivel local în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și oricăror persoane aflate în nevoie, este asigurată de Direcția de Asistență Socială Mediaș. DAS Mediaș a fost înființată în anul 2006 și funcționează ca instituție publică de interes local, cu personalitate juridică, prestatoare de servicii publice și de utilitate publică, acordând servicii sociale primare și specializate, în condițiile prevăzute de lege. La nivelul Municipiului, prestațiile sociale aflate în plată la AJPIS Sibiu au următoarele destinații:

Tabel 21. Situația prestațiilor sociale aflate în plată la nivelul Municipiului Mediaș în anul 2019

Nr. crt.	Tip prestație	Număr beneficiari
1.	Alocație de stat pentru copii	6.520
2.	Alocație de plasament	43
3.	Indemnizație hrană	47
4.	Venim minim garantat	38

5.	Alocație pentru susținerea familiei	91
6.	Indemnizație pentru creșterea copilului	551
7.	Persoane cu dizabilități	3.550

Sursa: Date furnizate de AJPIS Sibiu⁴²

În Mediaș, conform datelor publicate de Ministerul Muncii, sunt acreditate în baza legii 197 / 2012 8 tipuri de servicii sociale, unele aflate în subordinea CJ Sibiu și în structura DGASPC Sibiu și altele în furnizate de organisme private autorizate.

Tabel 22. Tipurile de servicii sociale acreditate în baza legii 197/2012 la nivelul Municipiului Mediaș

Nr. crt.	Tip serviciu social	Furnizor acreditat	Denumire serviciu social	Adresă serviciu social
1.	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Asociația Sfântul Mihail Mărturisitorul	Cămin pentru persoane vârstnice Sfântul Mihail Mărturisitorul	str. Acad. Ioan Moraru, nr. 7
2.	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Asociația Diaconie Mediaș	Bucătăria pe roți	
3.	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	Asociația Caritas Greco - Catolic Blaj	Centrul de recuperare neuromotorie Pruncul Isus	str. 1 Decembrie 1918, nr. 23 A
4.	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	Asociația română pentru persoane cu handicap mintal - filiala Mediaș (A.R.P.E.H.A.M)	Centrul de zi pentru adulti cu handicap mintal	Str. Sondorilor, nr. 16
5.		Asociația Phoenix Speranța	Centrul de zi de integrare socială și socioprofesională	str. George Topârceanu, nr. 14
6.		Asociația Love&Light Romania	Centru Rezidențial Sanctuarul	Str. Morii, nr. 33
7.		Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu	Centrul de recuperare și reabilitare pentru persoane cu handicap / CRRPH Mediaș	str. Luncii, nr. 1
8.	Centrul de integrare prin terapie ocupațională	Direcția generală de asistența socială și protecția copilului Sibiu	Centrul de integrare prin terapie ocupațională / CITO Mediaș	Str. George Topârceanu nr.14
9.	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost	Primăria Municipiului Mediaș - Direcția de Asistență Socială	Adăpost de noapte și asistență de reinsertie pentru persoane fără adăpost	str. Luncii, nr. 1, bl. 3, parter

⁴² Sursa: Adresa AJPIS Sibiu din 28.01.2020

Nr. crt.	Tip serviciu social	Furnizor acreditat	Denumire serviciu social	Adresă serviciu social
10.	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	Unitatea de Asistență Medico Socială Mediaș	Unitatea de Asistență Medico Socială Mediaș	str. Academician Ioan Moraru nr. 7
11.	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violenței în familie (domestice)	Asociația Casa de Femei Creștină Germană Estera	Centrul pentru adăpostirea victimelor violenței în familie (adăpost)	
12.		Asociația Casa de Femei Creștină Germană Estera	Centrul de recuperare pentru victimele violenței domestice	str. Luncii, nr. 1, bl. 3, parter

Sursa: <http://www.mmuncii.ro/> - Servicii Sociale licențiate în baza Legii nr.197/2012⁴³

Majoritatea centrelor funcționează la capacitate maximă sau aproape de maxim, cererea pentru programe de tip școală după școală fiind semnificativ mai mare decât oferta disponibilă la nivelul municipiului.

Tabel 23. Capacitatea centrelor care furnizează servicii sociale la nivelul Municipiului Mediaș și gradul de ocupare al acestora

Nr. crt.	Tip serviciu	Denumire centru	Adresă	Capacitate (nr. locuri)	Grad de ocupare (nr. beneficiari, %)
1.		Creșa nr. 1 Mediaș	str. Sondorilor, nr. 16	30	30 / 100%
2.		Creșa nr. 2 Mediaș	str. 1 Decembrie, nr. 34	60	60 / 100%
3.	Servicii de îngrijire de zi pentru copii, aflate în subordinea Consiliului local	Școală după Școală - Șc. Cireșarii Mediaș	str. Sticlei, nr. 16	18	45 / 250%
4.		Școală după Școală - Șc. nr. 7 Mediaș	str. 1 Decembrie, nr. 34	24	30 / 125%
5.	Servicii de îngrijire de zi pentru copii în subordinea OPA	Centru de zi de integrare socială și socioprofesională al Asociației Phoenix Speranta	str. G. Topirceanu, nr. 14	50	40 / 80%
6.		Centru de recuperare neuromotorie Pruncul Isus Mediaș	str. 1 Decembrie, nr. 23A	50	50 / 100%
7.	Servicii de asistență socială destinate adulților cu dizabilități aflate în	CRRPH Mediaș	str. Luncii, nr. 1	50	49 / 98%
8.		CITO Mediaș	str. Topârceanu, nr. 14	50	47 / 94%

⁴³ Sursa: <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/4848>, actualizare în februarie 2020

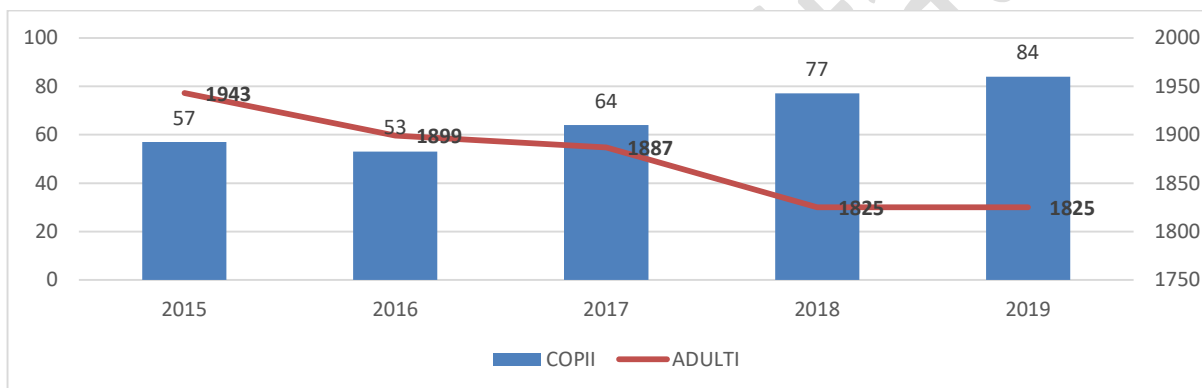

Nr. crt.	Tip serviciu	Denumire centru	Adresă	Capacitate (nr. locuri)	Grad de ocupare (nr. beneficiari, %)
	subordinea CJ Sibiu și în structura DGASPC Sibiu				

Sursa: Date furnizate de DGASPC Sibiu, adresa nr. 4173/31.01.2020

În ceea ce privește situația persoanelor cu handicap, se remarcă creșterea numărului de copii încadrați într-o categorie de handicap în ultimii 5 ani, în timp ce numărul adulților încadrați cu grad de handicap este în scădere. Practic, numărul copiilor cu handicap a crescut cu 27 persoane (47,37%).

Figură 17: Evoluția numărului persoanelor cu handicap din Municipiul Mediaș, adulți și copii, în perioada 2015 – 2019

Sursa: Prelucrare după date furnizate de DGASPC Sibiu, adresa nr. 4173/31.01.2020

Numărul total de persoane cu handicap din municipiul Mediaș, la 31.12.2019 este de 2012 persoane (instituționalizate și neinstituționalizate). Numărul asistenților personali valabil pentru aceeași dată este de 116 persoane, din care 17 au în grijă copii și 99 au în grijă adulți. Numărul asistenților maternași profesioniști este de 11 persoane, care au în grijă 19 copii.

Numărul copiilor instituționalizați a scăzut în ultimii 5 ani de la 56 copii în 2015, la 38 copii în 2019. În această evidență sunt incluși copii cu domiciliul mamei pe raza municipiului Mediaș; cazurile includ plasament la AMP / rude / alții, plasament în sistem rezidențial, plasament la OPA.

Se înregistrează numai 3 familii cu copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, într-unul din cazuri ambii părinți sunt plecați. Situația este valabilă pentru trimestrul IV al anului 2019.

Pe plan local, există mai multe ONG-uri care au activitate socială în Mediaș, printre care:

- Asociația Phoenix Speranța
- Asociația Caritas Mitropolitan Greco - Catholic Blaj
- Asociația Sfântul Casian Mediaș

- Asociația Casa de Femei Creștină Germană Estera

DGASCPC Sibiu are încheiate 4 parteneriate active.

Se remarcă nevoia centrelor tip școală după școală, cererea depășind capacitatea disponibilă pentru cele 2 centre existente la nivelul municipiului.

5.4 Sănătate (infrastructură, resurse umane)

În ceea ce privește infrastructură de sănătate publică, în Mediaș există 1 spital municipal, 1 ambulatoriu integrat spitalului, 2 policlinici, 1 dispensar, 1 unitate medico – socială, 1 punct de lucru al centrelor de dializă, 6 cabinete de medicină generală, 7 cabinete medicale școlare, 37 cabinete medicale de familie, 1 societate medicală civilă, 44 cabinete stomatologice, 39 cabinete medicale de specialitate, 20 farmacii, 2 laboratoare medicale, 10 laboratoare de tehnică dentară. În ultimii 10 ani, se remarcă o creștere a numărului de cabinete medicale școlare, cabinete medicale de familie, cabinete stomatologice și a numărului farmaciilor.

Tabel 24. Evoluția unităților sanitare, pe categorii de unități în localitatea Mediaș

Categoriile de unitati sanitare	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Spitale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ambulatorii de specialitate	1									
Ambulatorii integrate spitalului	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Policlinici	2	3	3	3	3	1	1	1	2	2
Dispensare medicale	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Unitati medico-sociale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Puncte de lucru ale centrelor de dializa										1
Cabinete medicale de medicina generala	9	10	11	10	10	10	10	8	8	6
Cabinete medicale scolare	2	4	4	4	4	4	4	7	7	7
Cabinete medicale de familie	33	44	38	35	35	37	36	36	37	37
Societate medicala civila			1	1	1	1	1	1	1	:
Cabinete stomatologice	29	30	35	36	38	37	42	48	42	44
Cabinete medicale de specialitate	33	24	26	26	28	38	40	40	40	39
Societate civila medicala de specialitate										1
Farmacii	15	19	20	20	20	20	20	19	19	20
Crese	1	3	3	2	2					
Laboratoare medicale	6	10	10	10	10	11	2	2	2	2
Laboratoare de tehnica dentara	10	10	10	10	10	10	10	9	10	10

Sursa: Date INS (SAN101B - Unitati sanitare)

În 2018, în cadrul spitalului erau 335 paturi, 44 în unitatea medico-socială și 12 în centrul de dializă.

Serviciul de Ambulanță Mediaș este în curs de modernizare, însă proiectele stagnează din lipsă de fonduri. În 2018, Serviciul local de ambulanță a fost dotat cu două autospeciale noi, însă pe ambulanțe nu sunt medici ci se intervine în echipe asistent - ambulanțier, nu există o stație de salvare în Mediaș ci sunt puse la dispoziție spații în cadrul spitalului. Serviciul de Ambulanță Mediaș ar putea beneficia și de un nou sediu, fiind aprobat un proiect de hotărâre privind darea în folosință gratuită către Serviciul Județean de Ambulanță, a unor spații situate pe Aleea Comandor Dimitrie Moraru. Este necesară o stație de ambulanță realizată la standarde, cu linie de gardă și heliport.

5.5 Cultură și culte

Viața culturală a unei localități are un impact semnificativ în creșterea calității vieții locuitorilor săi, cultura având un rol important în dezvoltarea urbană, conștientizat în multe din strategiile de dezvoltare ale orașelor lumii.

Privind cultura ca mod de viață al unei anumite comunități, se remarcă patrimoniul construit al municipiului Mediaș care cuprinde cetăți, castele, muzee, biserci, monumente. Centrul istoric al orașului este un adevărat muzeu în aer liber, monumentele medievale din Piața Castelului fiind unice în Transilvania.

Ca și proces al dezvoltării intelectuale, spirituale și estetice, o analiza a vieții culturale implică o analiză a infrastructurii care sprijină acest proces.

În Mediaș sunt 18 biblioteci, cu 3 mai puține față de acum 10 ani. Numărul de cititori activi a scăzut cu aprox. 80% față de anul 2011, însă numărul mediu al volumelor eliberate pe cititor a crescut cu aprox. 150% față de același an de referință⁴⁴.

În privința muzeelor, Mediașul dispune de un număr de 5 muzee și colecții publice, care atrage un număr din ce în ce mai mare de vizitatori (13.719 vizitatori în 2018 față de 6.090 vizitatori în urmă cu 10 ani):

- **Muzeul Municipal Mediaș** - cea mai veche dintre instituțiile de cultură existente astăzi la Mediaș, muzeul cuprinde aproximativ 30.000 de bunuri culturale împărțite pe mai multe domenii: istorie - arheologie (istorie românească, germană și maghiară, istorie dacică și primitivă), etnografie, artă, științele naturii (4.000 de obiecte din toate domeniile științei).
- **Casa memorială "Hermann Oberth"** – muzeul a fost inaugurat în 1994, în memoria marelui savant Hermann Julius Oberth (1894 - 1989), pionier al zborurilor interplanetare și a tehnicii rachetei. De ziua Mediașului și de 1 Decembrie se organizează parade cu avioane.
- **Casa Memorială "Stephan Ludwig Roth"** – în memoria gânditorului și revoluționarului pașoptist din Transilvania Stephan Ludwig Roth (1796 - 1849)
- **Centrul de Documentare și Informare Gaze Naturale** - pune în valoare sectorul gazelor naturale prin organizarea de expoziții tematice și manifestări științifice. Expozițiile sunt prezentate într-o manieră modernă, prin intermediul sistemelor audio și video și cuprind colecții de piese, machete, documente, brevete și distincții ce atestă importanța descoperirii gazelor naturale în România și o colecție de minerale ce cuprinde o gamă variată de roci.

În municipiul Mediaș sunt prezente 13 culte religioase din cele 18 recunoscute oficial pe teritoriul României. Primăria Municipiului Mediaș sprijină parohiile sau bisericile locale prin acordarea de sprijin financiar pentru diverse lucrări de investiții sau renovări, realizarea picturilor sau susținerea costurilor cu încălzirea pe timpul iernii. Dintre acestea, amintim: Parohia Ortodoxă Sfânta Treime,

⁴⁴ Sursa: INS - date prelucrate: ART101B, ART107A, ART108A

Parohia Ortodoxă Română Buna Vestire, Parohiei Ortodoxe Române Catedrală I, Parohia Ortodoxă Română Catedrala II, Parohia Evanghelică, Parohia Reformată, Biserica Unitariană, Parohia Greco-Catolice Române Unite cu Roma, Parohia Romano-Catolică, Biserica Creștină După Evanghelie.

În privința evenimentelor culturale, pe parcursul anului se organizează diverse manifestări, unele devenite tradiționale, dar și concerte simfonice, concerte de fanfară, piese de teatru, seri de balet sau lansări de cărți. Multe dintre aceste evenimente sunt susținute sau organizate de Primăria Municipiului Mediaș, sub coordonarea viceprimarului municipiului Mediaș. Pentru anul 2020 au fost planificate 89 evenimente.

Printre manifestările cu caracter repetitiv se înscriu:

- Serbarea câmpenească Maial, Târg de Paște, Jocul de Țuru (în prima zi de Paști),
- Festivaluri –
  - Festivalul medieval Mediaș - Cetate Medievală (luna iulie),
  - Festivalul Recoltei
  - Festivalul de Dansuri Maghiare - Zilele Culturii Maghiare,
  - Festivalul Berii,
  - Weinfest Mediaș,
  - Festival de Film în aer liber
  - mediasCaravana Filmelor
- Zile festive - Ziua Mediașului, Ziua Universală a lei, Ziua Recoltei, Ziua Internațională a Vârstnicului,
- Ateliere și concerte:
  - Concertul de Rusalii,
  - Festivalul concurs de muzică folk „Mediaș, Cetate Seculară“
  - Filarmonică din Sibiu susține lunar concerte în Mediaș
- Altele: Concurs Internațional de gastronomie, Let's Do It Mediaș – acțiuni de curățenie cu implicarea voluntarilor.

5.6 Infrastructura de agrement. Tineret și sport

În privința infrastructurii de agrement, percepția comunității este că sunt extrem de reduse posibilitățile de petrecere a timpului liber în municipiul Mediaș, în special în cursul serilor. Din acest motiv, orașul devine tot mai neatractiv pentru tineri, care aleg să plece în alte localități, mai ales dacă își continuă studiile în afara Mediașului.

Ca evenimente sportive, se remarcă Mediaș Bike Marathon, o competiție de ciclism cross-country care are ca scop promovarea vieții active, mai aproape de natură dar și multe alte competiții de fotbal, șah, atletism, handbal sau baschet.

Alte evenimente sportive:

- Crosul Binder, organizat anual pe traseu de semimaraton de 22,5 km.

- Bucuria Mișcării, un proiect amplu adresat copiilor din clasele I – IV, în cadrul căruia sunt organizate competiții sportive variate: mintenis de câmp, minibaschet, minifotbal, miniatletism, minhandbal
- Campionatul Național de Viteză în Coastă 2 – Cupa Mediașului – pentru pasionați ai sportului cu motor.

În Mediaș sunt 3 bazine de înot, proprietate privată.

S-a constatat necesitatea și oportunitatea amenajării zonei de agrement pe malul râului Târnava Mare, prin realizarea pe malul drept al râului Târnava Mare între Str. Baznei și str. Titus Andronic a unei alei pietonale și a unei piste de biciclete precum și a unor zone de repaus cu bănci, aparate de joacă, arbori decorativi, etc.

Cu scopul de a crește gradul de atractivitate al orașului pentru tinerii care doresc să rămână în oraș, Primăria Municipiului depune eforturi și realizează o serie de investiții precum: construirea de blocuri tip ANL, modernizarea parcurilor, diversificarea ofertei educaționale (școală germană, grădinița germană), încurajarea parteneriatelor între mediul de afaceri și structurile educaționale – de ex. sponsorizarea grupului de robotică de la liceu de către mediul de afaceri.

6. Capacitate administrativă și mediul asociativ

6.1 Capacitate administrativă

Relația dintre administrația publică și cetățeni a fost întotdeauna una destul de controversată, fiecare parte având așteptări care nu au fost întotdeauna satisfăcute de cealaltă parte. Dacă așteptările cetățenilor sunt legate de transparență și eficiența serviciilor publice, așteptările aparatului administrativ sunt legate de implicare activă a cetățenilor în viața comunității.

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Mediaș cuprinde următoarele compartimente, direcții și servicii:

- *în subordinea Primarului* funcționează Cabinetul Primarului; Compartimentul de Audit; Compartimentul Situații de Urgență Securitatea Muncii și Protecția Mediului; Direcția Patrimoniu cu Serviciul Patrimoniu și Serviciul Cadastru, Topometrie, administrare terenuri agricole și forestiere, Direcția Tehnică cu Serviciul Achiziții Publice și Serviciul Investiții, Direcția Economică cu Compartimentul de autorizare activități comerciale și susținerea înființării întreprinderilor mici și mijlocii, Compartimentul Resurse Umane Salarizare, Compartiment Informatică, Serviciul Buget Contabilitate, Direcția Arhitect Șef cu Compartiment Urbanism și Serviciul Autorizări și Disciplină în Construcții; Direcția Municipală de Cultură, Sport, Turism și Tineret, Direcția de Administrare a Domeniului Public, Direcția Poliția Locală; Direcția Fiscală Locală; Clubul Sportiv Municipal Mediaș; Direcția de Asistență Socială; Unitatea Medico-Socială; Spitalul Municipal Mediaș.
- *în subordinea Viceprimarului* funcționează Serviciul de Învățământ Sănătate, Compartimentul Relații publice și Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret.
- *Administratorul public* coordonează activitatea: Direcției Tehnice, Direcției Patrimoniu, Compartimentului Unitatea Municipală pentru Monitorizarea Serviciilor Comunitare de Utilități Publice și Guvernanță Corporativă din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Mediaș
- *în subordinea Secretarului general al UAT* funcționează: Direcția Administrație Publică Locală cu Compartimentul Centrul de informare cetățeni, Biroul Administrație Publică și Monitorizare Proceduri administrative, Biroul Juridic contencios, Compartiment Registru Agricol, Compartiment Autoritate Tutelară, precum și Aparatul permanent de lucru al Consiliului local.

În ceea ce privește investițiile programate pentru a fi implementate în perioada 2014 – 2020 conform Strategiei de Dezvoltare Durabilă Mediaș în Europa 2020, au fost finalizate aproximativ 15% în timp ce 19% din investiții au fost implementate parțial sau se află în diverse stadii de pregătire sau derulare. Aproape jumătate din investițiile planificate nu au fost implementate, în special din lipsa fondurilor necesare.

Cele mai multe dintre investițiile programate pentru 2014 – 2020 au vizat *obiectivul specific 5 de dezvoltare și reabilitare a infrastructurii*, fiind în responsabilitatea operatorilor regionali (S.C. Apa

Târnavei Mari S.A. Mediaș, Meditur S.A., SC Piața Com S.A), dar și a direcțiilor de specialitate din cadrul Primăriei Mediaș. Acest obiectiv specific include și cele mai multe proiecte implementate, restul de proiecte finalizate fiind aferente *obiectivului specific 7 – Investiții durabile pentru cultură și sănătate*.

Primăria Municipiului Mediaș are pagină web proprie care oferă un set de informații utile cetățenilor, inclusiv o serie de servicii electronice de programare audiențe sau căutare în registratură sau consultare documente de interes (autorizații de construire, certificate de urbanism) și permite legătura directă cu portalul ghiseul.ro pentru plata taxelor și impozitelor locale.

Organizarea unor focus grupuri pentru identificarea de soluții punctuale este o metodă care a dat rezultate și care poate fi continuată pe plan local. Se remarcă în continuare nevoia de interacțiune online cu populația municipiului, fiind realizate demersuri pentru dezvoltarea unor servicii care să faciliteze această interacțiune.

Gradul de încasare al datoriilor pe plan local este unul ridicat, de peste 90% iar veniturile locale sunt în creștere. Puține surse din bugetul local rămân pentru a fi alocate investițiilor, pentru acestea fiind necesare surse externe de finanțare.

În 2017, Municipiul Mediaș a aderat la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare al Strategiei Naționale Anticorupție 2016 – 2020.

6.2 Mediul asociativ

În Registrul Asociațiilor și Fundațiilor figurează ca fiind înregistrate în Mediaș, cu statut activ, 462 asociații și 114 fundații. Organizațiile societății civile au un rol important în viața socială a municipiului Mediaș prin proiectele pe care le derulează în vederea susținerii comunității locale. O parte din cele mai active organizații ce activează la nivelul municipiului Mediaș sunt:

Denumire organizație	Domenii de intervenție
Asociația Phoenix Speranța www.phoenix-speranta.ro/	Asistență socială persoane cu handicap; dezvoltare socială, ameliorare probleme sociale, locuri de muncă, instruire și asistență; Servicii de îngrijire, consiliere, recuperare, reabilitare
Asociația de Turism și Ecologie Dianthus https://dianthus-medias.ro/	Asistență socială pentru copii și tineri, organizatori ai Mediaș Bike Marathon (http://marathonmedias.ro/)
Asociația Tinerilor Maghiari din Mediaș http://www.medgyes.ro/	Organizație de tineret, implicată în proiecte și evenimente culturale, sportive, religioase și de tineret.
Asociația Casa de Femei Creștină Germană Ester https://www.casaestera.ro/	Asistență socială pentru copii, tineri, familii

Denumire organizație	Domenii de intervenție
Asociația De Caritate Civitas Mediensis	Asistență socială pentru copii, tineri, familii, persoane vârstnice, persoane cu handicap; ajutor material/financiar pentru persoanele aflate în dificultate
Asociația de ajutorare a diabeticii și bolnavilor oncologici Mediaș	Servicii de îngrijire: ajutor pentru igienă, consiliere, îngrijire medicală, recuperare, reabilitare. Asociația a dezvoltat relații de parteneriat cu administrația din Posano, Italia
Asociația culturală Medias Cetate Seculara http://medias-cetateseculara.ro/	Asociația are ca scop promovarea activităților culturale-artistice. Desfășoară activități de tipul promovării muzicii folk și a poeziei, organizarea de festivaluri de muzică folk, promovarea valorilor culturale, artistice, morale și a tradițiilor populare românești și universale, acțiuni de educare a tinerilor prin artă și cultură, organizarea de cursuri, colocvii și alte manifestări de profil etc.
Asociația pentru protejarea și ajutorarea handicapaților cardiaci operați din România – filiala Mediaș	Servicii sociale adresate persoanelor cu nevoi speciale
Asociația română pentru persoane cu handicap mintal - filiala Mediaș (A.R.P.E.H.A.M)	Servicii sociale de protecție, gazduire, îngrijire personală, consiliere, recuperare, integrare/reintegrare socială pentru persoanele cu handicap mental.
Asociația Sfântul Mihail Mărturisitorul	Furnizori de servicii sociale cu scopul de a oferi persoanelor vârstnice semidependente și persoanelor care nu sunt dependente, condiții corespunzătoare de găzduire și de hrană, îngrijiri medicale, activități de socializare și de petrecere a timpului liber, asistență socială, respectiv servicii sociale.
Asociația Evanghelică de Diaconie Mediaș	Furnizori de servicii sociale - camin pentru persoane vârstnice cu o capacitate de 30 de locuri, centru de îngrijire și asistență la domiciliu în cadrul căruia funcționează cantină socială cu o capacitate de 100 locuri, deservind populația vârstnică din Mediaș cu hrana la domiciliul asistaților, serviciul de îngrijire se adresează tot populației vârstnice din Mediaș și comunelor limitrofe Mediașului.
Asociația Eco Pescar	Acțiuni cu specific ecologic, organizare evenimente cu caracter sportiv
Asociația handicapaților neuromotori și invalizi	Acordarea de ajutor umanitar și servicii sociale copiilor și persoanelor cu nevoi speciale
Asociația femeilor ecumenice 2005	Asistență socială pentru femei în dificultate
Fundația Hermann Oberth	Asistență socială pentru copii și tineri
Fundația lumina – Casa de copii orfani	Asistență socială pentru copii, tineri, familii, persoane cu handicap; Ajutor material/financiar pentru saraci

Denumire organizație	Domenii de intervenție
Asociația pentru dezvoltare armonioasă SAR ANDO CERO	Acordarea de asistență morală, juridică și consiliere în domeniul colaborării interetnice și integrării în muncă a comunităților etnice rrom, cu antecedente penale, handicap, sau fără pregătire profesională
Asociația culturală Mediașul Nostru	Asistență socială pentru copii, tineri, familii, persoane vârstnice,
Asociația nevăzătorilor	Asistență socială pentru tineri, persoane vârstnice și persoane cu handicap; Servicii de îngrijire, consiliere, recuperare și reabilitare

O inițiativă civică pentru dezvoltarea orașului, menită să faciliteze legătura dintre problemele și nevoile cetățenilor și actorii locali care ar putea interveni pentru rezolvarea acestora o constituie platforma www.medias-alert.ro, acompaniată de grupul de discuții cu același nume creat pe una din cele mai utilizate platforme de socializare la momentul actual. Aplicația, dezvoltată în 2012 și Grupul de discuții sunt mijloace de cooperare constante, centralizate și publice, între Primărie, Consiliul Local, Poliția Mediaș, serviciile publice și cetățeni, popunându-și să faciliteze un dialog proactiv în favoarea orașului. Platforma permite cetățenilor să interacționeze, să sesizeze probleme de pe domeniul public, să se informeze, și prin toate acestea, să schimbe în mod concret orașul în care trăiesc.

6.3 Asocieri regionale

Parteneriatele regionale sunt create cu scopul de a rezolva probleme sau pentru a dezvolta proiecte care acoperă o regiune mai largă, inclusiv municipiul Mediaș.

Cu scopul de a promova dezvoltarea durabilă a teritoriului Municipiului Mediaș și sat aparținător Ighișul Nou prin intervenții în zonele urbane marginalizate care să permită combaterea eficientă a sărăciei și a excluziunii sociale, s-a constituit **Asociația Grupul de Acțiune Locală ZUM Mediaș**.

Parteneriatul GAL ZUM MEDIAȘ s-a format printr-o asociere a sectorului public, privat și societății civile și va urmări punerea în aplicare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Zonelor Urbane Marginalizate de pe raza Municipiului Mediaș.

O altă asociere realizată la nivel regional este **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „ECO-NORD SIBIU”**, având ca UAT-uri membre: județul Sibiu, municipiul Mediaș, orașele Dumbrăveni și Copșa Mică, precum și comunele Târnavă, Alma, Șeica Mică, Valea Viilor, Brateiu, Dârlos, Micăsasa, Bazna, Laslea și Ațel. Scopul constituirii acestei asociații este acela de a pune în practică o abordare unitară a managementului deșeurilor la nivel zonal.

Asociația are ca obiectiv operarea unor activități din componența serviciului de salubritate a căror gestiune îi este delegată care corespunde ariei teritoriale a UAT-urilor membre ale ADI Eco-Nord

Sibiu, îndeosebi în ceea ce privește realizarea indicatorilor de performanță, executarea lucrărilor încredințate operatorului și calitatea serviciilor furnizate utilizatorilor.

Și **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apa Târnavei Mari** a fost constituită în scopul înființării, organizării, reglementării, finanțării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a UAT-urile membre, precum și realizarea unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional. Asociația are 33 membri, printre care și Municipiul Mediaș.

6.4 Experiința locală privind proiectele cu finanțare nerambursabilă

Primăria Municipiului Mediaș, atât direct, cât și prin intermediul operatorilor regionali, au experiență semnificativă în accesarea de finanțări europene prin programele de finanțare nerambursabilă.

În ceea ce privește proiectele de infrastructură:

- În perioada 2014 – 2020, au fost implementate proiecte de modernizare a rețelei de apă și de canalizare menajeră, proiecte aferente infrastructurii de transport public și proiecte de modernizare a infrastructurii de sănătate;
- Sunt în curs de implementare proiecte de infrastructură (apă, apă uzată) și proiecte de modernizare a infrastructurii de transport (reabilitate și modernizare străzi), dar și inițiative care vizează modernizarea administrației publice locale și investiții pentru cultură și sănătate;
- SC Apa Târnavei Mari S.A. a încheiat în 26.10.2017 cu AM POIM 2014 – 2020 din cadrul MDRAPFE, contractul de finanțare aferent Proiectului *"Sprijin pentru pregătirea Aplicației de Finanțare și a Documentațiilor de Atribuire pentru Proiectul Regional de Dezvoltare a Infrastructurii de Apă și Apă Uzată din județul Sibiu, Regiunea Nord și Nord – Est în perioada 2014 – 2020"*, astfel încât o mare parte din proiectele programate pentru perioada 2014 – 2020 vor fi implementate în următoarea perioadă de programare.

În contextul modernizării administrației publice locale, Primăria Municipiului Mediaș are în curs de implementare un proiect de elaborare a Strategiei Smart City a municipiului și implementarea unui sistem informatic integrat cu servicii digitale pentru medieșeni, inclusiv arhivarea electronică pentru aprox. 410 metri liniari de arhivă fizică.

7. Analiza SWOT

Factori interni	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Pol regional puternic de dezvoltare, pol județean secundar • Amplasarea geografică avantajoasă în centrul țării • Conectivitate directă la rețelele TEN-T • Mediu economic dezvoltat • Tradiție în domeniul industriei • UAT cu concentrare foarte mare de resurse turistice antropice, fără probleme deosebite ale infrastructurii turistice sau tehnice • Experianță în implementarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă • Rata scăzută a șomajului • Parteneriate regionale și externe funcționale • Existența unui masterplan pentru extinderea și reabilitarea sistemelor de apă și apă uzată pentru zona din care face parte Mediașul 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa forței de muncă locale • Populație în scădere, proces de îmbătrânire geografică • Suprafață scăzută de spații verzi / cap locuitor • Lipsa infrastructura de sprijin pentru dezvoltarea turismului – ex. parcuri • Lipsa centrelor de tip școală după școală • Infrastructură de sănătate deficitară, serviciul de ambulanță este insuficient dezvoltat • Infrastructura de petrecere a timpului liber insuficient dezvoltată • Servicii publice insuficient dezvoltate • Surse de finanțare insuficiente • Pregătire insuficientă privind antreprenoriatul • Comunicare insuficientă între mediul academic și mediul socio-economic care afectează specializarea elevilor în domenii necesare sau inserția elevilor absolvenților pe piața muncii • Educație deficitară a cetățenilor în ceea ce privește aplicarea măsurilor de protecție a mediului • Nevoie insuficient tratată de asigurare a transportului public a salariaților între domiciliu și locul de muncă • Lipsă viaducte peste trecerile de la intrarea și ieșirea din oraș • Lipsă sistem de monitorizare a traficului

Factori externi	
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Programe de finanțare pentru infrastructură, în vederea dezvoltării rețelei TEN-T • Atragerea de investiții în domeniul transporturilor și logisticii • Valorificarea resurselor turistice antropice insuficient dezvoltate în prezent • Dezvoltarea industriei HORECA în contextul dezvoltării turismului în zonă • Strategie de dezvoltare a zonelor urbane marginalizate, în implementare • Preocupări la nivelul regiunii Centru de sprijinire a inițiativelor și proiectelor ce vizează aplicarea conceptului de economie circulară • Diversificarea sau dezvoltarea formelor de turism prezente pe plan local • Valorificarea superioară a unor nișe în turism (ex. sporturi extreme) • Promovarea obiceiurilor populare și valorificarea acestora pentru dezvoltarea turismului • Măsuri propuse în cadrul SDTR care vizează Municipiul Mediaș • Oportunități de finanțare prin POCU-POR pentru zonele urbane marginalizate • Implicarea ONG-urilor în probleme de mediu, organizarea de acțiuni de divertisment, activități din domeniul socio-cultural etc 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrarea populației tinere către orașe mai mari sau țările dezvoltate • Cerere scăzută pentru specializări educaționale unice în țară • Modernizarea serviciilor publice și a infrastructurii de afaceri în regiune ar putea conduce la scăderea gradului de atractivitate al investitorilor pentru Municipiul Mediaș • Actuala criză economică • Mediu politic instabil • Legislație instabilă • Întârzieri în implementarea proiectelor face dificilă implementarea cu succes a strategiei de dezvoltare durabile

8. Concluziile analizei situației existente

Așezare geografică și cadrul natural:

- ❖ Municipiul Mediaș este o localitate de rang II – municipiu de importanță județeană și zonală la nivel de județ. Este al doilea oraș ca mărime și importanță din județul Sibiu, fiind parte a Regiunii de Dezvoltare Centru;
- ❖ Mediaș are o însemnătate strategică la nivel județean, fiind considerat pol intraregional de dezvoltare, cu rol de echilibru în rețeaua de localități;
- ❖ Municipiul este situat în imediata apropiere a orașului Sibiu, respectiv la 54 km față de municipiul reședință de județ, fiind amplasat în regiunea de podiș și în culoarul Târnavei Mari, înscriindu-se în climatul continental moderat, cu o temperatură medie anuală de peste 8°Celsius, care favorizează cultura leguminoaselor, a plantelor tehnice, a cerealelor pentru boabe, a viței de vie sau a pomilor fructiferi.

Activități economice și turism

- ❖ Municipiul Mediaș este caracterizat de o situație economică bună, dovedită de prezența unor firme de renume activând în industria extractivă, industria prelucrătoare, transport sau comerț și de rata scăzută a șomajului;
- ❖ În economia locală, cea mai mare contribuție în cifra de afaceri o aduce industria extractivă care generează 54% din cifra de afaceri pe plan local și concentrează 26% din totalul locurilor de muncă, Mediașul fiind un centru important de exploatare a gazului metan;
- ❖ Potențialul turistic al municipiului se reflectă în condițiile deosebit de favorabile oferite pentru practicarea unei game variate de forme: turismul cultural, turism activ, turism gastronomic, turism de evenimente, de agrement și recreere, istoric, ecumenic, de afaceri și de tranzit, sportiv, etc;
- ❖ Infrastructura și serviciile turistice sunt însă insuficient valorificate, respectiv dezvoltate, pentru a susține o ofertă care să poată, pe de o parte, valorifica potențialul municipiului și pe de altă parte să genereze venituri și activitate economică din turism. Posibile cauze ar putea fi pregătirea insuficientă în domeniul antreprenoriatului și managementului turistic, lipsa personalului calificat, grad scăzut de instruire în turism.

Infrastructură și echipare teritorială

- ❖ Proprietățile municipiului sunt întabulate iar proprietățile private sunt în curs de întabulare prin proiectul ANCP. O serie de imobile din patrimoniul Primăriei urmează să fie valorificate prin proiecte cu finanțare nerambursabilă și există terenuri în intravilan care urmează să fie transformate în spații verzi;
- ❖ Prin actualizarea Planului Urbanistic General în 2019, o mare parte din suprafețele intravilane au fost introduse;
- ❖ Mediașul este încadrat în categoria centrelor urbane care formează adevărate grupări industriale, care în prezent au suferit restructurări economice sau se află în declin industrial;

- ❖ În municipiu au fost identificate 5 zone marginalizate pentru care se urmărește reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială;
- ❖ Municipiul Mediaș este conectat la rețeaua TEN-T secundară prin intermediul coridorului Sibiu – Sighișoara, coridor multimodal (rutier și feroviar). Municipiul Mediaș nu beneficiază de conectivitate primară la cele două coridoare TEN-T prioritare (coridorul 5 – Orient-East Md, coridorul 8 – Rhin-Dunăre);
- ❖ Infrastructura și utilitățile reprezintă condiții esențiale pentru dezvoltarea economică a oricărei unități teritorial-administrative. Sunt necesare în continuare investiții în infrastructură, care trebuie prioritizate pentru asigurarea unui management responsabil al teritoriului, în acord cu principiile unei dezvoltări durabile.

Capital uman, infrastructură socială, educație și sănătate

- ❖ 3 dintre sectoarele de activitate predominante din municipiul Mediaș concentrează aproximativ 75% din salariați. Astfel, cei mai mulți salariați se regăsesc în industria prelucrătoare (28%), urmată de industria extractivă (26%) și de sectorul transporturi și depozitare (23%);
- ❖ Forța de muncă este afectată de procesul de scădere al populației, dar și de tendința tinerilor de a părăsi orașul fie pentru efectuarea studiilor, fie ca urmare a lipsei de atractivitate a orașului din punctul de vedere a opțiunilor de petrecere a timpului liber, în special în a doua parte a zilei;
- ❖ Dinamica pieții muncii pe plan local determină conturarea unor programe de formare profesională ținând cont de cererile înregistrate de persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă. Astfel, în perioada 2015 – 2019, AJOFM Mediaș a organizat, în municipiul Mediaș, cursuri de formare profesională în următoarele ocupații: inspector / referent de resurse umane, lucrător în comerț, administrator pensiune turistică, bucătar, sudor, contabil;
- ❖ Unitățile de învățământ au o bază materială (săli de clasă, biblioteci, laboratoare), respectiv umană (cadre didactice) care asigură în bune condiții desfășurarea actului educațional, dar necesită diferite investiții atât în privința infrastructurii, cât și în ceea ce privește pregătirea continuă a cadrelor didactice în vederea adaptării la cerințele pieței, inclusiv la nivel local, prin specializările prevăzute în oferta educațională;
- ❖ Infrastructura de sănătate este încă deficitară, iar serviciul de ambulanță este insuficient dezvoltat, fiind în curs de modernizare, însă proiectele stagnează din lipsă de fonduri.

Capacitate administrativă și mediu asociativ

- ❖ În contextul modernizării administrației publice locale, Primăria Municipiului Mediaș are în curs de implementare un proiect de elaborare a Strategiei Smart City a municipiului și implementarea unui sistem informatic integrat cu servicii digitale pentru medieșeni, inclusiv arhivarea electronică pentru aprox. 410 metri liniari de arhivă fizică.
- ❖ În ceea ce privește investițiile programate pentru a fi implementate în perioada 2014 – 2020 conform Strategiei de Dezvoltare Durabilă Mediaș în Europa 2020, au fost finalizate aproximativ 15% în timp ce 19% din investiții au fost implementate parțial sau se află în diverse stadii de pregătire sau derulare. Aproape jumătate din investițiile planificate nu au fost implementate, principala problemă care a condus la acest rezultat fiind lipsa fondurilor, ceea ce implică un risc în implementare și pentru perioada următoare.

Partea a II-a

Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Mediaș

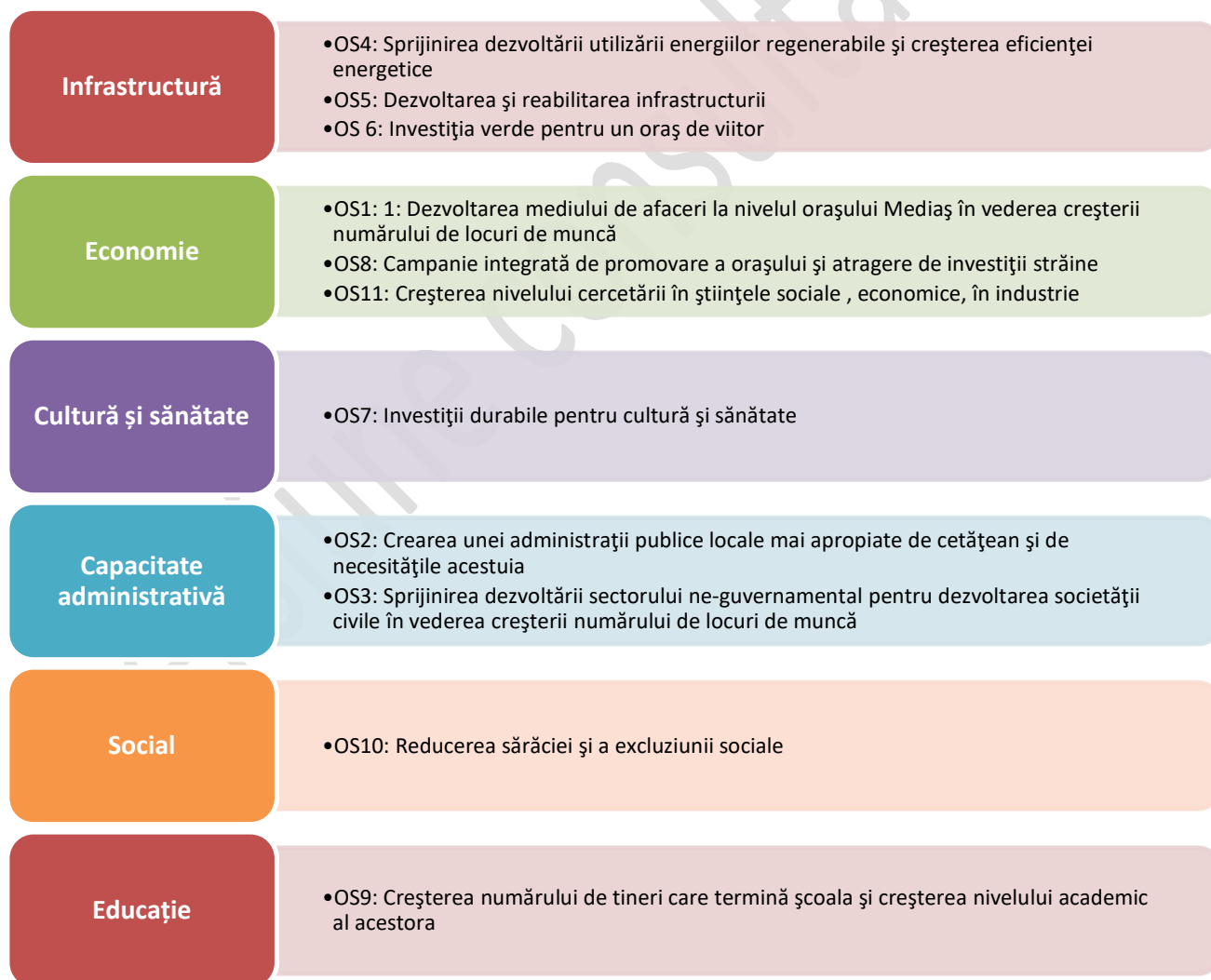

9. Analiza de impact a măsurilor întreprinse în perioada de referință a Strategiei de dezvoltare durabilă Mediaș în 2020

Evaluarea strategiei de dezvoltare locală aplicată de Municipiul Mediaș în perioada 2014 – 2020 este necesară pentru identificarea și analiza rezultatelor, efectelor, mecanismelor implementării și formularea de recomandări și lecții învățate. Evaluarea rezultatelor strategiei este utilă pentru furnizarea dovezilor și informațiilor cu caracter strategic referitor la ceea ce s-a obținut și cum s-a obținut, prin implementarea strategiei, în vederea îmbunătățirii strategiei pentru perioada 2021 – 2027.

Astfel, pe orizontul de timp 2014 – 2020, au fost identificate **11 obiective strategice**, corelarea cu domeniile de intervenție fiind redată mai jos:

Figură 18: Domenii de intervenție și obiective strategice stabilite pentru perioada 2014 – 2020

În ceea ce privește **relevanța** strategiei anterioare, aceasta poate fi apreciată din punctul de vedere al relevanței față de nevoile socio-economice identificate în analiza contextului anterior. Legătura dintre nevoile inițiale la momentul elaborării SDL și măsurile propuse, menite să răspundă acelor nevoi, este evidentă, astfel încât se poate aprecia că logica de intervenție a strategiei la nivelul municipiului Mediaș a fost *foarte relevantă*. Totuși, strategia anterioară, deși a cuprins descrieri detaliate la nivel de intervenții propuse pentru atingerea indicatorilor, a fost deficitară în ceea ce privește definirea indicatorilor de realizare adecvați pentru a putea oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute în raport cu rezultatele așteptate.

Pentru analiza **eficacității**, respectiv a progresului înregistrat în realizarea obiectivelor propuse este necesară o evaluare a modului în care măsurile de acțiune propuse în cadrul strategiei și-au atins țintele stabilite. Evaluarea a fost îngreunată însă de lipsa unor indicatori de realizare sau de rezultat pentru obiectivele stabilite, astfel încât analiza progresului s-a realizat în funcție de gradul de implementare a măsurilor stabilite pentru fiecare obiectiv în parte:

Tabel 25: Gradul de implementare al proiectelor propuse per obiective specifice propuse pentru perioada 2014 – 2020

Obiective	Grad de implementare
Obiectivul specific 1: Dezvoltarea mediului de afaceri la nivelul orașului Mediaș în vederea creșterii numărului de locuri de muncă	2,74%
Obiectivul specific 2: Crearea unei administrații publice locale mai apropiate de cetățean și de necesitățile acestuia	4,11%
Obiectivul specific 3: Sprijinirea dezvoltării sectorului ne-guvernamental pentru dezvoltarea societății civile în vederea creșterii numărului de locuri de muncă	1,37%
Obiectivul specific 4: Sprijinirea dezvoltării utilizării energiilor regenerabile și creșterea eficienței energetice	1,37%
Obiectivul specific 5: Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii	57,53%
Obiectivul specific 6: Investiția verde pentru un oraș de viitor	8,22%
Obiectivul specific 7: Investiții durabile pentru cultură și sănătate	10,27%
Obiectivul specific 8: Campanie integrată de promovare a orașului și atragere de investiții străine	5,48%
Obiectivul specific 9: Creșterea numărului de tineri care termină școala și creșterea nivelului academic al acestora	2,74%
Obiectivul specific 10: Reducerea sărăciei și a excluziunii sociale	4,79%
Obiectivul specific 11: Creșterea nivelului cercetării în științele sociale și economice, precum și la nivel de industrie	1,37%

Principala problemă întâmpinată în implementarea strategiei a fost legată de lipsa fondurilor, ceea ce reprezintă o provocare și pentru perioada următoare. În măsura în care se dovedesc a fi în continuare necesare pentru viziunea de dezvoltare ulterioară a municipiului, măsurile rămase neimplementate vor fi transpuse în strategia pentru perioada 2021 – 2027.

Evaluarea **eficienței** în implementarea strategiei este de asemenea îngreunată din lipsa unui *sistem de monitorizare adecvat* și dificultatea de a compara indicatorii de rezultat cu indicatori propuși la începutul perioadei de programare a strategiei, în ceea ce privește utilizarea eficientă a resurselor.

Impactul Strategiei de Dezvoltare Locală 2014 – 2020 este evaluat prin prisma efectului de ansamblu al beneficiilor aduse de strategie asupra unui număr cât mai mare de persoane, justificând astfel utilitatea strategiei. Se remarcă faptul că marea parte a măsurilor implementate au vizat domeniul infrastructurii edilitare, urmat de cel al investițiilor pentru cultură (cu impact în dezvoltarea turismului) și sănătate (cu impact în creșterea calității locuirii). Impactul așteptat prin implementarea acestor măsuri vizează creșterea calității vieții populației din Municipiul Mediaș și atragerea unui număr mai mare de turiști, cu efecte benefice asupra mediului de afaceri local.

Indicatorii de evaluare a impactului strategiei nu pot fi aplicați pe deplin din cauza lipsei datelor statistice și a valorilor de referință, necesitând prin urmare a fi identificați și completați pentru strategia viitoare.

În privința sustenabilității, respectiv a șanselor ca rezultatele atinse să fie păstrate sau dezvoltate în viitor, este necesară o implicare pro-activă atât a municipalității, cât și a locuitorilor, pentru utilizarea în bune condiții a investițiilor realizate și pentru valorificarea acestora după principiile unui management durabil.

10. Cadrul conceptual al dezvoltării durabile

9.1 Contextul european, național, regional și județean

Obiectivul **Strategiei Europa 2020** a fost acela de a se asigura că redresarea economică a Uniunii Europene (UE) în urma crizei economice și financiare este susținută de o serie de reforme în vederea punerii unor baze solide pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă până în 2020.

Pentru realizarea acestei ambiții, UE și-a stabilit **5 mari obiective** de atins până în 2020 cel târziu⁴⁵, obiective susținute de **7 inițiative emblematice** la nivel european și în țările UE: *Uniunea inovării, Tineretul în mișcare, agenda digitală pentru Europa, o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, o politică industrială adaptată erei globalizării, strategia pentru noi competențe și noi locuri de muncă și Platforma europeană de combatere a sărăciei.*

La nivel european, piața unică, bugetul UE și politica externă europeană constituie instrumente suplimentare pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020.

Strategia Europa 2020 este pusă în aplicare prin orientări generale pentru politicile economice ale țărilor UE și ale UE în ansamblu. Țările UE au fost invitate să transpună obiectivele Europa 2020 în obiective naționale. Comisia Europeană este responsabilă cu monitorizarea progreselor.

Obiectivele 20/20/20 au fost stabilite și preluate în ultimii ani de toate țările membre UE și reeșalonate spre obiective mai noi și mai ambițioase către un orizont de timp mai mare 2030 și se referă la o nouă strategie de eficientizare energetică.

Figură 19: Cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030

	EMISII DE GAZE CU EFECT DE SERĂ	ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE	EFICIENȚĂ ENERGETICĂ	INTERCONECTARE	CLIMA ÎN CADRUL PROGRAMELOR FINANȚATE DE UE	CO2 DIN:
2020	-20 %	20 %	20 %	10 %	2014-2020 20 %	
2030	≤ -40 %	≥ 32 %	≥ 32,5 %	15 %	2021-2027 25 %	AUTOTURISME -37,5% Camioanele - 31% Camioane - 30%

Cauză de revizuire în creștere până în 2030

⁴⁵ Obiectivele incluse în Strategia Europa 2020:

- creșterea la cel puțin 75 % a procentului din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani care are un loc de muncă;
- investirea a 3 % din produsul intern brut în cercetare și dezvoltare;
- reducerea cu cel puțin 20 % a emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea la 20 % a procentului energiilor regenerabile și creșterea cu 20 % a eficienței energetice;
- reducerea ratei abandonului școlar la mai puțin de 10 % și creșterea la cel puțin 40 % a procentului diplomelor de învățământ superior;
- reducerea cu 20 de milioane a numărului persoanelor amenințate cu sărăcia sau cu excluderea socială.

Sursa: Comunicare a Comisiei Europene COM(2019) 285 final

În iulie 2019, Institutul European de Inovare și Tehnologie, organism independent al UE, creat în 2008, care consolidează capacitatea de inovare a Europei, a propus obiectivele pentru **Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027**, a căror implementare va fi urmărită prin următorul program al UE de cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027)⁴⁶:

- **Obiectiv 1:** Creșterea impactului regional al comunităților de cunoaștere și inovare
- **Obiectiv 2:** Stimularea capacității de inovare a învățământului superior
- **Obiectiv 3:** Lansarea noilor CCI-uri (Comunități de cunoaștere și inovare)

Strategia europeană pentru tineret 2019 – 2027⁴⁷ recunoaște că tinerii sunt dornici să își ia în mâini propriile destine, să stabilească relații cu ceilalți și să le acorde sprijin și că ar trebui acordată o atenție deosebită tinerilor care riscă să fie marginalizați pe baza potențialelor surse de discriminare, cum ar fi originea etnică, genul, orientarea sexuală, handicapul, religia, convingerile sau opinia politică ale acestora.

Au fost definite **11 obiective europene** pentru tineret care prezintă o viziune pentru o Europă care le permite tinerilor să își realizeze pe deplin potențialul și identifică domenii intersectoriale care afectează viețile tinerilor și indică care sunt provocările care trebuie abordate:

- **#1** - O Uniune Europeană mai conectată cu tinerii / Connecting EU with Youth
- **#2** - Egalitate pentru toate genurile / Equality of All Genders
- **#3** – Societăți incluzive / Inclusive Societies
- **#4** - Informare și dialog constructiv / Information and Constructive Dialogue
- **#5** – Sănătate mintală și bunăstare / Mental Health and Wellbeing
- **#6** – Dezvoltarea tinerilor în mediul rural / Moving Rural Youth Forward
- **#7** – Locuri de muncă de calitate pentru toți / Quality Employment for All
- **#8** – Învățământ de calitate / Quality Learning
- **#9** – Spații ale tinerilor și participare pentru toți / Space and Participation for All
- **#10** – O Europă verde și durabilă / Sustainable Green Europe
- **#11** – Organizații de / pentru tineret și programe europene / Youth Organisations and European Programmes

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, **Politica de Coeziune a Uniunii Europene** propune **5 priorități investiționale**:

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

⁴⁶ Sursa: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_19_3849

⁴⁷ Sursa: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C456 din 18 decembrie 2018

- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

La nivel național, România a realizat primele analize pe baza **Raportului de Țară 2019** – Anexa D: Orientări în materie de investiții privind finanțarea politicii de coeziune în perioada 2021-2027, pe marginea cărora au fost trasate și prioritățile naționale pentru finanțarea din Fondurile Europene post 2020.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030⁴⁸ include **17 obiective de dezvoltare durabilă**, cu ținte clare pentru 2030:

Figură 20: Obiectivele de dezvoltare durabilă

Sursa: Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, 2018

⁴⁸ Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 a fost adoptată de Guvernul României în ședința din 9 noiembrie 2018, prin HG nr. 877/2018

Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 ani, 2016 – 2035⁴⁹ se bazează pe 11 (+3) proiecte interdisciplinare:

- **Proiect 1:** Școala și educația în viziunea Academiei Române
- **Proiect 2:** Resursele naturale – rezerve strategice, ce folosim și ce lăsăm generațiilor viitoare
- **Proiect 3:** Securitatea și eficiența energetică. Alocarea resurselor energetice necesare în evoluția și dezvoltarea sistemului energetic pentru dezvoltarea României în perioada 2017 – 2037
- **Proiect 4:** Siguranța informatică – protecția cibernetică, protecția proprietății intelectuale în proiecte și în publicarea electronică
- **Proiect 5:** Securitate și siguranță alimentară
- **Proiect 6:** Economia și calitatea vieții
- **Proiect 7:** Sănătatea – de la biologia moleculară la medicina personalizată de vârf în România – reperi pentru următoarele decenii
- **Proiect 8:** Proiectul european al Dunării / Strategia Națională a Dunării
- **Proiect 9:** Cultura românească între național, localizare în zona proximală și universal – Europa multilingvistică, cultura electronică
- **Proiect 10:** România – societate a cunoașterii și a valorii adăugate la ceea ce are
- **Proiect 11:** România în era globalizării – spațiu și tradiție de întâlnire a civilizațiilor, de echilibru și moderație
- **Proiect 12:** Politici financiare și monetare – Echilibru și adăugarea unei dezvoltări durabile
- **Proiect 13:** Instituții publice stabile, respectate și durabile – stabilitatea Statului Român
- **Proiect 14:** Strategia de apărare a României

La nivel regional, ADR CENTRU a demarat procesul de elaborare a **Planului pentru Dezvoltare Regională (PDR) 2021-2027**⁵⁰, în prezent fiind elaborată prima versiune a Analizei socio-economice, Analiza SWOT și un set de propuneri de direcții de acțiune și priorități de dezvoltare pentru perioada 2021 – 2027, respectiv:

- ❖ **D.S.1:** Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă
- ❖ **D.S.2:** Competitivitate economică, Cercetare-Dezvoltare-Inovare
- ❖ **D.S.3:** Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate (Educație)
- ❖ **D.S.4:** Mediu, energie, schimbări climatice
- ❖ **D.S.5:** Turism și patrimoniu cultural
- ❖ **D.S.6:** Agricultură, silvicultură, dezvoltarea rurală

Nota: Având în vedere că în perioada curentă sunt în curs de elaborare sau de aprobare o serie de strategii sectoriale sau regionale, se recomandă **actualizarea semestrială** a Strategiei de dezvoltare

⁴⁹ Sursa: Academia Română – Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 ani, volumul I, 2015

⁵⁰ Sursa: <http://www.adrcentru.ro/dezvoltare-regionala-cat/pdr-centru-2021-2027/>

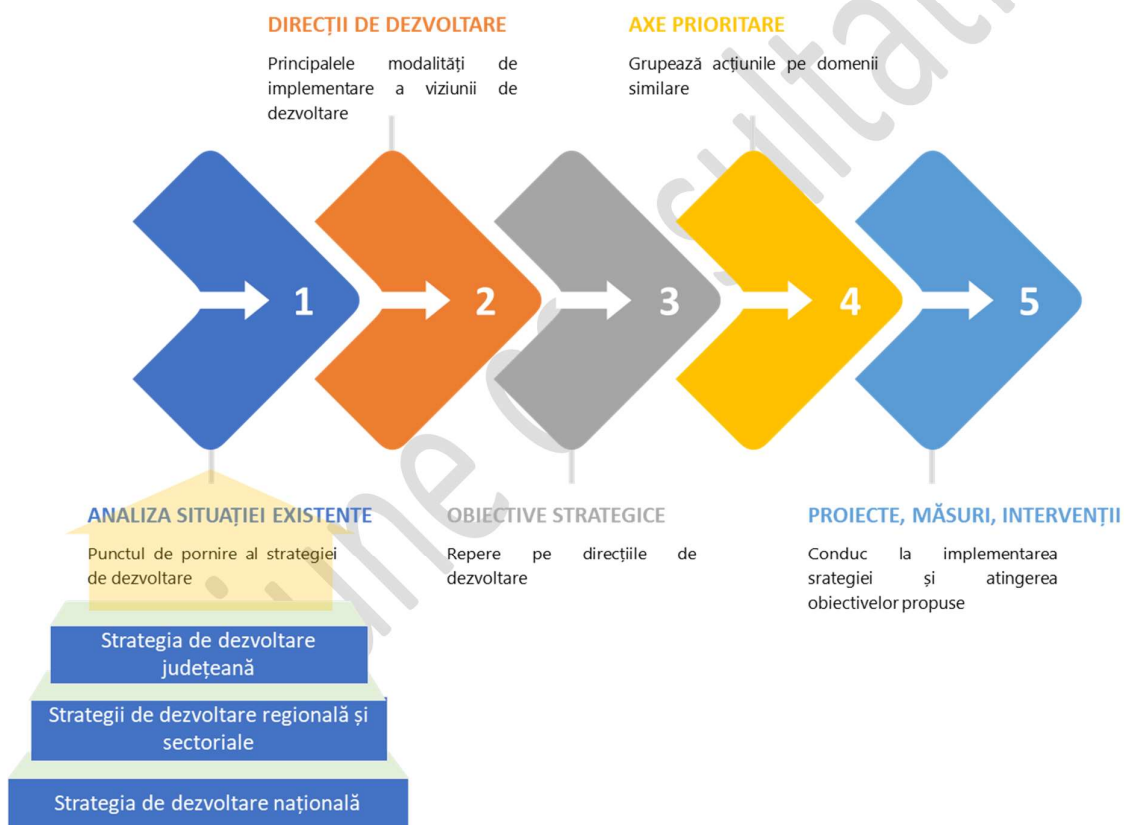

durabilă a Municipiului Mediaș, pentru asigurarea intercorelării cu noile strategii care vizează inclusiv Municipiul Mediaș.

9.2 Conceptul de dezvoltare strategică

Demersul de elaborare al conceptului de dezvoltare strategică, presupune plecarea de la contextul actual, luând în considerare rezultatele Analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială, cât și direcțiile și obiectivele fixate de diversele abordări strategice regionale, naționale, județene și sectoriale care condiționează contextul local și elaborarea unei direcții de evoluție a dezvoltării localității.

Figură 21: Schema demersului operațional de elaborare a conceptului de dezvoltare

Sursa: prelucrarea consultantului

Astfel, analiza situației existente și condiționările altor cadre strategice, generează **direcții de dezvoltare prioritare** în raport cu așteptările comunității, considerate ca fiind principalele modalități de realizare a scopului de creștere generală a nivelului de dezvoltare al acesteia, încorporate în "viziunea de dezvoltare" a comunității. Fiecare dintre aceste direcții presupune parcurgerea un set de **obiective strategice** care pot fi realizate, prin acțiuni grupate în **axe prioritare specializate**, care

conțin **proiecte, măsuri și intervenții specifice**, de a căror prioritizare, planificare și mod de concretizare, depinde implementarea în condiții optime a strategiei și atingerii obiectivelor propuse.

O astfel de organizare pune în legătură directă și obligatorie măsurile și programele de dezvoltare cu un obiectiv pragmatic, în scopul creării unui mecanism dinamic de dezvoltare. În contextul oportunităților economico-financiare, funcționarea acestui mecanism trebuie legată de **inovare** ca factor de dinamizare și progres dar și de **facilitarea structurilor de asociere și intervenție teritorială**, de tip integrat. Pentru ca acestea să devină realitate, dezvoltarea competitivității economice trebuie realizată urmărind principiile dezvoltării convergente, intercorelării și al dezvoltării durabile.

- **Dezvoltarea convergentă** are în vedere stimularea performanțelor fără a crea decalaje de dezvoltare la nivelul localității. În plus, se vizează reducerea diferențelor deja existente între comunități pe plan social, economic, cultural și al accesului la servicii și infrastructură publică, caracteristice diferitelor zone și cartiere.
- **Intercorelarea** presupune ca obiectivele strategiei să ia în calcul obiectivele planurilor și strategiilor regionale, naționale și europene dar și adaptarea măsurilor de acțiune în funcție de recomandările politicilor de guvernare ale diferitelor instituții ce acționează la nivel local și județean.
- **Dezvoltarea durabilă** înseamnă propunerea unui tip de dezvoltare care să asigure un echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și care să ia în calcul aspectele ce țin de restricționarea accesului la resurse al generațiilor viitoare.

Urmărind armonizarea principiilor dezvoltării economice ținând seama de obiectivele orizontale care transcend diferitele niveluri programatice, prin Strategia de dezvoltare se încurajează respectarea egalității de șanse. Aceasta este un drept fundamental, o valoare comună a Uniunii Europene. Astfel, principiul egalității de șanse se aplică și ține cont, în mod particular, de diversitatea etnică și religioasă a populației orașului, promovarea capitalului uman făcându-se în mod nediscriminatoriu în orice domeniu economico-social. Valorificarea diversității culturale, etnice și a diferențelor de gen, de vârstă constituie premise pentru dezvoltarea comunității și, totodată, asigură un cadru în care relațiile sociale au la bază valori ca toleranța și egalitatea.

11. Viziune strategică

Viziunea strategică sintetizează sensul evoluției de dezvoltare a unei comunități și determină direcția de transformare a viziunii în realitate. Viziunea privind dezvoltarea unei comunități, reprezintă o stare dorită, proiectată în viitor și care configurează o posibilă și așteptată dezvoltare. Ea presupune o gândire dinamică și capabilă care să evalueze pe termen lung șansele de dezvoltare pentru atingerea scopului dorit. Deși, de multe ori, între viziune și evoluția ulterioară a acesteia

există numeroase abateri, definirea viziunii reprezintă o condiție pentru dezvoltarea oricărei comunități.

În condițiile unui mediu caracterizat printr-o dinamică crescută și schimbări numeroase, în lipsa unei viziuni bine definite, evoluția viitoare este nesigură. Formularea viziunii trebuie să se bazeze pe o serie de elemente care să îi asigure succesul și credibilitatea. Astfel, starea ideală care se proiectează în viitor trebuie să fie înrădăcinată în prezent și trebuie să se aibă în vedere dificultățile și obstacolele la care este supusă atât comunitatea cât și organizațiile ei. Totodată, viziunea creată trebuie să genereze o atitudine de încredere în viitor și în posibilitățile concrete de dezvoltare în sensul transformării viziunii propuse în fapte, stimulând participarea eficientă a tuturor factorilor care trebuie și pot să contribuie la schimbare. O viziune bună oferă posibilitatea tuturor membrilor, instituțiilor, organizațiilor și chiar cetățeni să își identifice interesele și deci să-și construiască motivația necesară pentru punerea ei în practică, fiind împărtășită și acceptată de toți cei implicați.

Viziunea de dezvoltare a Municipiului Mediaș este generată de rezultatul Analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială, pornind de la punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările identificate. În procesul de planificare strategică s-au desprins o serie de concluzii care pun bazele dezvoltării orașului.

Astfel, ca răspuns la oportunitățile de dezvoltare, viziunea pentru dezvoltare a Mediașului este concentrată pe regenerarea urbană a orașului, regenerare care trebuie să aibă ca rezultat creșterea calității vieții, înțelegând prin aceasta un mediu de viață curat și civilizată, ofertant pentru petrecerea timpului liber, susținut de o infrastructură modernă și de accesul la servicii publice de bună calitate și pe creșterea economică ca rezultat al susținerii mediului de afaceri existent și dezvoltarea unui sector al IMM-urilor locale puternic și dinamic.

De asemenea, Municipiul Mediaș își propune să își valorifice potențialul cultural și turistic, devenind o destinație atractivă în peisajul multicultural european, cu eforturile concentrate ale unei administrații eficiente și eficace.

Atingerea acestor obiective strategice asociază în mod obligatoriu interesul pentru dezvoltarea unei administrații publice prompte și eficiente.

Crearea unui mediu economic performant și competitiv reprezintă un deziderat major în fundamentarea planului de acțiuni al procesului de realizare a Strategiei de dezvoltare a orașului și implică automat o concentrare a forțelor tuturor participanților ce activează în domeniul economic atât în elaborarea măsurilor pentru realizarea creșterii dorite cât și la punerea în practică a acestor măsuri.

Un factor important în retenția forței de muncă și a populației în general, îl reprezintă calitatea locuirii. Asigurarea unor condiții decente de locuit și a unui mediu de viață ofertant, care să răspundă pretențiilor ridicate ale cetățeanului modern, european, reprezintă o prioritate a viziunii de

dezvoltare, iar planul de măsuri propuse prin Strategia de dezvoltare trasează liniile directoare ale acțiunilor pentru îmbunătățirea aspectelor care țin de calitatea locuirii:

- Infrastructura edilitară de bază (apă, canalizare, electricitate, gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență);
- Infrastructura de transport;
- Infrastructura culturală și de petrecere a timpului liber.

De asemenea, accesul populației la serviciile publice și calitatea acestora au o influență majoră în asigurarea satisfacției beneficiarilor acestor servicii. Măsurile propuse prin planul strategic vizează îmbunătățirea condițiilor oferite cetățenilor prin serviciile de sănătate, serviciile de protecție socială pentru persoanele cu nevoi speciale, educația populației și siguranța civilă.

Instituțiile administrației publice locale au ca obiective atât asigurarea unor servicii caracterizate de un înalt profesionalism bazate pe rezolvarea cât mai promptă a problemelor cetățenilor, cât și buna gospodărire a teritoriului administrat.

Toate acțiunile care se vor întreprinde ca urmare a planului strategic nu vor avea un impact negativ asupra mediului înconjurător, protecția mediului reprezentând o obligație asumată și respectată de către toți actorii participanți la realizarea obiectivelor strategiei.

Pe scurt, viziunea pentru dezvoltarea durabilă a Mediașului este rezumată astfel:

Dezvoltarea Municipiului este centrată pe construcția unui centru urban dinamic și modern într-o cetate cu o istorie veche, care să îmbine calitatea locuirii și dinamica mediului economic pentru confortul și bunăstarea locuitorilor săi și să faciliteze transformarea orașului într-un centru de oportunități și resurse pentru regiune, cât și într-o destinație reper pentru turismul național și european.

12. Direcțiile și obiectivele de dezvoltare strategică

11.1 Direcțiile de dezvoltare strategică

Pentru atingerea acestei viziuni propunem o strategie de dezvoltare centrată pe **două "direcții strategice de dezvoltare"**, cărora le este asociat un **"program prioritar"**, pentru implementarea cărora au fost identificate o serie de obiective strategice generale, care grupează fiecare **axe prioritare** transpuse în măsuri concrete de acțiune care vor contribui în mod direct la atingerea viziunii de dezvoltare a municipiului.

Obiectivele strategice sunt *intercorelate*, ceea ce înseamnă că măsurile referitoare la calitatea locuirii vor avea condiționări asupra creșterii competitivității economice și vor contribui și la valorificarea potențialului turistic.

În același mod, măsurile de creștere a capacității administrative reprezintă îmbunătățirea și adaptarea actului public la nevoile actorilor economici și la solicitările și așteptările locuitorilor.

Astfel, dezvoltarea Municipiului are în vedere două direcții strategice de dezvoltare, **”regenerarea urbană a orașului”** și respectiv **”dezvoltarea mediului de afaceri local”**. Pentru că turismul este un domeniu care poate fi vizat în egală măsură de cele două direcții strategice de dezvoltare, dar starea sa de dezvoltare actuală raportându-ne și la potențialul local însemnat, justifică propunerea unui **”program prioritar de dezvoltare turistică”** care să fie gestionat separat în mod special.

11.2 Obiectivele strategice de dezvoltare

Direcția strategică I: Regenerare urbană

Această direcție presupune planificarea unui set de demersuri de modernizare și dezvoltare prin proiecte noi, lucrări, intervenții, decizii, hotărâri, etc. ale căror finalitate trebuie să fie restructurarea, înnoirea și modernizarea orașului. Este important ca pe lângă înnoire și modernizare, principiul de inițiere și implementare a tuturor acțiunilor să fie ca toate acestea să sprijine direct **”crearea orașului inteligent”**.

Conceptul de **”Orașul inteligent” / ”Smart city”** trebuie înțeles ca un ansamblu de infrastructuri urbane modernizate și eficientizate energetic, conectate funcțional și tehnologic cu zonele de muncă, petrecere a timpului liber și servicii conexe, cu soluții informatice noi pentru comunicare și accesul la serviciile publice curente.

O.S.1 Modernizarea infrastructurii urbane – a structurilor existente, a infrastructurii de drumuri, a clădirilor, finalizarea modernizării infrastructurilor de utilități și a transportului public;

Acest obiectiv strategic grupează intervenții în următoarele axe prioritare:

Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze)

Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban

Axa1.3 Construirea de locuințe și dezvoltarea proiectelor de reducere a consumului de energie

Axa1.4 Revitalizare urbană și Reversie și refuncționalizare terenuri, suprafețe și clădiri degradate, vacante sau neutilizate

O.S.2 Creșterea calității locuirii, înțelegând prin aceasta tot ansamblul de nevoi de educație, asistență medicală, îngrijire, servicii de supraveghere a copiilor după școală, noi dotării

educaționale, dezvoltarea unor noi echipamentelor colective, a spațiilor culturale și de recreere cu spații publice deschise și dinamice, etc.

Axa2.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale în oraș (noi servicii educaționale, programe pentru copii, stimulare formării și perfecționării cadrelor didactice, etc), sprijinirea adaptării sistemului educațional la cerințele angajatorilor

Axa2.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate (dotarea spitalului, serviciul de urgențe, program atragere a cadrelor medicale)

Axa2.3 Dezvoltarea serviciilor sociale

Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor

O.S.3 Dezvoltarea administrației publice locale, obiectiv care acoperă creșterea capacității de planificare și implementare eficientă a proiectelor, creșterea competențelor resurselor umane, întărirea capacității locale de planificare și de punere în practică a planurilor, măsurilor, proiectelor de dezvoltare, parteneriatelor, etc. și digitalizarea serviciilor și relaționarea cu diversele structuri locale, de exemplu e-Administrație, e-Sănătate și e-Învățare/formare profesională, inclusiv platformele de consultare on-line, etc. – complementar cu o campanie de învățare și exersare a cetățenilor, organizațiilor, entităților publice și private, a noilor medii și competențe necesare și cu dinamizarea vieții societății civile din comunitatea medieșeană.

Axa3.1 Creșterea capacității administrative

Axa3.2 Creșterea calității și diversificarea serviciilor publice

Axa3.3 Ordine publică și siguranța cetățeanului

Axa3.4 Dezvoltarea infrastructurii de transport date, digitabilizarea urbană

Axa 3.5 Dinamizarea vieții societății civile din comunitate

Direcția strategică II: Dezvoltarea mediului de afaceri local

Dezvoltarea mediului de afaceri are în vedere două componente principale: susținerea mediului de afaceri existent și dezvoltarea unui sector al IMM-urilor locale puternic și dinamic, important în ponderea veniturilor locale, capabil să se adapteze rapid la contextul economic și social național și european și care să diversifice oferta de locuri de muncă și nivelul de calificări cerut.

O.S.4 Susținerea mediului de afaceri existent, are în vedere în special sectorul industrial care absoarbe majoritatea forței de muncă locale și care are nevoie de un parteneriat solid cu administrația atât pentru un dialog eficient cât și de sprijin în funcționare și dezvoltare, cât și pentru medierea relației cu comunitățile învecinate pentru accesul forței de muncă și transportul de mărfuri.

Axa4.1 Sprijin acordat dezvoltării în continuare a agenților economici existenți

Axa4.2 Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor, mai ales a acelor care utilizează resurse umane calificate

Axa4.2 Sprijin acordat pentru dezvoltarea clusterelor, centrelor de afaceri, parteneriatelor cu accent pe cercetare și inovare și crearea de noi locuri de muncă

O.S.5 Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, este un demers care are în vedere în special stimularea înființării de noi întreprinderi în domeniile cu impact semnificativ asupra situației economice sociale și culturale a comunității (cum sunt turismul, tehnologia informației, serviciile, etc.). Complementar trebuie dezvoltat un program de dezvoltare a spiritului antreprenorial, cu sprijinirea accesului noilor întreprinderi la diverse surse de finanțare și a unor structuri tip cluster, incubator de afaceri și acceleratoare de afaceri, pentru ajutarea noilor start-up-uri. Programe de susținere a dezvoltării prin sprijinirea accesului la programe de finanțare, resurse, etc.

Axa5.1 Sprijinirea creării de noi unități de producție în sectoarele productive cu potențial ridicat de creștere, a celor care utilizează tehnologii cu potențial de dezvoltare inteligentă

Axa5.2 Dezvoltarea de infrastructuri noi pentru afaceri (programe tip startup, incubatoare de afaceri, zone de dezvoltare noi)

Axa5.3 Atragerea de investitori și dezvoltarea serviciilor de asistență pentru investitori

Program prioritar: Program strategic de dezvoltare turistică

Datorită situației atipice în care Mediașul are un potențial turistic divers, putând acoperi o mare diversitate de tipuri de turism cu multe obiective naturale și monumente istorice, cât și o agendă culturală locală variată, însă cu o slabă dezvoltare a infrastructurii de primire turistică cât și a serviciilor conexe industriei, programul are în vedere două direcții care trebuie urmărite concomitent

O.S.6 Dezvoltarea infrastructurii de cazare și de servicii turistice, sprijinirea accesului la programele de pregătire și formare

Axa6.1 Stimularea dezvoltării activităților din industria ospitalității și a competențelor necesare lucrătorilor și managerilor din aceasta

Axa6.2 Punerea în valoare a patrimoniului cultural al orașului în scopul creșterii atractivității turistice a acestuia

O.S.7 Realizarea unui concept de dezvoltare turistică și a unui program de promovare la nivel național și chiar european

Axa7.1 Realizarea unei analize și a unei strategii de promovare turistică

Axa7.2 Program de promovare turistică a orașului

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

11.3 Structura grafică conceptuală a strategiei de dezvoltare durabilă la nivelul Municipiului Mediaș

Figură 22: Structura conceptuală a dezvoltării strategice la nivelul Municipiului Mediaș

Sursa: prelucrarea consultantului

13. Plan de acțiune și listă de intervenții

10.1 Lista de intervenții propuse (portofoliul de proiecte)

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
1	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.1	Extindere bransamente apă potabilă și racorduri canalizare menajeră în satul Ighișu Nou, Municipiul Mediaș (HCL 219/2018)	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. brașamente și racorduri canalizare noi în satul Ighișu Nou
2	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.2	Reabilitare rețea apă potabilă și rețea canalizare menajeră, Zona Vitrometan - strada Școlii, strada Sticlei și Pța C.I.Motaș, Mun Mediaș (HCL 307/2019)	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă și a conductelor de canalizare reabilite (m)
3	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.3	Reabilitare denisipatoare și rigole scurgere ape pluviale pe străzi din Municipiul Mediaș	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. denisipatoare și rigole scurgere reabilite
4	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.4	Reabilite rețea apă potabilă și canalizare menajeră Zona Gloria - strada Metanului, Geologiei, Sondorilor și Petroliștilor, Mun Mediaș (HCL 306/2019)	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă și a conductelor de canalizare reabilite (m)
5	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.5	Reabilite rețea apă potabilă Zona Centru - strada Cronicar Neculce, Mun. Mediaș	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă reabilite (m)
6	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.6	Reabilite rețea apă potabilă Zona Moșnei - strada Fundătura Popului, Mun. Mediaș	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă reabilite (m)
7	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.7	Reabilite rețea canalizare menajeră Zona Centrală - strada Herman Oberth, Mun. Mediaș	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a conductelor de canalizare reabilite (m)

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
8	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.8	Reabilitare rețea apă potabilă și canalizare menajeră Zona Gura Câmpului - strada Luduș și Turda, Mun. Mediaș	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă și a conductelor de canalizare reabilite (m)
9	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.9	Reabilitare rețea canalizare pluvială Zona Vitrometan - strada Iacob Pisso, Mun Mediaș	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a conductelor de canalizare reabilite (m)
10	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.10	Reabilitare canal colector strada Piscului, Mun Mediaș	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a canalului colector reabilitat (m)
11	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.11	Achiziție Generator mobil de curent putere 80 - 100 kV	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. echipamente achiziționate
12	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.12	Separarea măsurării consumului de apă pentru condomini	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. contorizări individuale de apă realizate
13	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.13	Montaj vane automatizate cu acționare electrică pentru rezervoarele Persani, Gloria și Greweln	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. vane automate montate
14	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.14	Reabilitare conductă de transport apă potabilă – str. Stadionului – rezervoare Posada, Dn 600 mm, L= 6000 m	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă reabilite (m)
15	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.15	Facilitate de tratare și depozitare temporară a nămolului în Stația de Epurare Mediaș	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. facilități tratare și depozitare nămol create

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
16	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.16	Reabilitare rețele canalizare, inclusiv racorduri, în diverse zone ale mun. Mediaș, L = 10.000 m (Raport Op. L = 26.755 ml; extindere L = 1.485 ml)	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a conductelor de canalizare reabilitate (m)
17	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.17	Extinderea sistemului SCADA pentru sistemele de canalizare din zona rurală de operare	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. echipamente monitorizate prin extindere sistem SCADA - sistem canalizare
18	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.18	Reabilitare colector principal str. Rora Noua – Stația de epurare, L = 1250 ml (în Raport Op. L = 827 m)	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime colector stație de epurare reabilitat
19	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.19	Extinderea sistemului SCADA pentru infrastructura de apă din zona rurală de operare	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. echipamente monitorizate prin extindere sistem SCADA - infrastructura de apă
20	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.20	Reabilitare rezervoare de înmagazinare Posada, V= 2x5000 mc (Rap. Op. V = 2 X 150 mc)	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. rezervoare de înmagazinare reabilitate
21	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.21	Reabilitare rețele de distribuție, inclusiv bransamente în mun. Mediaș, L = 16.500 m (Rap. Op. L = 27.433 ml)	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală rețea de distribuție reabilitată
22	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.22	Construcția unei stații de recepție ape uzate la vidanja (NOU, în Rap. Op)	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Stație de recepție ape uzate construită
23	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.23	Rețea canalizare menajeră str. M. Negrea și Baznei	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a conductelor de canalizare reabilitate (m)

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
24	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.24	Reabilitare canalizare menajeră str. Grădinarilor	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a conductelor de canalizare reabilite (m)
25	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.25	Reabilitare canalizare menajeră str. Păstorilor de Jos	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a conductelor de canalizare reabilite (m)
26	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.26	Rețea apă str. A. Cehov	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă reabilite (m)
27	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.27	Reabilitare rețea apă, canalizare menajeră și pluvială str. T. Vladimirescu	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă și a conductelor de canalizare reabilite (m)
28	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.28	Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată din regiunea de nord și est a județului Sibiu. Implementarea măsurilor planificate pentru etapa 2014 – 2020	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă și a conductelor de canalizare reabilite și create (m)
29	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.29	Lucrări de investiții privind dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare din Municipiul Mediaș, cu finanțare de la Bugetul Local Mediaș, planificate pentru anul 2014	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Lungime totală a rețelei de apă potabilă și a conductelor de canalizare reabilite și create (m)
30	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.30	Amenajare târg – obor	S.C. Piața Prim COM S.A. Mediaș	Târg obor amenajat
31	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.31	Izolație acoperiș Hale în piața agroalimentară Mediaș	S.C. Piața Prim COM S.A. Mediaș	Acoperiș hale în piața agroalimentară izolat

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
32	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.32	Reabilitare dormitoare în incinta pieței agroalimentare Mediaș	S.C. Piața Prim COM S.A. Mediaș	Dormitoare în incinta pieței agroalimentare Mediaș reabilitate
33	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.33	Reabilitare clădire sediu	S.C. Piața Prim COM S.A. Mediaș	Clădire sediu Piața Prim COM SA reabilitată
34	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.34	Construcție hale frigorifice depozitare marfă	S.C. Piața Prim COM S.A. Mediaș	Hală frigorifică depozitare marfă construită
35	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.35	Reabilitare clădire veche (Birouri, depozite și garaje)	S.C. Piața Prim COM S.A. Mediaș	Clădire veche (birouri, depozite și garaje) reabilitată
36	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	1.1.1.36	Centrală termică în satul aparținător Ighișul Nou	Consiliul Local Mediaș / S.N.G.N. Romgaz	Centrală termică funcțională în sat nghișu Nou
37	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.1	M12 Modernizare artere colectoare cartier Vitrometan	Direcția Patrimoniu	Lungime artere colectoare modernizate
38	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.2	M13 Modernizare strazi de acces local cartier Binderbubi	Direcția Patrimoniu	Lungime străzi acces modernizate
39	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.3	M14 Modernizare strazi de acces local zona Tarnavei	Direcția Patrimoniu	Lungime străzi acces modernizate
40	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.4	M15 Modernizare str. Garii - str. Lucian Blaga	Direcția Patrimoniu	Lungime străzi modernizate
41	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.5	M16 Modernizare str. Ighisului (DC10)	Direcția Patrimoniu	Lungime străzi modernizate

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
42	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.6	M17 Modernizare strazi de acces local cartier Gloria	Direcția Patrimoniului	Lungime străzi modernizate
43	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.7	M18 Modernizare varianta alternativa la Sos Sibiului [Str. Fantanele - Calugareni - Iuliu Maniu]	Direcția Patrimoniului	Lungime străzi modernizate
44	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.8	M19 Modernizare strazi de acces local cartier Vitrometan	Direcția Patrimoniului	Lungime străzi modernizate
45	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.9	M20 Modernizare strazi de acces local cartier Stadionului	Direcția Patrimoniului	Lungime străzi modernizate
46	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.10	M21 Modernizare strazi de acces local cartier Gura Campului	Direcția Patrimoniului	Lungime străzi modernizate
47	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.11	M22 Modernizare alei, trotuare si parcuri de resedinta zona Centrala	Direcția Patrimoniului	Suprafață alei, trotuare și parcări de reședință modernizate
48	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.12	M23 Modernizare alei, trotuare si parcuri de resedinta cartier Gura Campului	Direcția Patrimoniului	Suprafață alei, trotuare și parcări de reședință modernizate
49	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.13	M24 Modernizare alei, trotuare si parcuri de resedinta zona str. Tamavei	Direcția Patrimoniului	Suprafață alei, trotuare și parcări de reședință modernizate
50	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.14	M25 Modernizare alei, trotuare si parcuri de resedinta cartier Vitrometan	Direcția Patrimoniului	Suprafață alei, trotuare și parcări de reședință modernizate
51	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.15	M26 Amenajarea de piste pentru bicicliști pe directiile vest-est si nord-sud, cu conexiuni catre zona centrului istoric, acolo unde este posibil	Direcția Patrimoniului	Lungime pistă de biciclete amenajată
52	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.16	D1 Implementarea unei politici de parcare la nivelul municipiului	Direcția Patrimoniului	Politica de parcare la nivel de municipiu implementată
53	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.17	D2 Amenajare locuri de parcare in zona Centrala, zona cartier Vitrometan, zona cartier Gura Campului, zona cartier Gloria, zona cartier Dupa Zid	Direcția Patrimoniului	Nr. locuri de parcare amenajate

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
54	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.18	M00- Construcție Varianta Ocolitoare Medias	Direcția Patrimoniului	Variantă ocolitoare Mediaș construită
55	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.19	Automatizarea - Eficientizarea energetica și construirea a doua Stații de Redresare Mobile	Meditur S.A. Mediaș	2 stații de redresare mobile construite
56	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.20	'Imbunătățirea Serviciului de Transport Public Local, prin realizarea unei infrastructuri corespunzătoare de deplasare a mijloacelor de transport în comun (autobuze, troleibuze), inclusiv prin modernizarea stațiilor de calatori actuale și amenajarea de noi stații pe arterele de execuție a Programului de Transport	Meditur S.A. Mediaș	Nr. stații de călători create și Nr. stații modernizate
57	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.21	Dotari independente cu mijloace de transport nepoluante	Meditur S.A. Mediaș	Nr. mijloace de transport nepoluante achiziționate
58	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.22	M08 Extinderea rețelei de troleibuz în Municipiul Mediaș – Str. Stadionului și str. Mosnei	Meditur S.A. Mediaș	Lungime rețea de troleibuze nou creată
59	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.23	M09 Reabilitarea și modernizarea rețelei electrice de troleibuz (inclusiv automatizarea, eficientizare energetică, construirea de noi stații/ substații de redresare noi).	Meditur S.A. Mediaș	Lungime rețea de troleibuze modernizată
60	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	1.1.2.24	C Realizare sistem de management inteligent al traficului	Meditur S.A. Mediaș	sistem de management inteligent al traficului implementat
61	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.3 Construirea de locuințe și dezvoltarea proiectelor de reducere a consumului de energie	1.1.3.1	Eficientizarea sistemului de încălzire și electric la sediul Primăriei Municipiului	Direcția Patrimoniului	Sistem de încălzire pe bază de energie regenerabilă implementat la sediul Primăriei Mediaș

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
				Mediaș prin folosirea energiei regenerabile		
62	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.3 Construirea de locuințe și dezvoltarea proiectelor de reducere a consumului de energie	1.1.3.2	Reabilitare termică bloc de locuințe sociale str. Luncii nr.1 bl.3	Direcția Patrimoniu	Nr. locuințe reabilite termic
63	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.3 Construirea de locuințe și dezvoltarea proiectelor de reducere a consumului de energie	1.1.3.3	Reabilitarea locuințelor din domeniul public și privat al Municipiului Mediaș	Direcția Patrimoniu	Nr. locuințe reabilite termic
64	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.3 Construirea de locuințe și dezvoltarea proiectelor de reducere a consumului de energie	1.1.3.4	Eficientizare energetică Stația de Tratare apă potabilă Mediaș prin montarea de panouri fotovoltaice și reabilitarea liniei de medie tensiune din Stație	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș	Nr. panouri fotovoltaice montate
65	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.4 Revitalizare urbană și Reconversie și refuncționalizare terenuri, suprafețe și clădiri degradate, vacante sau neutilizate	1.1.4.1	Reconversia și refuncționalizarea terenurilor, suprafețelor și clădirilor degradate, vacante sau neutilizate	Direcția Patrimoniu	Suprafață terenuri, clădiri pentru care s-a realizat reconversia / refuncționalizarea
66	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.4 Revitalizare urbană și Reconversie și refuncționalizare terenuri, suprafețe și clădiri degradate, vacante sau neutilizate	1.1.4.2	Reamenajarea urbanistică a unui teren în zona centrală a mun. Mediaș	Direcția Arhitect Șef	Suorafață teren reamenajat din ounct de vedere urbanism în zona centrală Mediaș
67	OS1 Modernizare infrastructurii urbane	Axa1.4 Revitalizare urbană și Reconversie și refuncționalizare terenuri, suprafețe și clădiri degradate, vacante sau neutilizate	1.1.4.3	Îmbunătățirea aspectului estetic urban în mun. Mediaș prin dezafectarea rețelelor aeriene	Direcția Arhitect Șef	Lungime totală rețele aeriene dezafectate în mun. Mediaș
68	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale în municipiu	1.2.1.1	Reabilitarea și modernizarea Scoala gimnaziala (Sc. Gimnaziala nr. 4)	Serviciul Învățământ - Sănătate	Nr. clădiri din infrastructura educațională modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură educațională

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
69	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale în municipiu	1.2.1.2	Dezvoltarea activității sportive prin crearea unei Academii Sportive de Excelență (gimnaziu – liceu), cu specialități: fotbal, baschet, handbal, atletism, tenis de câmp, gimnastică	Serviciul Învățământ - Sănătate	Nr. clădiri din infrastructura educațională modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură educațională
70	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale în municipiu	1.2.1.3	Dezvoltarea activității sportive prin crearea de baze sportive la nivelul tuturor unităților școlare din municipiul Mediaș	Serviciul Învățământ - Sănătate	Nr. clădiri din infrastructura educațională modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură educațională
71	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale în municipiu	1.2.1.4	Centru multifuncțional-educational	Serviciul Învățământ - Sănătate	Centru multifuncțional-educational realizat
72	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	1.2.2.1	Reabilitate, mansardare și dotări aparatură Clădire Interne	Spital Municipal Mediaș	Nr. clădiri din infrastructura educațională modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură educațională
73	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	1.2.2.2	Supraînălțare cu un etaj corp C2 clpdire spital și amenajarea bloc operator (7 Sali operatii)	Spital Municipal Mediaș	Nr. clădiri din infrastructura de sănătate modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură de sănătate
74	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	1.2.2.3	Construire pavilion boli cardiovasculare cu dotări aferente	Spital Municipal Mediaș	Nr. clădiri din infrastructura de sănătate modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură de sănătate
75	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	1.2.2.4	Sistem integrat de monitorizare activitate (aparatură medicală, sisteme video, instalații climatizare, detecție incendiu, etc)	Spital Municipal Mediaș	Sistem integrat de monitorizare implementat Valoare investiție în infrastructura de sănătate

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
76	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	1.2.2.5	Construire rezervă apă potabilă 150 mc	Spital Municipal Mediaș	Nr. clădiri din infrastructura de sănătate modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură de sănătate
77	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	1.2.2.6	Proiectare și execuția Stație tratare ape uzate	Spital Municipal Mediaș	Nr. clădiri din infrastructura de sănătate modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură de sănătate
78	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	1.2.2.7	Reabilitarea, modernizarea și dotarea cu aparatură medicală și mobilier a Policlinicii Municipale Mediaș, inclusiv modernizarea și dotarea cu echipamente de laborator a Laboratorului de Analize Medicale	Spital Municipal Mediaș	Nr. clădiri din infrastructura de sănătate modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură de sănătate
79	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.3 Dezvoltarea serviciilor sociale	1.2.3.1	Programe în școli de reducere a abandonului școlar – centru resurse și instruire în cadrul Primăriei	Serviciul Învățământ - Sănătate	Nr. programe de reducere a abandonului școlar implementate Rata abandon școlar sub 0,85% - anual
80	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.3 Dezvoltarea serviciilor sociale	1.2.3.2	Program social „Părinții și școala pentru reducerea abandonului școlar” – Centru resurse și instruire în cadrul Primăriei	Serviciul Învățământ - Sănătate	Nr. programe de reducere a abandonului școlar implementate Rata abandon școlar sub 0,85% - anual
81	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor	1.2.4.1	Restaurarea Casei Togan (str. Plevnei nr. 18)	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret	Nr. clădiri din infrastructura de petrecere a timpului liber modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură de petrecere a timpului liber

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
82	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor	1.2.4.2	Reabilitarea Casei Armurierilor (Str. Armurierilor nr. 6)	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret	Nr. clădiri din infrastructura de petrecere a timpului liber modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură de petrecere a timpului liber
83	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor	1.2.4.3	Promovarea formațiilor culturale locale	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret	Nr. evenimente la care au participat formațiile culturale locale
84	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor	1.2.4.4	Amenajarea unei zone de agrement pe malul râului Târnavă Mare	Compartimentul Situații de Urgență, Securitatea Muncii și Protecția Mediului	Nr. spații de petrecere a timpului liber create Valoare investiții în modernizare infrastructură de petrecere a timpului liber
85	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor	1.2.4.5	Amenajarea unui parc de promenadă și activități sportive în zona platoului și pădurii Gloria	Primăria Municipiului Mediaș	Nr. spații de petrecere a timpului liber create Valoare investiții în modernizare infrastructură de petrecere a timpului liber
86	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor	1.2.4.6	Reorganizarea și amenajarea locurilor de joacă pentru copii	Primăria Municipiului Mediaș	Nr. spații de petrecere a timpului liber create Valoare investiții în modernizare infrastructură de petrecere a timpului liber
87	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor	1.2.4.7	Sala de spectacole a orașului Mediaș	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret	Nr. clădiri din infrastructura de petrecere a timpului liber modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură de petrecere a timpului liber

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
88	OS2 Creșterea calității locuirii	Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor	1.2.4.8	Reorganizarea și mutarea Muzeului Municipal Mediaș	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret	Nr. clădiri din infrastructura de petrecere a timpului liber modernizate Valoare investiții în modernizare infrastructură de petrecere a timpului liber
89	OS3 Dezvoltarea administrației publice locale	Axa3.1 Creșterea capacității administrative	1.3.1.1	Creșterea nivelului de pregătire a personalului din administrația publică locală	Primăria Municipiului Mediaș	Nr. participanți la cursuri de formare profesională din cadrul Primăriei
90	OS3 Dezvoltarea administrației publice locale	Axa3.1 Creșterea capacității administrative	1.3.1.2	Strategia de informatizare a municipiului Mediaș	Direcția Economică. Compartiment Informatică	Strategie de informatizare aprobată
91	OS3 Dezvoltarea administrației publice locale	Axa3.2 Creșterea calității și diversificarea serviciilor publice	1.3.2.1	Implementarea de soluții tip "smart city" în furnizarea de servicii publice	Direcția Economică. Compartiment Informatică	Nr. de soluții tip "smart city" implementate pentru furnizarea de servicii publice
92	OS3 Dezvoltarea administrației publice locale	Axa3.3 Ordine publică și siguranța cetățeanului	1.3.3.1	Consolidarea capacității de management a situațiilor de urgență, programe de modernizare a serviciilor suport de tehnologia informației pentru realizarea înștiințării, avertizării și alarmării în situații de protecție civilă/situații de urgență	Compartimentul Situații de Urgență, Securitatea Muncii și Protecția Mediului	Nr. servicii suport IT pentru realizarea înștiințării, avertizării și alarmării în situații de protecție civilă/situații de urgență nou create
93	OS3 Dezvoltarea administrației publice locale	Axa3.3 Ordine publică și siguranța cetățeanului	1.3.3.2	Creșterea gradului de siguranță în condiții de riscuri naturale și reducerea riscului de dezastru naturale prin implementarea măsurilor preventive în zonele vulnerabile	Compartimentul Situații de Urgență, Securitatea Muncii și Protecția Mediului	Nr. măsuri preventive implementate în zonele vulnerabile
94	OS3 Dezvoltarea administrației publice locale	Axa3.4 Dezvoltarea infrastructurii de transport date, digitabilizarea urbană	1.3.4.1	Sistem de evidență și arhivare electronică	Direcția Economică. Compartiment Informatică	Sistem de evidență și arhivare electronică implementat
95	OS3 Dezvoltarea administrației publice locale	Axa3.5 Dinamizarea vieții societății civile din comunitate	1.3.5.1	Promovarea cooperării locale, regionale, naționale și internaționale	Compartiment Relații Publice	Nr. evenimente de cooperare locală, regională, națională și internațională organizate de Primăria Mediaș

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
96	OS3 Dezvoltarea administrației publice locale	Axa3.5 Dinamizarea vieții societății civile din comunitate	1.3.5.2	Portal Mediaș ONG	Direcția Economică. Compartiment Informatică	Portal Mediaș ONG implementat
97	OS4 Susținerea mediului de afaceri existent	Axa4.1 Sprijin acordat dezvoltării în continuare a agenților economici existenți	1.4.1.1	Bursa de mărfuri și servicii economice Mediaș – on-line pentru mediul de afaceri local	Direcția Economică. Compartiment Informatică	Bursa de mărfuri și servicii economice Mediaș - online funcțională
98	OS4 Susținerea mediului de afaceri existent	Axa4.1 Sprijin acordat dezvoltării în continuare a agenților economici existenți	1.4.1.2	Portal Mediaș business	Direcția Economică. Compartiment Informatică	Portal Mediaș business implementat
99	OS4 Susținerea mediului de afaceri existent	Axa4.1 Sprijin acordat dezvoltării în continuare a agenților economici existenți	1.4.1.3	Crearea unui sistem centralizat de publicitate imobiliară	Primăria Municipiului Mediaș	Sistem centralizat de publicitate imobiliară implementat
100	OS4 Susținerea mediului de afaceri existent	Axa4.2 Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor, mai ales a acelor care utilizează resurse umane calificate	1.4.2.1	Instruirea tinerilor în meserii căutate pe piață – centru resurse și instruire în cadrul primăriei	Serviciul Învățământ - Sănătate	Nr. programe de formare profesională a tinerilor desfășurate
101	OS4 Susținerea mediului de afaceri existent	Axa4.2 Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor, mai ales a acelor care utilizează resurse umane calificate	1.4.2.2	Reconversia populației cu vârsta de 50-60 ani – Centru resurse și instruire în cadrul Primăriei	Serviciul Învățământ - Sănătate	Nr. de programe de reconversie profesională desfășurate
102	OS4 Susținerea mediului de afaceri existent	Axa4.3 Sprijin acordat pentru dezvoltarea clusterelor, centrelor de afaceri, parteneriatelor cu accent pe cercetare și inovare și crearea de noi locuri de muncă	1.4.3.1	Derularea de acțiuni de promovare și dezvoltare a clusterelor, centrelor de afaceri, parteneriatelor cu accent pe cercetare și inovare și crearea de noi locuri de muncă	Primăria Municipiului Mediaș	Nr. de acțiuni de promovare și dezvoltare clusterelor, centre de afaceri, parteneriate organizate
103	OS5. Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii	Axa5.1 Sprijinirea creării de noi unități de producție în sectoarele productive cu potențial ridicat de creștere, a celor care utilizează tehnologii cu potențial de dezvoltare inteligentă	1.5.1.1	Derularea de acțiuni de promovare a creării de noi unități de producție în sectoarele productive cu potențial ridicat de creștere, a celor care utilizează tehnologii cu potențial de dezvoltare inteligentă	Compartiment Relații Publice	Nr. de acțiuni de promovare a creării de noi unități de producție în sectoarele productive cu potențial ridicat de creștere, a celor care utilizează tehnologii cu potențial de dezvoltare inteligentă
104	OS5. Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii	Axa5.2 Dezvoltarea de infrastructuri noi pentru afaceri	1.5.2.1	Crearea unui centru de consultanță și de resurse pentru dezvoltarea mediului de afaceri	Compartiment Relații Publice	Centru de consultanță și de resurse pentru dezvoltarea mediului de afaceri înființat

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș pentru perioada 2021-2027

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
105	OS5. Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii	Axa5.3 Atragerea de investitori și dezvoltarea serviciilor de asistență pentru investitori	1.5.3.1	Derularea de acțiuni care vizează atragerea de investitori și dezvoltarea serviciilor de asistență pentru investitori	Compartiment Relații Publice	Nr. de acțiuni care vizează atragerea de investitori și dezvoltarea serviciilor de asistență pentru investitori
106	OS6. Dezvoltarea infrastructurii de cazare și de servicii turistice, sprijinirea accesului la programele de pregătire și formare	Axa6.1 Stimularea dezvoltării activităților din industria ospitalității și a competențelor necesare lucrătorilor și managerilor din aceasta	1.6.1.1	Sprijin pentru programele de pregătire a forței de muncă locale în domeniul serviciilor turistice	Serviciul Învățământ - Sănătate	Nr. acțiuni de sprijin organizate
107	OS6. Dezvoltarea infrastructurii de cazare și de servicii turistice, sprijinirea accesului la programele de pregătire și formare	Axa6.2 Punerea în valoare a patrimoniului cultural al orașului în scopul creșterii atractivității turistice a acestuia	1.6.2.1	Restaurarea și punerea în valoare a Centrului Istoric al mun. Mediaș, P-ța Regele Ferdinand	Direcția Arhitect Șef	Valoarea investițiilor în restaurarea și punerea în valoare a centrului istoric al Municipiului Mediaș
108	OS6. Dezvoltarea infrastructurii de cazare și de servicii turistice, sprijinirea accesului la programele de pregătire și formare	Axa6.2 Punerea în valoare a patrimoniului cultural al orașului în scopul creșterii atractivității turistice a acestuia	1.6.2.2	Reabilitare și amenajare zona centrală a mun. Mediaș	Direcția Arhitect Șef	Valoarea investițiilor în reabilitarea și amenajarea zonei centrale a Municipiului Mediaș
109	OS6. Dezvoltarea infrastructurii de cazare și de servicii turistice, sprijinirea accesului la programele de pregătire și formare	Axa6.2 Punerea în valoare a patrimoniului cultural al orașului în scopul creșterii atractivității turistice a acestuia	1.6.2.3	Țara Cavalerilor	Direcția Arhitect Șef	Parc tematic "Țara cavalerilor" implementat

Nr. crt.	Obiectiv specific	Axa Prioritară	Cod proiect	Proiect / Acțiune	Responsabil	Indicator de realizare/rezultat
110	OS7. Realizarea unui concept de dezvoltare turistică și a unui program de promovare la nivel național și chiar european	Axa7.1 Realizarea unei analize și a unei strategii de promovare turistică	1.7.1.1	Realizarea și implementarea unei strategii de promovare care să ia în calcul toate posibilitățile de dezvoltare a turismului local, inclusiv promovarea unităților de primire turistică și a serviciilor conexe turismului	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret	Strategie de promovare turistică aprobată
111	OS7. Realizarea unui concept de dezvoltare turistică și a unui program de promovare la nivel național și chiar european	Axa7.2 Program de promovare turistică a orașului	1.7.2.1	Crearea unui brand – turistic și economic axat pe istoria localității și pe tradiția interculturală a zonei	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret	Brand turistic creat
112	OS7. Realizarea unui concept de dezvoltare turistică și a unui program de promovare la nivel național și chiar european	Axa7.2 Program de promovare turistică a orașului	1.7.2.2	Ghid turistic și de investiții în zona promovând istoria și tradiția locală	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret	Ghid turistic lansat

10.2 Plan de acțiune

Implementarea cu succes a Strategiei de Dezvoltare Durabilă presupune implicarea activă a tuturor factorilor interesați de progresul economic și social al municipiului Mediaș: instituții publice, organizații, asociații, investitori și cetățeni ai județului.

Adoptarea strategiei reprezintă un prim pas în demersul de continuare a dezvoltării durabile a municipiului, implementarea acesteia fiind condiționată de existența unor mecanisme de implementare, monitorizare și evaluare definite clar și transparent.

Planul de acțiuni în vederea implementării strategiei implică totalitatea pașilor care trebuie parcurși, a termenelor, instrumentelor manageriale și cheltuielilor necesare implementării strategiei:

Acțiune 1: Stabilirea structurii de implementare a strategiei

Nominalizarea unui **Responsabil** sau a unei **Structuri responsabile** pentru implementarea strategiei, care să coordoneze procesul de implementare.

Nominalizarea direcțiilor din cadrul Primăriei, responsabile de implementarea proiectelor aferente obiectivelor strategice sau axelor prioritare corelate cu activitatea desfășurată.

Stabilirea procedurilor de lucru pentru monitorizarea și evaluarea progresului intervențiilor propuse reprezintă un proces care contribuie în mod direct la succesul implementării strategiei de dezvoltare a municipiului.

Acțiune 2: Alocarea resurselor

Alocarea resurselor umane implicate în acest proces, cu trasarea clară a responsabilităților pentru implementarea fiecărui proiect / măsură din cele propuse.

Alocarea resurselor financiare este esențială pentru succesul implementării unei strategii. Astfel, pentru proiectele propuse vor fi identificate surse de finanțare interne sau externe.

Acțiune 3: Monitorizare și raportare

Monitorizarea reprezintă colectarea sistematică de date privind indicatori specificați, pentru a le oferi actorilor implicați în implementarea strategiei precum și responsabililor pentru implementarea strategiei o indicație despre progresele înregistrate și gradul de atingere a obiectivelor cuprinse în strategia de dezvoltare durabilă.

Pentru monitorizarea strategiei este necesară identificarea clară a surselor de culegere a datelor cu privire la progresul indicatorilor de realizare și de rezultat propuși.

Raportarea presupune colectarea și transmiterea acestor date pe fluxul procedural stabilit pentru implementarea strategiei.

Datele astfel colectate trebuie analizate și evaluate pentru a estima dacă intervențiile propuse conduc către obiectivele propuse sau dacă necesită modificări.

Se recomandă analize semestriale cu privire la progresul înregistrat în implementarea proiectelor și în atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat, eventual în ajustarea acestora în funcție de schimbările contextului socio-economic.

Acțiune 4: Analiza intermediară a implementării strategiei

Strategia poate fi revizuită anual sau ori de câte ori este cazul. În lipsa resurselor pentru realizarea acestor analize, analiza intermediară documentată la jumătatea perioadei de implementare a strategiei poate fi un moment de reflecție și revizuire a strategiei.

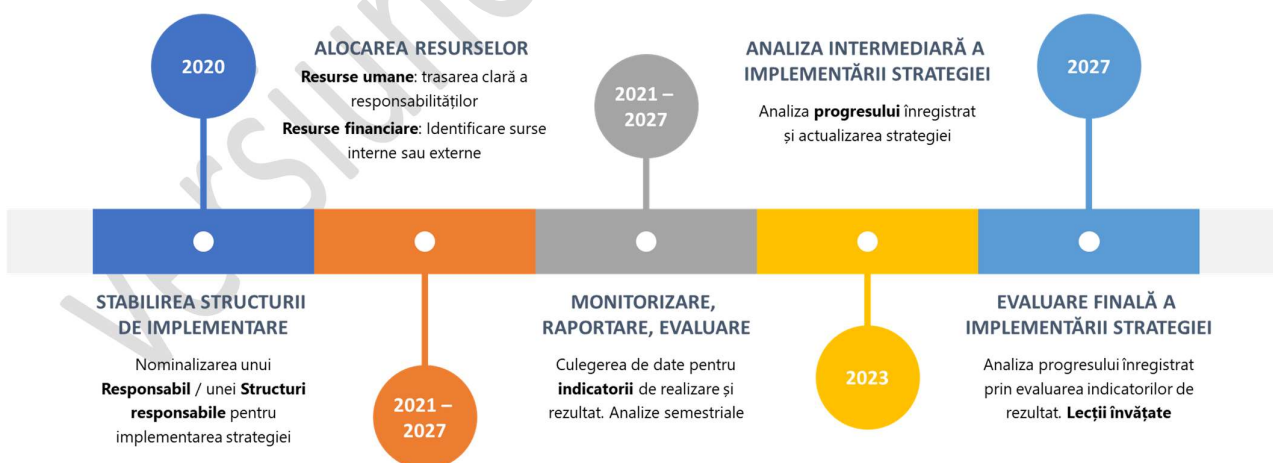
Situații care pot impune revizuirea strategiei sunt cele legate de actualizarea surselor de finanțare ale proiectelor propuse odată cu aprobarea programelor de finanțare aferente perioadei 2021 – 2027 sau după aprobarea strategiei județene / regionale, în urma căreia ar putea fi necesară o actualizare a proiectelor / măsurilor propuse în strategia municipiului.

Acțiune 5: Evaluarea finală a implementării strategiei

Evaluarea se desfășoară la sfârșitul perioadei de planificare și în momente de decizie esențiale ale acesteia, pentru a estima performanțele planului de acțiuni în raport cu obiectivele propuse sau pentru a identifica necesitatea modificării proceselor de planificare.

Rezultatele sunt utilizate în următoarea perioadă de planificare și pot ajuta la găsirea unor soluții la întrebări cheie privind dezvoltarea durabilă.

Figură 23: Planul de acțiuni în vederea implementării strategiei

Sursa: prelucrarea consultantului

Pentru a asigura o monitorizare coerentă a strategiei, este obligatoriu ca obiectivele strategice ale acesteia să fie translatate în **indicatori de rezultat** cu ținte aferente. Intervențiile propuse pentru implementarea strategiei vor avea definiți **indicatori de realizare**.

Pentru a putea aprecia în ce măsură obiectivele strategice sunt atinse și strategia este eficientă, este definit un *sistem integrat de indicatori de realizare și rezultat*, prin intermediul căruia structura responsabilă de implementarea strategiei să poată evalua permanent progresul înregistrat în implementarea strategiei, să își dimensioneze constant resursele necesare și să acționeze în direcția creșterii eficienței utilizării acestora.

De asemenea, implementarea strategiei de dezvoltare durabilă se bazează, în principal, pe responsabilizarea direcțiilor de specialitate cu privire la implementarea proiectelor și măsurilor de acțiune propuse, respectiv:

Tabel 26: Structuri responsabile de implementarea obiectivelor strategice în perioada 2021 – 2027

Structura responsabilă de implementarea strategiei:	Compartiment Unitatea de Implementare a Programelor de Finanțare
Obiectiv strategic și axe prioritare	Direcție responsabilă
OS1. Modernizare infrastructurii urbane	Direcția Tehnică. Serviciul Investiții Compartiment Proiectare – Execuție Investiții
Axa1.1 Dezvoltarea infrastructurii rețelelor de infrastructură urbană (apă, canalizare, electricitate, distribuție gaze, piețe, siguranța cetățenilor, situații de urgență)	S.C. Apa Târnavei Mari S.A. S.C. Piața Prim COM S.A. Mediaș S.C. Eco-Sal S.A. S.N.G.N. Romgaz
Axa1.2 Dezvoltarea mobilității și modernizarea infrastructurii de transport urban	Direcția Patrimoniu – Serviciu Patrimoniu S.C. Meditur S.A.
Axa1.3 Construirea de locuințe și dezvoltarea proiectelor de reducere a consumului de energie	Direcția Patrimoniu – Serviciu Patrimoniu / Compartiment Spațiu Locativ S.C. Apa Târnavei Mari S.A. Mediaș
Axa 1.4 Revitalizare urbană și Reconversie și refuncționalizare terenuri, suprafețe și clădiri degradate, vacante sau neutilizate	Direcția Patrimoniu – Serviciu Patrimoniu Direcția Arhitect Șef
OS2. Creșterea calității locuirii	Direcția Economică
Axa2.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale în municipiu	Serviciul de Învățământ Sănătate
Axa2.2 Dezvoltarea și modernizarea serviciilor de sănătate	Spital Municipal Mediaș Unitatea de Asistență Medico – Socială Mediaș
Axa2.3 Dezvoltarea serviciilor sociale	Serviciul de Învățământ Sănătate Direcția de Asistență Socială

Structura responsabilă de implementarea strategiei:	Compartiment Unitatea de Implementare a Programelor de Finanțare
Obiectiv strategic și axe prioritare	Direcție responsabilă
	Direcția Administrație Publică Locală / Compartiment Autoritate Tutelară Unitatea de Asistență Medico – Socială Mediaș
Axa2.4 Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret Compartimentul Situații de Urgență, Securitatea Muncii și Protecția Mediului
OS3. Dezvoltarea administrației publice locale	
Axa3.1 Creșterea capacității administrative	Direcția Economică. Compartiment Informatică
Axa3.2 Creșterea calității și diversificarea serviciilor publice	Direcția Economică. Compartiment Informatică Serviciul Învățământ - Sănătate
Axa3.3 Ordine publică și siguranța cetățeanului	Compartimentul Situații de Urgență, Securitatea Muncii și Protecția Mediului
Axa3.4 Dezvoltarea infrastructurii de transport date, digitabilizarea urbană	Direcția Economică. Compartiment Informatică
Axa 3.5 Dinamizarea vieții societății civile din comunitate	Direcția Economică. Compartiment Informatică Compartiment Relații Publice
OS4. Susținerea mediului de afaceri existent	
Axa4.1 Sprijin acordat dezvoltării în continuare a agenților economici existenți	Direcția Economică. Compartiment Informatică
Axa4.2 Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor, mai ales a acelor care utilizează resurse umane calificate	Serviciul Învățământ - Sănătate
Axa4.3 Sprijin acordat pentru dezvoltarea clusterelor, centrelor de afaceri, parteneriatelor cu accent pe cercetare și inovare și crearea de noi locuri de muncă	Direcția Economică
OS5. Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii	
Axa5.1 Sprijinirea creării de noi unități de producție în sectoarele productive cu potențial ridicat de creștere, a celor care utilizează tehnologii cu potențial de dezvoltare inteligentă	Compartiment Relații Publice
Axa5.2 Dezvoltarea de infrastructuri noi pentru afaceri	Compartiment Relații Publice
Axa5.3 Atragerea de investitori și dezvoltarea serviciilor de asistență pentru investitori	Compartiment Relații Publice

Structura responsabilă de implementarea strategiei:	Compartiment Unitatea de Implementare a Programelor de Finanțare
Obiectiv strategic și axe prioritare	Direcție responsabilă
OS6. Dezvoltarea infrastructurii de cazare și de servicii turistice, sprijinirea accesului la programele de pregătire și formare	
Axa6.1 Stimularea dezvoltării activităților din industria ospitalității și a competențelor necesare lucrătorilor și managerilor din aceasta	Serviciul Învățământ - Sănătate
Axa6.2 Punerea în valoare a patrimoniului cultural al orașului în scopul creșterii atractivității turistice a acestuia	Direcția Arhitect Șef
OS7. Realizarea unui concept de dezvoltare turistică și a unui program de promovare la nivel național și chiar european	
Axa7.1 Realizarea unei analize și a unei strategii de promovare turistică	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret
Axa7.2 Program de promovare turistică a orașului	Direcția Municipală pentru Cultură, Sport, Turism și Tineret

Responsabilul sau Structura care coordonează implementarea strategiei trebuie să ia în considerare **riscurile** care pot să apară în implementarea strategiei și să identifice posibile **măsuri de prevenire** a apariției acestora.

Riscuri	Posibile măsuri de atenuare a riscurilor
Lipsa resurselor financiare	Planificarea anuală a resurselor financiare necesare implementării strategiei. Actualizarea semestrială a strategiei în vederea actualizării surselor de finanțare, în special a surselor de finanțare externă
Întârzieri în implementare	Stabilirea clară a responsabilităților pentru implementarea strategiei. Monitorizarea semestrială a stadiului implementării strategiei

Planul de acțiune propus pentru atingerea obiectivelor presupune împărțirea proiectelor și intervențiilor identificate în **3 niveluri de prioritate**, fiecare proiect înscriindu-se într-unul dintre aceste niveluri:

Grad de prioritate	Descrierea nivelului de prioritate
proiecte strategice	care contribuie direct și nemijlocit la realizarea obiectivelor strategice.
proiecte suport	proiecte a căror implementare/realizare susține atingerea obiectivelor strategice
proiecte punctuale	proiecte care presupun dezvoltarea punctuală a municipiului.

Împărțirea proiectelor în cele 3 niveluri de prioritate nu presupune stabilirea unei ordini a importanței proiectelor. Dincolo de importanța aparentă a proiectelor cu impact direct asupra atingerii obiectivelor strategice enunțate, nerealizarea sau neîncadrarea în orizontul de timp a proiectelor suport sau a proiectelor punctuale poate conduce la ratarea țintelor propuse de dezvoltare și la ineficiența utilizării unor resurse limitate aflate la dispoziția municipiului.

Astfel, planul de acțiune propus indică mai ales raporturile de dependență dintre rezultatele unor acțiuni din domenii diferite, de planificarea acestora (inițierea, realizarea și rezultatele obținute) depinzând succesul implementării strategiei propuse.

Nota: Nivelul de prioritate este indicat pentru fiecare proiect în Cap. 10.2.

Pentru **planificarea în timp a proiectelor**, în vedere maximizării impactului implementării strategiei, poate fi utilizată diagrama "matricea priorităților" sau "matricea Eisenhower", care presupune clasificarea proiectelor după criteriile importanței și urgenței:

Urgente & Importante	Urgente & Puțin importante
<p>Proiecte critice care au un impact semnificativ rezolvând nevoi acute la nivelul comunității</p> <p><i>Acțiune recomandată:</i> de implementat imediat</p> <p>Ex. proiectele strategice, rezolvarea crizelor, proiectele care sunt aproape de finalizare; proiecte majore pentru care există surse de finanțare</p>	<p>Proiecte care rezolvă o problemă comunitară cu un anumit grad de urgență, dar care nu contribuie la atingerea unui obiectiv strategic</p> <p><i>Acțiune recomandată:</i> de delegat responsabilitățile pentru rezolvarea imediată</p> <p>Ex. proiecte pentru care există surse de finanțare disponibilă, proiecte care rezolvă probleme curente</p>
Puțin urgente & Importante	Puțin urgente & Neimportante
<p>Proiecte majore care au un impact semnificativ, dar a căror implementare mai poate fi amânată pentru că nu se adresează unei nevoi urgente a comunității; sunt, în general, proiectele care fac diferența în dezvoltarea durabilă și necesită o planificare riguroasă</p> <p><i>Acțiune recomandată:</i> de planificat imediat implementarea lor</p> <p>Ex. proiecte de infrastructură; proiecte strategice</p>	<p>Proiecte ne semnificative care sunt consumatoare de timp și de alte resurse, fără impact semnificativ – efortul aferent ar trebui redirectionat către alte tipuri de proiecte mai relevante</p> <p><i>Acțiune recomandată:</i> de evitat includerea în strategie</p> <p>Ex. Proiecte cu impact ne semnificativ în îndeplinirea obiectivelor strategice</p>

10.3 Evaluarea și monitorizarea strategiei

Pentru a urmări gradul de îndeplinire a obiectivelor stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Mediaș, este necesară o monitorizare permanentă și o evaluare periodică a rezultatelor acțiunilor întreprinse.

Lista intervențiilor propuse (portofoliul de proiecte) este stabilită pentru orizontul de timp 2021 – 2027, proiectele având durate diferite în timp, ceea ce înseamnă că și obiectivele stabilite vor putea fi atinse treptat, pe baza unui **Plan de acțiune anual**.

Implementarea unei strategii de dezvoltare durabilă se bazează, de asemenea, pe **responsabilizare**. În acest sens, monitorizarea și evaluarea strategiei se va realiza la nivelul **Compartimentului Unitatea de Implementare a Programelor de Finanțare**. Prin Dispoziție a Primărilor Municipiului Mediaș se va constitui **Grupul de monitorizare și evaluare**, compus din reprezentanți ai principalelor direcții responsabile de implementarea strategiei, care vor avea următoarele atribuții:

- ❖ Asigurarea legăturilor cu agenții economici, organizațiile neguvernamentale, etc.
- ❖ Culegerea de date și centralizarea raportărilor cu privire la stadiul implementării proiectelor cuprinse în strategie;
- ❖ Identificarea proiectelor implementate la nivelul județului, care contribuie la îndeplinirea obiectivelor și care nu au putut fi nominalizate în strategie;
- ❖ Actualizarea strategiei de dezvoltare durabilă;
- ❖ Implicare în stabilirea de măsuri pentru obținerea de finanțare pentru acele proiecte care nu au obținut finanțare în cel puțin trei ani de la începerea implementării strategiei.

Pentru evaluarea rezultatelor și efectelor implementării se folosesc o serie de indicatori ce măsoară impactul strategiei:

- **Indicatori de realizare** – reflectă ceea ce s-a produs prin implementarea proiectelor propuse în strategie. Realizările imediate țin de răspunderea exclusivă a structurilor responsabile cu managementul proiectelor respective, care trebuie să raporteze pe marginea lor prin intermediul sistemului de monitorizare.
- **Indicatori de rezultat** – măsoară avantajele resimțite de beneficiarii finali ai acestor proiecte. Indicatorii de rezultat ne arată dacă s-a îndeplinit scopul pentru care au fost implementate aceste proiecte.

Indicatorii de rezultat propuși pentru fiecare obiectiv strategic sunt sintetizați în continuare:

Obiectiv strategic	Indicatori de rezultat	Valoare de referință	Valoare țintă	Sursa de informare a valorii indicatorului
OS1. Modernizare infrastructurii urbane	Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile	159,3 km (2018)		INS - GOS106B
	Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare	191,7 km (2018)		INS - GOS110A
	Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor	181 km (2018)		INS - GOS116A
	Lungime totală drumurilor modernizate	/	+ 5 km	Direcția de Patrimoniu
OS2. Creșterea calității locuirii	% răspunsuri pozitive privind percepția cetățenilor asupra infrastructurii publice (educație, sănătate, servicii sociale, petrecere timp liber)	/	> 50% (2027)	Primăria Municipiului Mediaș - Sondaj în rândul populației
OS3. Dezvoltarea administrației publice locale	% răspunsuri pozitive privind percepția cetățenilor asupra serviciilor publice	/	> 50% (2027)	Primăria Municipiului Mediaș - Sondaj în rândul populației
OS4. Susținerea mediului de afaceri existent	Cifra de afaceri totală realizată de mediul de afaceri din municipiul Mediaș	9.531.944.183 lei (2018)	+20% (2025)	www.listafirme.ro
OS5. Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii	Numărul de firme cu sediul în municipiul Mediaș	1.514 firme (2018)	+10% (2025)	www.listafirme.ro
OS6. Dezvoltarea infrastructurii de cazare și de servicii turistice, sprijinirea accesului la programele de pregătire și formare	Numărul de sosiri în structuri de primire turistică	31.505 (2018)	+15% (2025)	INS (TUR104E)
OS7. Realizarea unui concept de dezvoltare turistică și a unui program de promovare la nivel național și chiar european	Durată medie de ședere în municipiul Mediaș	1,6 zile (2018)	1,8 zile (2025)	INS (TUR105E / TUR104E)